

Projektet er udarbejdet af:
Susanne Aas 20160522

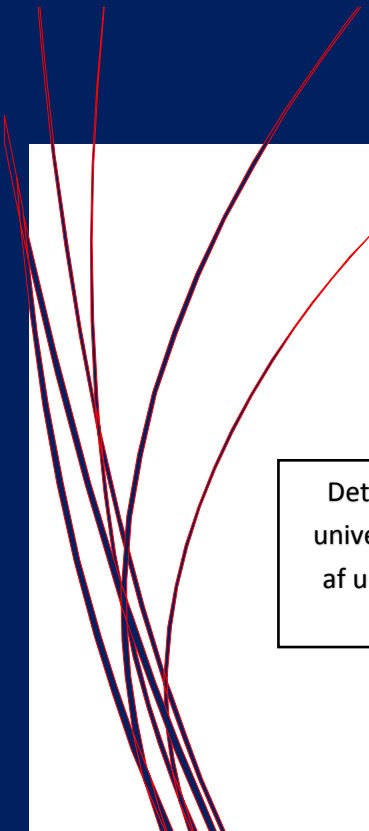
Aalborg universitet
Master i læreprocesser
4. Semester
Specialisering: Didaktik og profession

Vejleder: Birthe Lund
Dato: 21-12-2017

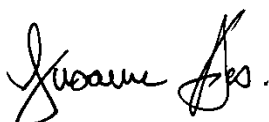
Speciale
Sider 60
Anslag 140.319

Projektrapporten er ikke fortrolig

Professionel med hjertet - Kunsten at være ramt og berørt

Dette speciale er udarbejdet af en studerende på MLP studiet fra Aalborg universitet. Dette speciale er egen synspunkter, der ikke nødvendigvis deles af universitetet. Kopiering eller anden gengivelse af specialet er kun tilladt med forfatterens tilladelse. (Jfr. Gældende lov om ophavsret.)

Underskrift:

Resume

"Florence er død" og sygeplejen er blevet akademiseret, forskningsbaseret samt kompleks. Der stilles høje krav til både sygeplejen og vores kliniske vejledere om, at understøtte den studerendes læring i en hektisk og meget travl hverdag. Der stilles krav fra Samfundet om effektivitet, beslutninger og løsninger. I sygeplejeuddannelsen er metoderne til læring ofte med de problemorienterede tilgange, hvor de sygeplejestuderende trænes i at finde årsager, løsninger og resultater, med baggrund i teoribaserede tilgange.

I uddannelsen ligger der også krav og mål om, at den studerende skal kunne involvere sig, kommunikere, skabe relation og blive den reflektive praktiker. Kan de sygeplejestuderende lære dette med problemorienterede tilgange? Kan de lære at have omsorg, være nærværende og aflæse stemninger? Kan de studerende bearbejde deres oplevelser fra praksis, hvor de møder mennesket i krise, mennesket der skal dø, hvis metoderne til refleksion er at finde løsninger og resultater?

Tiden er inde til en ændring. De undringsbaserede tilgange skal mere i fokus, så de sygeplejestuderende kan understøttes i deres læring og deres reflektive kompetencer. Jeg vil vække de sygeplejestuderendes sanser i klinisk praksis. De skal lære at få sat ord på deres oplevelser, deres berørthed og ramthed. De skal lære, hvordan de via dialoger og fortællinger med hinanden får italesat sygeplejen og at det arbejde de udføre hverdag er fantastisk, men samtidig utrolig sårbart.

Jeg har undersøgt selve begrebet refleksion med Schöns teori fra bogen "Den reflektive praktiker", og fundet frem til, hvordan refleksion understøtter de sygeplejestuderendes læring og hvordan det harmonerer med metoder, som problemorienterede tilgange med kritisk teori af Mezirow og undringsbaserede tilgange til refleksion af Finn T. Hansen. Kan de sygeplejestuderende nå kravet og målet om, at blive reflektive praktikere med undringsbaserede tilgange og opnå viden, færdigheder og kompetencer, når rammerne er en travl, hektisk og kompleks hverdag.

Abstract

Times are changing. The wonder-based methods to reflection and learning, need to be more focused, so the nursing students can be supported in their learning with their reflective skills. I want to raise the nurses' senses in the clinical practice. The nursing students must learn to verbalize their experiences, emotions, feeling affected and being hurt. They must learn how they communicate through dialogues and stories with each other. They need to know that the work they perform every day is amazing, but at the same time incredibly vulnerable.

I will explore the actual concept by reflection with Donald Schön's theory from the book "The Reflexive Practitioner". How does reflection support the nursing students' learning? Can it harmonize with methods such as problem-oriented approaches with critical theory of Mezirow and wonder-based approaches to reflection of Finn T. Hansen. Can the nursing students reach the requirement and goal of becoming the reflective practitioners and gain knowledge, skills and qualifications, when the framework is a busy, hectic and complex everyday life?

"Florence is dead" and nursing has been academized, research and science-based as well as complex. High demands are placed on both the nursing and our clinical supervisors to support the student's learning in a complicated day. There are demands from society on efficiency, decisions and solutions. In the nursing education, the methods of learning are by the problem-oriented approaches in which the nurses are trained to find reasons, solutions and results based on theory-based approaches.

In the nurse education, there are also demands and goals that the student must be able to involve, communicate, create a relationship and become a reflective practitioner. Can the nurses learn these elements with problem-oriented approaches? Can they learn to take care, be present and read moods? Can the students process their experiences from clinical practices where they meet human beings in crisis, the human being dying, if the methods of reflection are to find solutions and results?

Indhold

1.0 Indledning	1
2.0 Problembeskrivelse.....	3
2.1 Baggrund	7
2.2 Problemafgrænsning	8
2.3 Problemformulering	8
3.0 Metode- og videnskabsbeskrivelse	8
3.1 Teoretiske overvejelser	10
3.2 Empiri og undersøgelsesdesign	12
3.3 Etiske overvejelser omkring fokusgruppeinterviewet	15
3.4 Transskribering	15
4.0 Fra kald til profession.....	15
4.1 Delkonklusion	21
5.0 Analyse af empiri og Schøns Refleksionsproces	21
5.1 Diskussion og delkonklusion.....	28
6.0 Analyse af empiri omkring Seminar med "Akvariemodellen"	29
7.0 Analyse af empiri med den undringsbaserede tilgang til refleksion	39
7.1 Hvorfor undringsbaseret tilgang.....	40
7.2 Hvordan udføres "Undringsbaseret seminar":.....	42
7.3 Hvilken læring giver metoden "Undringsbaseret seminar"	48
8.0 Diskussion	51
9.0 Metodekritik	54
10 Konklusion	56
Litteratur.....	61

Bilag

Indholdsfortegnelse

1.0	"Akvariemodellen"	Side	65
2.0	Referat fra VIA omkring Seminar	Side	67
3.0	Debataften Ph.d. Vibeke Noe	Side	70
4.0	"Undringsbaseret Seminar"	Side	71
5.0	Masterbeskrivelse	Side	77
6.0	Invitation til interview	Side	79
7.0	Samtykkeerklæring	Side	80
8.0	Interviewguide	Side	89
9.0	Kategorisering	Side	148
10.0	Funktionsbeskrivelse klinisk vejleder	Side	158

1.0 Indledning

Dette speciale i Master i læreprocesser tager udgangspunkt i egen praksis som uddannelseskonsulent for de sundhedsfaglige uddannelse i en større midtjysk kommune. I specialet vil jeg have fokus på sygeplejeuddannelsen og fordybe mig i metoder der anvendes til Seminar. Seminar er en studieaktivitet planlagt fra VIA University College, sygeplejeuddannelsen (VIA), men som afholdes i klinisk praksis¹. I VIA sammenhænge er Seminar en gruppebaseret refleksion, hvor hver enkelt studerende fremlægger en problemstilling og diskuterer løsninger med teoribegreber.

I min funktion som Uddannelseskonsulent deltager jeg med jævne mellemrum i Seminar. Metoden der anvendes til seminar hedder "Akvariemodellen" (Bilag 1). Tilgangen i denne metode er problemorienteret. De sygeplejestuderende bliver trænet i, at finde årsager og løsninger med teoribaserede viden. Gennem en længere periode har både studerende og kliniske vejledere² været utilfredse med metoden. Deres udsagn kommer også til udtryk i de studerendes evalueringer³ omkring seminar metoden på VIA. De finder metoden eksamensagtig, en overhøring og påpeger, at den er for teoribaseret. Rigtig mange teoretiske fag, opgaver og prøver de sygeplejestuderende skal honoreres på VIA er i forvejen med problemorienterede tilgange, så jeg kan undre mig over, at VIA ikke vælger, at vise andre tilgange til refleksion ved Seminar? Ofte har vi afholdt møder på VIA, hvor vi har debatteret hvilke tiltag vi kunne vælge til Seminar, så det ikke skulle virke, som en overhøring, seneste her i november 2017 (BILAG 2).

Et meget vigtigt begreb indenfor sygeplejen har altid været kravet om, at kunne reflektere og dermed skabe læring. Det er også skrevet ind i samtlige semestre beskrivelser⁴, som en central værdi i læringsudbytte. Det at kunne forklare, at kunne tænke, at finde årsager, at se forskellige vinkel på en opgave og at kunne undre sig.

¹ Klinisk praksis er de steder hvor de sygeplejestuderende er i praktik og hvor de skal lære transfer -kobling af teori og praksis

² En klinisk vejleder er den der varetager den studerendes mål for uddannelsen som er beskrevet i uddannelsesordningen og er mentor i den studerende læreproces. En klinisk vejleder skal have 1/6 diplomuddannelse indenfor klinisk vejledning og skal gerne have minimum 2 års erfaring og pædagogiske egenskaber. <https://dsr.dk/job-og-karriere/kompetenceudvikling/bliv-klinisk-vejleder>

³ <http://www.via.dk/da/om-via/fakta/kvalitet-i-vias-uddannelser>

⁴ <https://praktik.via.dk/Sider/default.aspx>

I professionsuddannelserne har det gennem de sidste mange år været den problemløsende tilgang, der har været foretrukket frem for den mere eksistentielle og filosofiske undren, hvor man er undersøgende på ens egne oplevelser og sanser.

I studieordningen⁵ står der beskrevet at, den studerende skal kunne; Reflektere, involvere sig, sammenspille, inddrage, vejlede, undervise, formidle og kommunikere med patient/borger og pårørende (Studieordningen: 2016) Det får mig til at rejse spørgsmålet; Kan man lære at involvere sig, reflektere, inddrage og blive en dygtig kommunikator og formidler, hvis metoden til refleksion har en tilgange med fokus på resultater, mål og løsninger og ikke berøre, hvad praksisoplevelserne betyder og gør ved en? Hvor lærer de studerende om sanseligt nærvær, åbenhed og omsorg og hvor går de hen, med deres berørtheder og magtesløshed, som praksisoplevelser også byder ind med?

Sundhedsvæsenet og sygeplejen har ændret sig markant og er i rivende udvikling. I dag skal der løses mange komplekse opgaver i sygeplejen og kravene hertil har ændret sig. Til belysning af dette, er der udkommet en central rapport, som peger på og analyserer de forhold og arbejdsopgaver sygeplejerskerne skal løse "Kompleks fremtid og refleksive sundhedsprofessionelle" (Larsen: 2014). I rapporten bliver beskrevet, at det kræver at sygeplejerskerne har viden, færdigheder og kompetencer, så de kan løse opgaverne i samfundet. Det kræver handling, stillingtagen og personlig involvering. Konteksten, hvor de studerende uddannes i, har ændret sig og der stilles flere og øgede krav til sygeplejerskerne, de kliniske vejledere, som skal være med til at uddanne de sygeplejestuderende i fremtidens sundhedsvæsen. Rapporten peger på det nye sundhedsvæsen med nye metoder til samarbejde/arbejdsfordeling mellem ansatte og andre styringsformer. Rehabilitering og nye velfærdsteknologiske løsninger, hvor der samtidig skal være høj faglighed af sundhedskartellet's faggrupper. Endvidere, skal der være fokus på kontakten til borgeren/patienten og det sammenhængende forløb, så sektorovergange bliver så smidige som muligt. Alt dette er øgede krav til de studerende og til de ansatte og er en medvirkende faktor til, at virkeligheden er ændret. Opgaverne er blevet komplekse (Larsen: 2014)

⁵ <http://www.via.dk/uddannelser/sundhed-og-omsorg/sygeplejerske/studieordninger-sygeplejerskeuddannelsen>

Hvordan kan de studerende nå kravet om, at kunne involvere sig, handle og tage stilling og udvikle refleksive kompetencer, når konteksten er, som ovenover beskrevet, i en hektisk hverdag, der kalder på effektivitet og løsninger?

Vibeke Røn Noe har skrevet en Ph.d. "Portrætter af studieliv" og havde inviteret til debataften 12 december 2017 på VIA (Bilag 3). Hun har fulgt en klasse på Sygeplejestudiet i Århus gennem 2 år, hvor hun beskriver de udfordringer, der er koblet til en teori/praksis konflikt, den dominerende travlhed og forholdet mellem uddannelse og dannelse. Her blev diskuteret de studerendes manøvre gennem studielivet, hvor tempokrav presser og fremprovokere de studerende til uddannelsesstrategier og overlevelsesstrategier når travlhed, tvivl og ansvar er betingelserne for studielivet i dag. Her blev livligt debatteret, hvordan tiden til refleksion og læring skulle findes og hvilke værdier der fandtes vigtig til professionen sygeplejerske?

Ovenstående indledning og problembeskrivelse har været med til at vække min bekymring og nysgerrighed om, hvilke værdier der vægtes som vigtige i sygeplejeuddannelsen og hvilke tilgang til læring, der bliver valgt for de studerende. Når dagen er hektisk, bliver der så reflekteret? Hvor går de studerende hen med deres oplevelser, der har rørt dem eller ramt dem? Hvad ville der ske, hvis vi anvender undringsbaserede tilgange (Bilag 4) til refleksion i stedet for de problemorienterede tilgange? Ville de studerende kunne opfylde målet om, at blive den refleksive praktiker.

2.0 Problembeskrivelse

Men hvordan harmonere undringsbaserede tilgange med den hektiske verden vi lever i og som kræver, at vi som mennesker skaber resultater, er målbare og skaber evidens? Tingene skal ofte gå stærkt og dette gælder indenfor rigtige mange området i samfundet. Indenfor sundhedssektoren i dag, er der stor efterspørgsel på; hurtige løsninger, effektivitet, beslutninger, sammenhængskraft mellem sektorer og accelererede forløb, dokumentation, evaluering og akkreditering. Disse ændringer er afsmittende og kommer til at gælde også indenfor uddannelsesområde.

I 2016 stod sygeplejeuddannelsen overfor en revidering, med en ny uddannelsestænkning og "Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje"⁶, trådte i kraft den 1. september 2016.

Til at tone og forme sygeplejeuddannelsen så den matcher fremtidens samfund og sundhedsvæsen og det at gøre de sygeplejestuderende, så dygtige som muligt, har der været mange bud på fra politikere, forskere, Sundhedskartellet, Regioner og Kommuner samt professionshøjskolerne. Det at blive så dygtig som muligt, er en vision og et mål fra undervisningsministeriet⁷, sammen med kvalifikationsrammen om livslang læring⁸, som er kommet fra EU og senere her i Danmark. Dette er en kvalifikation omkring, hvad den færdiguddannede sygeplejerske forventes at kunne efter uddannelsesforløbet. (Bolognaprocessen; Ny dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelse:2007).

Kompetencer, færdigheder og viden som sygeplejerskerne skal besidde i fremtidens sundhedsvæsen har der været udgivet en del rapporten⁹ om. Blot har det været svært at være fremsynet, da udviklingen er gået meget stærkt og retningen for udviklingen, har været vanskelig at forudsige. (Larsen, Hansen, Højbjerg m.fl.; sundhedskartellets uddannelsesprojekt, New Insight, Next practice). Disse rapporten har også været medvirkende til bekendtgørelsen og sygeplejens fremtidige viden, færdigheder og kompetencer som skal besiddes for at kunne løse opgaver i fremtidens sundhedsvæsenet. Centrale begreber der er indskrevet i bekendtgørelsen og gældende til 2025 for vores sundhedsvæsen er kompetencer til; klinisk beslutningstagen, klinisk lederskab, situationsbestemt kommunikation og det at blive den reflektsive praktikere og derud over andre generiske kompetencer, som sygeplejersken skal besidde. (New Insight 2014) Kan der arbejdes reflektivt med de generiske kompetencer ved brug af problemorienterede tilgange?

Hvilke tilgange kan der egentlig arbejdes med til refleksion og skal der altid være et resultat på en refleksion?

⁶ <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=181963> den 1-12-17 kl. 20:50

⁷ <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-maal-love-og-regler/nationale-maal/om-nationale-maal>

⁸ <https://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer>

⁹ http://www.sundhedskartellet.dk/dsr/upload/7/46/917/Bilagssamling_til_afrapportering_Sundhedskartellets_uddannelsesprojekt_endelig.pdf (15-12-2017 kl. 18.32)

<http://ufm.dk/publikationer/2014/filer-2014/samlet-rapport-sundhedsfremsyn.pdf> (15-12-2017 kl. 18.34)

http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_65642/cf_202/Next_Practice.PDF?n=1 (15-12-2017 kl. 18.36)

I følge den tyske eksistensfilosof Hanne Arendt kan refleksion ses som tanker en slag tænkning. Det der får mennesket til at filosofere. Hun henviser til de græske filosoffer Sokrates og Platon, som begge mener, at undren er filosofiens oprindelse og passion. Hanne Arendt konkludere, at undren er en fundamental ting som foregår spontant og "man kan ikke, ville undre sig". (Arendt:2005/1978) En anden tilgang til refleksion er Dorte Jørgensens filosofi omkring; Er refleksion noget der skal løses eller er det mere en forløsning i mennesket, der skal være i fokus. Det er vigtigt, at vi som mennesker tager vare på den evne, vi besidder, til at tænke over det vi gør, og det vi oplever. (Jørgensen; 2001) Dette er meget interessante filosofiske tilgange. De vægter noget andet end den problemorienterede tilgang, de studerende møder i uddannelsen og i deres praksis. Men kan de mere filosofiske tilgange efterkomme de krav, som samfundet og uddannelsen efterspørger?

Gennem tiden har der været arbejde med begrebet sygeplejefortællinger og ofte med reference til fænomenologien. Norsk Sygeplejeforsker Kari Martinsen (1943-) beskriver tænkning som en fænomenologisk og filosofisk tilgang og er stærkt inspireret af K.E. Løgstrup¹⁰. Kari Martinsen ser ikke fænomenologi som Husserls¹¹ videnskabelig tilgang, men mere som en erfaringstæt og konkret oplevelse. Fortælling indebærer en fænomenologisk analyse, en tydning hvor man kan genkende det universelle i situationen. Denne tydning handler ikke om, at trække kendetegn eller en bagved granskning for at finde forståelse i fænomenerne. Tydningen skal få fænomenerne til at ytre sig på genkendelighed. Kari Martinsens udlægning af fænomenologi er stærkt inspireret af skabelse, livsytringer og moral. Det kræver indstilling og stillingtagen. Livsytringer er gode i sig selv. Godt og ondt opstår ikke som et resultat af en menneskelig vurdering. Martinsen mener, at den studerende skal gøre metafysisk tænkning, da det ofte handler om livets fundamentelle spørgsmål (Martinsen:1994 og 1996) Så spørgsmålet er, hvorfor denne tilgang er blevet nedtonet og samfundets efterspørgsel efterkommet, med fokusering om læring via den problemorienterede tilgang?

¹⁰ Knud Ejler Løgstrup 1905-1981, dansk teolog og religionsfilosof. Han blev cand.theol. i 1930 og modtog 1932 Københavns Universitets guldmedalje for en prisopgave omkring etik. Løgstrup studerede flere steder i Tyskland, bl.a. hos Heidgger og Lipp.

¹¹ Edmund Husserl, 1859-1938, tysk filosof, født i Prossnitz i Maehren (i det nuv. Tjekkiet), studerede matematik i Leipzig og Berlin og fra 1884 filosofi i Wien. Edmund Husserl er først og fremmest kendt som fænomenologiens grundlægger

Dette får mig til, at vende tilbage til de centrale arbejdsopgaver i min funktion som uddannelseskonsulent, som ansvarlig for den kliniske praksis, hvor de studerende skal opøve deres kompetencer. Hvordan kan jeg og min kliniske praksis, være med til at understøtte de studerendes læreproces i, at blive til reflekserive praktikere. Samtidig med, at der skabes plads til alle de centrale elementer af læringsmål og læringsudbytte, som beskrevet ovenstående?

I samfundet er der konstant fokus på effektivitet, resultater og hurtige beslutninger, hvordan kan vi som menneske og sygeplejerske være i vores profession, hvor vi møder mennesket i krise, mennesket der skal dø, mennesket der har brug for en samtale. Hvis vi ikke bevidst arbejder med en refleksions tilgang, hvor vi forklarer, hvad vi er optaget af og ramt af? Kan vi uddanne sygeplejestuderende til at blive den kompetente reflekserive praktiker, hvis der ikke bevidst arbejdes med, hvad vi tænker, føler og oplever? Her er de æstetiske læreprocesser spændende at arbejde med. De indeholder en særlig form for erkendelse, følelser, krop og intellekt udgør en indbyrdes "Connecting". En æstetisk læreproces, vækker vores sanser og bearbejdelsen, skaber en særlig oplevelse via erkendelse og bliver til refleksion. På master uddannelsen har dette vækket min interesse, men også samtidig pirret og udfordret mig. "Storrtelling" besøg på Mellervangsskolen i det "skæve rum"¹², Fremtidsværksted og undervisning fra forskellige professorer og lektorer på studiet, som har åbnet op for andre "Kunst dimensioner" til læring og refleksion. (Lund: Undervisningsmateriale Moodle og Horn: 1997)

Ved at have problematiseret forskellige refleksionstilgang, inspiration fra studiet, udfordringer i sygeplejeuddannelsen og hvilke krav vores samfund efterspørger, vil jeg nu indkredse mig til, at have fokus på egen praksis og kerneopgave omkring uddannelse og læring. Nogle af mine ansvarsområder er, at jeg skal være med til at skabe rammer, læreprocesser, forstå og tilrettelægge den kliniske undervisning, så sygeplejestuderende har mulighed for, at tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer i klinisk praksis.

¹² <http://mellervangskolen.skoleporten.dk/sp/82994/text/Det%20sk%C3%A6ve%20rum> 15-12-18 kl.14.18

Jeg har en hypotese om, at hvis vi i stedet anvendte undringsbaserede tilgange til Seminar ville læreprocessen være i fokus og ikke det, at finde løsninger og resultater, som værende de centrale elementer i de studerende læring. Men kan den undringsbaseret tilgang til Seminar stå alene?

2.1 Baggrund

Baggrunden til dette speciale startede i 2016, hvor jeg kom i dialog med VIA, omkring Seminar metoden "Akvariemodellen" (Bilag 1) og vi diskuterede, om der kunne anvendes andre metoder end den problemorienterede tilgang. Lektor og ansvarlig for Modul 8¹³ psykiatri modulet, var på dette tidspunkt også søgende efter andre metoder end "Akvariemodellen". Gennem research erfarede vi, at VIA Randers havde beskrevet et aktionsforskningsprojekt fra 2013-2015 "At innovere med hjertet; Undervisning i undringsdrevet innovation og entreprenørskab i professionsuddannelserne"¹⁴ og havde derudover en metode til Seminar som de kaldte "Undringsbaseret Seminar" (BILAG 4). Aktionsforskningsprojektet pegede på, at ved at tillægge sig en problemorienteret og problemløsende tilgange udvikler studerende kompetencer til, mere generelle problemidentificerende og problemløsende kompetencer og specifikke kompetencer til et bestemt professionsfelt. Den studerende bliver i stand til, at gennemføre bestemte målsatte aktiviteter. Ved en undringsbaseret tilgang udvikler de studerende deres dømmekraft og dermed deres evner til at bevæge sig kompetent i kontingente situationer. De bliver bevidste om deres berørtheder, de helt særlige øjeblikke, meningsfuldheder, som situationen eller relationen bød på (Hansen, Herholdt m. fl 2013: S 5). Disse overvejelser og beskrivelser ramte præcist noget af det vi eftersøgte.

I 2016 og i samråd med VIA besluttede Lektor og jeg os for, at teste metoden "Undringsbaseret Seminar" på Modul 8. Denne metode til Seminar har nu været anvendt i alt fire gange, hvoraf jeg har deltaget de tre af gangene. Første gang som et undervisningseksperiment, en opgave jeg skulle løse på 3. semester i min masteruddannelse.

¹³ [https://praktik.via.dk/sygeplejerske-viborg/moduluddannelsen-\(2008\)/Sider/Modul-08.aspx](https://praktik.via.dk/sygeplejerske-viborg/moduluddannelsen-(2008)/Sider/Modul-08.aspx)

¹⁴ http://vbn.aau.dk/files/249951415/At_innovere_med_hjertet._En_forskningsrapport._ISBN_978_87_996260_7_6.pdf

Her gjorde jeg nogle fund, som jeg ikke har kunne slippe og vil derfor med dette speciale have fokus på, hvordan de undringsbaserede tilgange til seminar kan støtte de studerendes refleksionsproces om læring, når konteksten er en hektisk verden der efterspørger effektivitet og løsninger.

2.2 Problemafgrænsning

Med baggrund i ovenstående vil undersøgelsens formål være; udvikle viden om, hvordan undringsbaserede tilgange, kan være med til, at støtte de studerendes refleksion over praksis, så der opstår læring. Hvilke læringsmuligheder giver den undringsbaserede tilgang sammenholdt med den problemorienterede tilgang. Jeg fokuserer i dette speciale på Seminar velvidende, at det i Semesteruddannelsen hedder klinisk forudsætningskrav, men håber at indhente viden der kan viderebringes i implementeringen af revideret uddannelse.

2.3 Problemformulering

"Hvordan kan undringsbaserede tilgange som metode, være med til at kvalificere og understøtte læringsmålet om, at den studerende skal blive den refleksive praktikere"?

Dette udmønter sig i tre undersøgelsesspørgsmål

- Hvad kendetegner en undringsbaseret tilgang?
- Hvilke betingelser skal være tilstede for refleksion?
- Hvilken betydning har refleksion for læring

3.0 Metode- og videnskabsbeskrivelse

Med dette afsnit vil jeg beskrive specialets opbygning og disponering, for at kunne belyse ovenstående problemformulering. Mine overvejelser omkring en teoretisk referenceramme som en videnskabsteoretisk forståelsesramme vil jeg i det følgende beskrive, da dette har betydning for valg af metode til både generering af data, analyse og fortolkning.

Til mit undersøgelsesdesign tager jeg udgangspunkt i den kvalitative metode, da min problemformulering har fokus omkring, hvordan de undringsbaserede tilgange understøtter de studerendes læring i, at blive til refleksive praktikere. Dette betyder, at mit fokusområde er på den læring der sker i praksis via refleksionsmetoder med undringsbaserede tilgange, altså en empirisk undersøgelse. Jeg vil have fokus på, hvordan "Undringsbaseret Seminar" anvendes både til Seminar men også i klinisk praksis.

Min problemformulering er opstået i egen praksis i håbet om, at kunne finde andre tilgange, metoder til Seminar så de studerendes læreproces kom i fokus og ikke kun en slags overhøring, eksamen med teoribaseret viden. Jeg undersøger ovenstående ud fra en fænomenologisk-hermeneutisk tilgang. Fænomenologi er læren om, hvordan selve virkeligheden træder frem for den menneskelige bevidsthed. Dette betyder at, fænomenologien er rettet mod, at indfange menneskets erfaringer i livsverden (Jacobsen: 1979, s.160-165). Den østrigske filosof Edmund Husserl (1859-1938), var grundlæggerne til fænomenologien, som senere blev videreudviklet af Martin Heidegger (1889-1976) tysk filosof. Fænomenologi er en filosofisk refleksion, som træder frem i bevidstheden og gør indtryk og giver oplevelser uden en forklaring eller en sammenhæng af begreber.

Min tilgang og forståelsesramme vil tilskrives hermeneutikken. Jeg vil gennem specialet forholde mig til tankegangen i den hermeneutiske cirkel. Her tænker jeg på de tre meget centrale begreber som Gadamer, tysk filosof skitsere; *forståelse, forståelseshorisont og den hermeneutiske cirkel* (Thurén, T. 2004, S 43-57). Velvidende, sætter jeg min viden som fagperson, skriver og forsker til skue ved denne tilgang. Som forsker i refleksionsbegrebet og metoder til Seminar har det betydning, at jeg selv har været studerende, uddannet sygeplejerske i 20 år og arbejder nu som uddannelseskonsulent, hvor jeg skal være med til at danne præcedens for den kliniske praksis, de studerende skal opøve kompetencer i. Jeg har på denne måde en indlejring i genstandsfeltet qua egne erfaringer, som danner en forforståelse med udøvelsen af refleksionsbegrebet. Dermed også en subjektiv fortolket forståelse af refleksionsbegrebet og hvad der dominere og har indflydelse i sygeplejeuddannelsen.

Min forforståelse kan medføre en fordel, da jeg har kendskab til genstandsfeltet, men det kan også blive en ulempe, at jeg ikke kan se genstandsfeltet helt klart. Jeg er meget bevidst omkring disse forhold og vil igennem min undersøgelse forsøge, at forholde mig åben og ydmyg til at sætte egen forforståelse i spil, så jeg opnår nye erkendelser og forståelser for refleksionstilgange. Herved dannes der en ny forståelse, som igen bliver til en forforståelse der skal undersøges.

Ifølge teorien sker der hermed en "forøgelse" af min forståelseshorisont og giver horisontsammensmeltning, når jeg opnår en bredere forståelse og læring af det, jeg undersøger undervejs og får det omsat til læring. Den hermeneutiske cirkel, kan blive ved med at udfordre ens undersøgelser og forståelser af en begrebsramme (Thurén, T. S. 56-57). Dermed er en del af min forståelsesramme hermeneutisk og fortolkningen omkring refleksion og læring, kan findes i den hermeneutiske cirkel, men kan ikke stå alene som mit teoretiske fundament. Min overbevisning er, at læring skabes i samspillet mellem mennesker. For at kunne belyse min problemformulering bliver det nødvendigt også, at analysere med den social konstruktivistiske videnskab kombinere med den hermeneutiske- fænomenologiske videnskab. (Thurén, T. 2004, S 43-57). Min empiri bliver fra fokusgruppeinterview i klinisk praksis af studerende, kliniske vejledere og Lektorer fra VIA University College Viborg og Randers, sygeplejeuddannelsen.

Jeg vil være opmærksom på den inspiration og læring der kan finde sted under fokusgruppe interviewet mellem de studerende og mellem de kliniske vejledere, da der ofte vil ske en inspiration i sociale sammenhænge. Til besvarelsen af min problemformulering vil jeg anvende kvalitative data, som fremkommer gennem mit konkrete fokusgruppe interview via analyse. Refleksion og læring skaber mening for deltagerne og der konstrueres viden, som skal ses og forstås som en praksis og social proces. Denne proces er dynamisk, hvor der hele tiden deles viden imellem fællesskabets deltagere. (Lave og Wenger: 2004). Jeg er yderst bevidst om, at mit teoretiske fundament ikke kun kan baseres herpå. Derfor vælger jeg også, at hente ekspertise i begge genrer (Thurén, T. 2004, S 43-57). Ved denne kombination har jeg den største mulighed for, at opdage og medtage alle aspekter og nuancer i min fortolkning samt analysedel af min empiri. Samtidig har jeg også fokus på den kontekst som fænomenerne indgår i.

3.1 Teoretiske overvejelser

Sygeplejeuddannelsen har været igennem en stor udvikling og for at finde en forståelse herfor, vil jeg kort redegøre for sygeplejens historie fra Kald til profession. Jeg vil under dette afsnit kort skitsere, hvilke ændringer der er sket i klinisk praksis og kravet til klinisk vejleder samt udvikling med denne funktion, set i et sociologisk perspektiv.

I min analysedel vil jeg tage afsæt i begrebet refleksion og det at blive den reflektive praktiker. Til belysning af dette, vil jeg anvende den amerikanske teoretiker Donald Schön "Den reflekterende praktiker" (Schön:2001) og "Uddannelse af den reflekterende praktiker" (2013). Schön er inspireret af John Deweys tænkning (1859-1952), amerikansk professor i filosofi og socialistisk samfundskritiker. John Dewey er repræsentant for den amerikanske pragmatisme og er en af USA's mest indflydelsesrige filosoffer. Retningen blev grundlagt af C.S. Peirce i 1870'erne og blev fremlagt som en teori om mening. Senere blev den udviklet af bl.a. Dewey til en generel teori om menneskelig erkendelse og tænkning, som viser sig som et nyttigt og lærerigt redskab i praksis. Ved at anvende Schön kan jeg få analyseret selve refleksionsbegrebet og hvordan man i praksis bliver til den reflektive praktiker. Hvilke betingelser der skal være tilstede for refleksion og refleksionens betydning for læring. Schön beskriver, hvordan man kan opnå viden omkring hvilke begreber der fører til læring i sociale kontekster, både på det individuelle og det kollektive plan. Hvilken betydning fællesskabet har for læring. Samtidig kan denne teori understøtte min problemformulering om, hvordan man bliver til den reflektive praktiker.

Til at få tydeliggjort og opnå en dybere indsigt i Seminar metoden, vil jeg analysere problemorienterede tilgange, metoden "Akvariemodellen", som anvendes til Seminar. Her vil jeg anvende Rokkjær, Å og Ringsmose, M. (2007). "Arbejdsformer – akvariemodellen til refleksion" og sammenholde med udsagn fra fokusgruppinterview, for at opnå viden om, hvordan denne metode understøtter de studerendes læring til refleksion.

Til min undersøgelse af undringsbaserede tilgange til refleksion vil jeg anvende filosof, Lektor Ph.d. på Ålborg universitet Finn T. Hansens "Undringsbaserede metode", som er udarbejdet i samråd med VIA Randers. Her vil jeg opnå den dybere teoretiske indsigt, hvor jeg vil præsentere dele af teorien og tilgangen til "Undringsbaseret Seminar".

Her vil jeg ligeledes undersøge, hvordan praksis anvender tilgangen og hvilke læringsmuligheder metoden giver for refleksion til de studerende. Tilgangen vil blive diskuteret og sammenholdt med Schöns refleksionsproces om uddannelsen til den reflektive

praktikere. Hvilke betingelser skal være tilstede for en refleksion og hvilken betydning refleksion har for læring.

Til sidst en konklusion, som vil omhandle min nyerhvervede viden gennem specialets gennemgang og med svar på min undren om, hvordan undringsbaserede tilgange kan understøtte den studerende læring om at blive den refleksive praktiker.

3.2 Empiri og undersøgelsesdesign

Jeg vælger at udføre fokusgruppe interview og to enkeltstående interviews, da det jeg vil undersøge er; "Hvordan noget kan gøres, hvordan noget kan udvikles, hvordan noget kan forstås og fortolkes". Der med anvender jeg den kvalitative metode. Hermed kan det ses, som en social konstrueret virkelighed, da det jeg vil undersøge og forsøge at hente svar på kommer fra informanter, som fortæller om deres erfaringer, forventninger, motiver og forståelser af den undringsbaserede tilgang til refleksion. (Halkier 2008 S. 137-150, Kvale & Brinkmann 2009).

Ved at vælge metoden fokusgruppe interview får jeg indsamlet data fra både studerende, kliniske vejledere og Lektorer fra VIA. Jeg udfører i alt fire interviews. Nedenfor en figur der skitsere informanterne:

Informanter Sygeplejestuderende	Køn	Modul i uddannelsen	Alder
A	Kvinde	Modul 8	20
B	Kvinde	Modul 8	22
C	Kvinde	Modul 8 (2 gang)	24
D	Kvinde	Modul 8	21
E	Kvinde	Modul 8	21

Figur 1. Præsentation af informanter

Informanter Kliniske Vejledere	Køn	Alder	Erfaring som Klinisk vejleder
A	Kvinde	54	15 år
B	Kvinde	45	6 år

Figur 2. Præsentation af informanter

Informanter	Køn	Alder	Erfaring som Lektor
Kliniske Vejledere			
A	Kvinde	38	7 år
B	Kvinde	37	8 år

Figur 3. Præsentation af informanter

Formålet med at udføre interview er, at indsamle data omkring "undringsbaseret Seminar" som refleksionsmetode. Jeg vælger at udføre interviewet omkring den undringsbaserede tilgang og hente empiri omkring metoden og læringsmuligheder hos informanterne. De studerende er udvalgt, da de går på Modul 8 og har erfaring med den problemorienteret tilgang og ikke tidligere har anvendt den undringsbaserede tilgang til refleksion. De vil kunne tilføre speciale objektiv empiri omkring, hvordan det har været at reflektere med den undringsbaserede tilgang.

De kliniske vejledere og lektor fra VIA er specielt udvalgt, da de har erfaring i at anvende den undringsbaserede tilgang siden medio 2016 og vil kunne bidrage med deres metoder til anvendelse og erfaringer. Lektor fra VIA Randers Sine Herholdt-Lomholdt har en længere erfaring og har en større viden omkring den undringsbaserede tilgang. På VIA Randers har der været arbejdet med denne tilgang siden år 2015. De har forsket i undringssamtaler og lavet undringsværksteder i forhold til innovation og entreprenørskab og udarbejdet et aktionsforskningsprojekt "At innovere med hjertet; undervisning i undringsdrevet innovation og entreprenørskab i professionsuddannelserne" (Hansen og Herholdt-Lomholdt m.fl.:2015) Lige nu er Sine Herholdt ved at skrive en Ph.d. omkring "Skønne øjeblikke i sygeplejen" (Ikke publiceret). Tilsammen vil denne erfaring kunne bidrage og belyse min problemformulering og mine stillede underspørgsmål.

Jeg anvender Bente Halkier, dansk lektor og ph.d. i kommunikation for at indhente viden om fokusgruppeinterview (Halkier. 2008). Steinar Kvale, Norsk professor til gennemførelse af mine kvalitative interviews. Kvale er meget anerkendt for sin tilgang indenfor kvalitativ forskning og i analysespecialisering samt udførelsesdelen af det kvalitative interview. Videnskabsidealet indenfor kvalitative undersøgelser er hermeneutisk og fænomenologisk (Kvale et al. 2015).

Hermeneutikken er en filosofisk tradition og kan oversættes med fortolkningslære eller fortolkningskunst. Hvor imod fænomenologien mere er en forskningstilstand, en videnskab eller en måde at anskue tilværelsen på. I min undersøgelse med interviewet, vil jeg være undersøgende omkring, hvilken betydningen de undringsbaserede tilgange har for de studerendes læring. Hvordan de studerende opfatter den undringsbaserede tilgang og arbejder med de forskellige momenter i metoden. Empiri fra de kliniske vejledere vil blive anvendt til, hvordan de medtænker undringsbaserede tilgange i Seminar og i klinisk praksis. Interview med lektorerne håber jeg giver en forståelse af, hvorledes de to metoder "akvariemodellen" og "Undringsbaseret Seminar" arbejdes med og hvordan vi kan understøtte kravet om, at blive den reflektive praktiker.

Velvidende at det er egen praksis jeg undersøger og tætte samarbejdspartner, vil jeg være opmærksom på de udfordringer og risikoer, der muligvis kan være heri. I dette speciale har jeg foretaget min empiriske undersøgelse via fire fokusgruppe interviews med studerende, kliniske vejledere og lektorer fra VIA. Jeg vil være observant omkring magt relationer, der kan forekomme imellem informanterne og mellem informanter og jeg som interviewer.

Der kan opstå nye muligheder for min forståelse undervejs gennem interviewet, hvilket jeg har gennemtænkt og er opmærksom på. Det at undersøge egen organisation kan være en fordel, da udfordringen er kendt og det jeg undersøges er noget både studerende, kliniske vejledere, lektorer gerne vil finde et svar eller metode på. Dette burde medvirke til, at de har stor interesse i genstandsområdet. Det er yderst vigtigt, at jeg som interviewer får alle informanternes udsagn frem og at alle får taletid. (Halkier, 2002; Kvale, 2002).

I et fokusgruppe interview bliver alle deltagerne kendt med hinandens udsagn, de er lyttende og spørgende, hvilke kan skabe nye refleksioner undervejs og give muligheder for diskussioner og uddybelser i interviewet. Opmærksomhed på taletid til alle informanter så deres synspunkter kommer frem er vigtigt.

De skal have mulighed for forklaring og diskussion ellers kan det blive en svaghed i interviewet, som gør analysedelen vanskelig (Halkier 2008). Tryghed og tillid til mig som interviewer har en stor betydning for informanterne og deres udsagn i interviewet. Rammerne for interviewet vil blive prioriteret. Metodekritik vil fremkomme i et afsnit for sig selv i specialet.

3.3 Etiske overvejelser omkring fokusgruppeinterviewet

Jeg havde sendt information omkring mit speciale til informanterne, så de vidste hvilke rammer der var gældende, i forhold til min undersøgelse omkring undringsbaserede tilgange. Jeg havde sendt invitation til informanterne og inden start af interviewet skulle de udfylde en samtykkeerklæring og blev informeret om, at interviewet blev optaget (Bilag 5, 6 og 7). På denne måde kan jeg juridisk tillade mig, at anvende deres udsagn- nu min empiri - i specialet. Til interviewet havde jeg på forhånd udarbejdet en åben interview guide med spørgsmål og kategorier med hovedspørgsmål og underspørgsmål, der kunne suppleres med, hvis informanterne gik i stå og en guide til hvert interview (Bilag 8, 9, 10, 11). Jeg har fået samtykke til, at jeg må anvende og citere med navn på Lektor Sine Herholdt-Lomholdt fra VIA Randers velvidende, at det er Sines egen personlige og faglige mening, som ikke nødvendigvis deles af VIA.

3.4 Transskribering

Fokus gruppe Interviewene har jeg valgt selv at transskriberer, da det også gav en god mulighed for, at lytte til alle udsagnene flere gange (12-15). Dette gjorde at alle nuancer og detaljer i det verbale er kommet med, men har været tids- og ressourcekrævende, at få kodet ind. Dog har det gjort arbejdet lidt lettere i analysedelen og deres udsagn er indsat med kursiv i analysedelene. Det non-verbale har været svært at gengive på skrift og elementer som stemningslejer, emotionelle aspekter går tabt, når det talte bliver til skrift. Metode og model til kodning er valgt efter Kvale og er inddelt i; meningskondensering, kategorisering og fortolkning (Brinkmann og Tangaard 2015 og Kvale 2006 og Kvale 2002) Da det har været til eget brug og for overskuelighed, er der kun vedlagt enkelte sider, så der kan ses, hvordan jeg har arbejdet med dette. (BILAG 16). Den hermeneutiske tilgang vil blive anvendt i analysedelene og der vil forekomme diskussionsafsnit, delkonklusioner og til sidst en konklusion og perspektivering.

4.0 Fra kald til profession

Dette afsnit vil give en beskrivelsen af sygeplejeuddannelsens udvikling gennem tiden. Specielt vil der være fokus på hvilke konsekvenser ændringerne i uddannelsen har, for den kliniske praksis og for tilrettelæggelsen af klinisk vejledning med studieaktiviteter.

Sygeplejeuddannelsen har gennem de sidste mange årtier gennemgået en stor udvikling. Sygeplejen har ofte været til diskussion omkring opgaver, krav og hvilke kompetencer en færdiguddannet sygeplejerske skal kunne honorere.

Senest med den nye bekendtgørelse i 2016, som jeg henviser til i min indledning og problembeskrivelse. Der har været udgivet mange rapporter, som kommer med bud og ideer til viden, færdigheder og kompetencer, som sygeplejersken skal besidde for, at kunne efterkomme samfundets krav. Sygeplejeuddannelsen har været gennem en akademisering, fra den gamle "kalds tanke" til erhverv og nu profession.

En af rapporterne¹⁵ peger på, at; tidligere i sygeplejefaget arbejdede man oftest sammen med andre sygepleje kollegaer, men med samfundsudviklingen og det accelerede sundhedsvæsen er der sket en øget individualisering, som stiller andre krav til vores profession. I dag stiller pårørende, patient/borger krav og ønske om individuel pleje, så det er så få sundhedspersonaler som muligt, de møder i sundhedsvæsenet, hvilket også understøtter et politisk krav (Larsen:2014). Dette får den betydning at sygeplejerskerne kommer til at gå mere alene og hvordan sker der så en udvikling af sygeplejefagprofession og refleksionsevner i praksis?

Den første sygeplejeuddannelse blev etableret i 1876 og er hyppigt blevet ændret. Denne uddannelse byggede på patriarkalske familiemønstre, hvor det for kvinden var et "Kald", at pleje de syge og døende. Det er i denne periode sygeplejereformatoren Florence Nightingale¹⁶ (1820-1910) har sin stor tid og er epokegørende indenfor sygeplejeuddannelsen (Lyngaa, 1999:87-89).

Første gang der blev stillet krav om sygeplejefaglig ledelse af uddannelsen var i 1956, hvor uddannelsen blev tonet mod "*fremskridt inden for lægevidenskaben og beslægtede videnskaber*". (Lyngaa, 1999:87). Grunduddannelsen blev ændret i 1979, hvor forebyggelsestanken og medansvar fra borger/patient omkring egen sundhed begynder. Sygeplejen udvikler selvstændige fag Sundheds- og sygeplejelære sammen med samfundsfaglige-, naturvidenskabelige- og de mere sociologiske fag. På dette tidspunkt sker der også en usikkerhed omkring faget og selve sygeplejeidentiteten, da sygeplejerskerne begynder at tage afstand fra "lægens hjælper".

¹⁵ "Kompleks fremtid og refleksive sundhedsprofessionelle" (Larsen: 2014)

¹⁶ Florence Nightingale var den første sygeplejerske, som kunne fremvise epokegørende resultater af god sygepleje. Den første sygeplejerske, som førte bevis for betydningen af sygepleje, og som foranstaltede kvalitetsmålinger. Hun udøvede sygepleje på soldaterne i Krimkrigen og blev kendt under navnet "Damen med lampen" (Vesterdal:1998)

Andre faggrupper begynder at tage over og der tales om lighed i arbejdsfordelinger af opgaver. Usikkerheden begyndte at spølge indenfor sygeplejefaget og dens retning (Lyngå: 1999). Autorisationsbeviset har fulgt med faget og har eksisteret siden 1934. Autorisationen¹⁷ kan fremmes via lovgivningen eller via professionelle sammenslutninger og kan fratages en, hvis der arbejdes fagligt uforsvarligt m.m. (Molander 2013; s 16-17). Dannelsesbegrebet er implicit i sygeplejen og noget vi kender fra barndommen. Dannelse er vigtig i sygeplejen og Filosofen Kant siger; ” *Vi kan kun blive mennesker gennem opdragelse*”. Processer til Dannelse møder vi gennem litteraturen, historien, kunsten, mødet med andre mennesker og når vi tilegner os viden, holdninger og kunnen og omsætter dem i didaktikken i vores hverdag. Metoder til hvordan vi undersøger og erhverver viden og kompetencer, er farvet af de mennesker vi møder og omgås med. (Lund: 2011)

Så sker der noget, der får markant betydning for sygeplejefaget, da uddannelsen i 1990 ændres fra den håndværksmæssige mesterlære elevuddannelse til et studie. Der stræbes efter, at ” *Samfundets forventninger til sygeplejefagets kundskabsfelt er, hvis formålene for uddannelserne tages for pålydende, ændret fra at have hovedvægten på den lægeassisterende rolle og den almene kvindelige omsorg til at være et fag med et selvstændigt virksomhedsområde, et selvstændigt kundskabsfelt og en faglig identitet, der udspringer af kritisk refleksion og en teoretisk, praktisk og metodisk uddannelse*” (Lyngå:96).

Det der kendetegner et studium er, at over halvdelen af undervisningen foregår som teoretisk undervisning på skolerne og har for sygeplejeuddannelsen betydet kortere tid i praksis, men med flere kliniske opgaver, studieaktiviteter fra skolen der skulle udarbejdes i klinisk praksis.

Eleverne bliver til studerende og de sygeplejersker der tidligere havde ansvaret for uddannelsen gik fra praktikvejledere til kliniske vejledere. Det ”at vise og udføre” sygepleje, bliver nu til en ”tale om og reflektere” over sygepleje. Dette bevirker, at den fællesskabsfølelse der tidligere havde været omkring oplæring af studerende ændres til, at det er den kliniske vejleders ansvar, da der begynder at følge et funktionstillæg med lønmæssigt.

¹⁷ <https://stps.dk/da/sundhedsprofessionelle-og-myndigheder/det-risikobaserede-tilsyn/tilsyn-med-sundhedspersoner/fratagelse-af-autorisation-eller-frivillig-fraskrivelse/> den 9-12-17 kl. 15:36

Dette er noget klinisk praksis stadig kæmper med, at gøre læring til et fælles ansvar, hvor alle er delagtiggjort i den studerendes læringsmål og udbytte. De to amerikanske forskere i antropologi Lave og Wenger konkluderer blandt andet, at det er vigtigt, for al læring, at man optages og bliver en naturlig del af praksisfællesskabet og gør meningsudvekslinger. (Bekendtgørelsen:1990) (Lave og Wenger: 2003)

Dette bevirker at der starter en kraftig diskussion omkring omsorgsaspekterne og de teoretiske aspekter i sygeplejen. Nogle ser dem som modsætninger. I samme periode udarbejdes de sygeplejeetiske retningslinjer og godkendes i 1992 og senere revideret (ICN etiske retningslinjer). I 1996 kommer der en evalueringsrapport, som peger på, at uddannelsen ikke er i overensstemmelse med de kvalifikationer en færdiguddannet skulle kunne varetage. Dette medfører et reformforslag til de mellemlange videregående uddannelser indenfor sundhedsområdet. (Evalueringcenter:1996)

I 2001 bliver det muligt at få sin professionstitel; Professionsbachelor i sygeplejen¹⁸ Bachelor of Science in Nursing og det bliver nu en mulighed med direkte adgang til, at kunne studere på akademiske uddannelser som master, kandidat og Ph.d. grader. Weber og Durkheim beskrev professionsbegrebet allerede tilbage i 1900, men begrebet har eksisteret siden 1200-1300, hvor læger, præster og jurister fik den første klassiske akademisering. Senere fulgte sygepleje, lære og andre med på professionsbølgen. Det der kendetegner en profession beskrev A. M. Carr-Saunders og T. A. Wilson i 1933, "*at det der kendetegner en profession er, at det er et erhverv, som er blevet gjort professionelt og hvis udøvere agerer professionelt inden for de opgaver, der tilhører erhvervet*" (Molander 201 3; s.16-19)

Den nye bekendtgørelse til professionsbachelorer får betydning for klinisk praksis, da den erfaringsbaserede viden sammen med sygeplejeteorier ikke længere er nok, da der efterspørges akademiske kompetencer.

Udviklingsbaseret og forskningsbaseret viden kommer der krav om, at de studerende skal have mulighed for at studere i klinisk praksis. Dette har medført at klinisk praksis skal tilrettelægges en anden klinisk undervisning end tidligere, da der kommer flere krav fra skolerne om dokumentation og kriterier, der skal overholdes for at have studerende.

¹⁸ Jf. Bolognaaftalen, der blev indgået som et led i en EU-harmonisering af videregående uddannelser

Der bliver også indført, at den kliniske vejleder skal have mindst 2 års erfaring og 1/6 diplomuddannelse, for at kunne varetage funktionen omkring studerende. (Undervisningsministeriet: 2001 og bekendtgørelsen: 2001). Dette krævede en stor tilrettelægning og en økonomisk ressource i klinisk praksis for, at kunne uddanne sygeplejerskerne til funktionen klinisk vejleder (BILAG 17).

I 2008 kommer der en ny bekendtgørelse med en national studieordning, i et forsøg på at centralisere uddannelsen. Fokus var på evidensbaseret sygepleje og der blev åbnet et center for Kliniske retningslinjer¹⁹ til at lave en samlet vurdering af kvaliteten i Danmark. Den danske Kvalitetsmodel²⁰ tager også udgangspunkt i målinger i kliniske retningslinjer og instrukser, for at sikre vi lever op til sundhedsstyrelsen love på området og som er vigtig i en akkreditering. Dette er bl.a. medvirkende til at sygeplejen har fået en større mængde dokumentation ind i deres arbejdsfelt og som ofte er til diskussion i medierne. Ekstra dokumentation er fulgt med, da de kliniske vejledere også skal dokumenter i de studerende studieportal for læringsmål.

I 2016 kommer den reviderede bekendtgørelse med en fælles national studieordning gælden for de første to år af studiet. Der er besluttet at alle VIA University College, sygeplejeuddannelsen skal harmoniseres. Dette kan få stor betydning for os i klinisk praksis, da der nu ligger en ekstra ramme omkring ensartethed f.eks. med metoder til Seminar, som i semesteruddannelsen kommer til at hedder klinisk forudsætningskrav. Igennem tiden har der været store besparelser og nedskæringer på sundhedsområdet og der har været fokus på kvalificering, effektivisering og målbare resultater. Samtidig er den kliniske praksis sygeplejerskerne agerer i, stadig fyldt med svære problemstillinger, etiske dilemmaer, personlig involvering, rollemodel for de studerende og ønske om tid til faglige drøftelser med kollegaer.

Men bliver disse drøftelser, refleksioner prioriteret og italesat i en hektisk hverdag, hvis tiden til refleksion, tiden til rollemodel og dannelse samt tiden til at opøve viden færdigheder og kompetencer er ikke eksisterende.

¹⁹ Center for Kliniske Retningslinjer, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

²⁰<https://www.sum.dk/Sundhed/Sundhedskvalitet/Den-Danske-Kvalitetsmodel.aspx>

Gennem mange diskussioner, beskrivelser, bekendtgørelser, studieordninger, retningslinjer og ikke mindst værdier, er status; at sygeplejen i dag, er blevet til en selvstændig profession. "Florence Nightingale er død" lød sloganet under en af sygepleje strejkerne, som et bevis for, at "Kaldstanken" var væk og de pæne piger en fortid. sygepleje er nu en profession bygget på akademiske begreber, forskningsmuligheder. Nogle gange kan jeg forundres, for var det egentlig det, vi ville med sygeplejen og vores profession? Hvor er vores værdier som; omsorg, medmenneskelighed og medfølelse. Er vi blevet så centrifugeret ind i samfundets krav om effektivitet, resultater, løsninger og evidens, at vi er blevet helt rundtossede og selv begynder at tro på, at de bløde værdier ikke har betydning i sygeplejen mere, da de ikke kan måles i evalueringer og akkrediteringer?

Udviklingen som beskrevet i afsnittet har haft stor betydning for de kliniske vejledere og deres arbejdsfelt, da de samtidig med komplekse sygeplejeopgaver, effektivitet, løsninger, resultater, dokumentation også har haft kravet om; kendskab til nye mål og læringsudbytte, ord som klinisk beslutningstagen, Klinisk lederskab, ny litteratur, forskning og evidens indenfor sygeplejen, og samtidig kravet om at udvikle den studerende til den klinisk reflektive praktiker. Ved siden af dette er der også kravet omkring dokumentation af den studerendes læreproces, med mål og udbytte på studieportalen. Ydermere er der Seminar og andre studieaktiviteter rammesat af VIA i klinisk praksis, som også skal opfyldes og evalueres.

Der hvor spændingsfeltet "en mismatch" opstår er, hvis de studieaktiviteter, som VIA har besluttet ikke matcher den virkelighed, de studerende møder eller hvis tilgangen til studieaktiviteten gør, at de studerende bliver opgivende, modløse og ikke kan finde mening. Her er jeg medansvarlig for, at vi finder andre tilgange og metoder for Seminar, så det giver mening både for de studerende og i praksis.

Når det ikke matcher oplever de kliniske vejledere, at de skal koncentrere sig mere omkring identitetsdannelse, selvtillid, tro, tryghed og tillid for at få den studerende til at "vokse" i klinisk praksis.

Derfor er dette speciale yderst vigtigt, hvor jeg har kunne fordybe mig i og undersøge tilgange for refleksion, så der kan ske et match. De studerende får en god læreproces og et læringsudbytte, hvor de kliniske vejledere kan understøtte de studerende i, at bliver til den refleksive praktiker. (Argyris og Schön: 1996)

4.1 Delkonklusion

Ved at have en belysning af sygeplejens historie og hvilken betydning udviklingen har haft for klinisk vejleder funktion, kan jeg konstatere, at der er kommet flere opgaver til siden Kaldstanken. "Florence er død" og sygeplejen er blevet akademiseret og forskningsbaseret samt kompleks. Der stilles høje krav til både sygeplejen og vores kliniske vejledere om, at understøtte den studerendes læring. Dette kræver, at jeg i min funktion også hele tiden er ajour med nye tiltag indenfor uddannelsesområdet. På denne måde kan jeg være med til, at understøtte de studerende læreproces og de udfordringer de kliniske vejledere står med i praksis. Seminar er en studieaktivitet fra VIA, som afholdes i klinisk praksis. Derfor er jeg medansvarlig for, at vi har en tilgang der matcher både de studerende læreproces om refleksionstilgange og de kliniske vejledere. Men også uddannelsens og samfundets krav om tilgang for læring. I næste afsnit vil jeg udforske refleksionens betydning for læring og hvilke betingelser der skal være tilstede for refleksion.

5.0 Analyse af empiri og Schøns Refleksionsproces

Med dette afsnit vil jeg forsøge at opnå en dybere indsigt og viden omkring refleksionsprocessen, hvilke betingelser der skal være tilstede for refleksion. Dette er vigtigt, at få præciseret når mit fokus er, at finde en tilgang til refleksion ved Seminar, så det er de studerendes læreproces der kommer i fokus og ikke resultatet. Dog med opfyldelse af kravet om, at uddanne den refleksive praktikere. Ofte i professionsuddannelserne er det Schøns refleksionsbegreber de studerende præsenteres for og derfor spændende at fordybe sig i. For at analysere dette, vil jeg med Schøns refleksionsbegreb belyse refleksionens betydning for læring. Hvordan man ifølge teorien bliver til den refleksive praktiker.

Jeg vil medinddrage dele af min empiri for, at få analyseret den læring der finder sted, når de interviewede fortæller, om deres refleksioner over handling – oplevelser fra "Undringsbaseret seminar".

Donald Schön amerikansk filosof og uddannelsesforsker, er i sin teori omkring refleksionsbegrebet, inspireret af den amerikanske professor i filosofi og socialistisk samfundskritiker John Dewey²¹, og trækker hans læringsteori ind i en arbejdsmæssig kontekst. Schön har den overbevisning, at alt læring foregår i sociale kontekster og kan både forekomme individuelt og socialt. Hans forskning omkring teori og praksis forholdet påpeger en kritik af, at videnskaben skal anvendes til udvikling af teknikker til håndtering af praksisudfordringer. Skolastisk viden og praksis viden er to forskellige former for viden, som skal ligestilles. De er lige intelligente, men der er skabt en hierarki-viden med tiden, hvor den skolastiske viden er kommet over praksisviden. Viden ses derfor konstrueret. Her ses professionel praksis som problemløsning og den professionelles opgave er, at finde handlemuligheder og udvælge det, der løser udfordringen bedst. Dette fordrer en fremgangsmåde, hvor det er entydige praksissituationer og enighed omkring målsætning. Dette er dog ikke den virkelighed der er eksisterende, da praksis er blevet kompleks og indebære forskellige problemstillinger og med modstridende målsætninger. Dette gør, at det ikke kan betragtes som teknisk rationelle problemer og Schön mener, at der er behov for *ikke rationel proces*, der undersøger og klarlægger hvordan situationen skal betragtes, inden der kan sættes mål og inden der kan tales metode (Schön: 2001 s. 44).

Med disse antagelser kan jeg belyse min undren omkring metode tilgange til Seminar. Her er det en skolastisk metode der sætter rammen omkring seminar, med den problemorienterede tilgang for refleksion i klinisk praksis. Men med baggrund i dårlige evalueringer og oplevelser fra de studerende, anvender jeg nu det Schön kalder *Ikke rationel proces*.

Jeg har via research fundet en anden tilgang "Undringsbaseret Seminar", som bliver undersøgt og jeg har udarbejdet og gennemført fokusgruppe interview, som nu skal være en del af min empiri omkring, hvordan de studerende understøttes i læreprocessen om, at blive til refleksive praktikere via andre tilgange til refleksion. Først herefter udvælges der tilgang til seminar.

²¹ John Dewey (1859-1952) betegnes som ophavsmanden til refleksionsbegrebet. Dewey beskriver reflekterende tænkning, som en aktiv, vedvarende og omhyggelig granskning af de omstændigheder, der støtter vores viden og opfattelse og disse konsekvenser (Wahlgren2004:92-101)

Schön skriver, at læring og viden er tænkning og handling, som ikke er to adskilte størrelser. Med baggrund i de erfaringer vi har med os, omdanner vi det lærte og tager det med os. Men der vil også altid ske en påvirkning af de sociale kontekster vi indgår i, for som Schön beskriver, fortolker vi mennesker vores erfaringer og dette indgår i en bearbejdningsproces (Schön i Illeris 2012, S 345-358). Schön beskriver, at selve formålet med refleksion er en kæde af tanker, der styre frem mod et resultat ofte båret af noget ubevidst. Dette sker ved, at vi som mennesker gør noget, selvom det er ubevidst, har vi behovet for at tænke og fundere over; Hvorfor og hvordan gør vi dette (Schön: 2001, s 42-52)

Schöns forskning har vist, at der i professionelles læring er områder i læreprocessen der indeholder det der kaldes "tavs viden" eller "Tacit knowledge" efter M. Polanyi (Polanyi: 1958) Ved at anvende refleksion processen kan dette gøres eksplicit. Når der udføres en handling anvender vi viden. Dette kalder Schön for *viden i handling* og han siger; "*Det forekommer korrekt at sige, at vores viden ligger i vores handlinger*" (Ibid. s. 52). Her er Schön inspireret af "Knowing that", som betyder, at vi ved noget om forskellige ting og "Knowing how", hvordan vi udføre forskellige handlinger ved at anvende færdigheder. To begreber, som filosof Gilbert Ryle (1900-1976) præsenterede.

Viden i handling er en særlig indlejret rutine viden omkring hvordan handlinger i hverdagens opgaver skal udføres, blot pr. automatik, spontant og uden nærmere eftertanke, da det er indlejret i handlemønstre hos den professionelle, så der udføres kvalificerede valg, en slags "know how". Denne *viden i handling* kan være svær at forklare og sætte ord på. Når vi handler sker det som processer, med de erfaringer der besiddes og handlingsformen er ikke direkte refleksiv, da den bygger på praksis viden (Ibid. s. 51-52).

Schön beskriver endvidere: "*vores viden ligger som regel indbygget i vores handlemønstre og i vores fornemmelser for den materie, vi har med at gøre. Det forekommer korrekt at sige, at vores viden ligger i vores handlinger*" (Schön 2001, s. 51).

Denne viden er tilstrækkelig, så længe der ikke opstår en ny eller uventet situation. Har man som praktiker opnået en specifik viden indenfor et fag eller profession, er der et begreb, der hedder *viden i praksis*.

Her vil praktikerens stadig besidde den før om talte *tavs viden* indenfor sit fag, men vil med tiden gøre sig nogle erfaringer og dermed opnå mere spontane eller automatiske handlinger. Dette kan medføre hurtige kvalificerede beslutninger, handlinger eller løsninger på en situation, men det også medføre, at praktikerens glemmer at tænke sig om. Opstår der en situation, som ikke matcher det lærte, kan praktikerens vælge, at ignorere situationen, med risiko for at der opstår blinde pletter eller fejlslutninger i den faglige viden. Praktikerens kan også vælge at udforske egen forståelse, lade sig blive overrasket eller forvirret over en situation og udføre en *refleksion i handling*, hvor der reflekteres i situationen via tænkning. Dette gøres for at udføre en ændring eller for at udføre en justering, lige efter en handling, som resultere i en korrigeret handling *refleksion over handling*. (Schön: 2013 s. 28)

Schöns begreb *refleksion i handling* adskiller sig fra andre refleksions former, da det foregår under en handling og påvirker en igangværende handling (Schön: 2001, s. 29). På denne måde vil praktikerens konstant få opkvalificeret og udvidet sin *viden i handling* og opnå via erfaring en større evne til at håndtere komplekse situationer (Ibid: 62). Med begrebet *refleksion i handling* lære praktikerens at tænke over; hvad gør jeg, hvad har jeg gjort og hvad vil jeg gøre. Men der er en dimension mere i begrebet nemlig den "*kunstneriske kunnen*"; hvad gør jeg, mens jeg gør det og dette er medvirkende til at samle viden, handling og refleksion, da det sker samtidigt. Praktikerens bliver i stand til at rette refleksionen ind efter faglige, teoretiske, strategiske og skrevne og uskrevne værdier og normer som er i praksis. (Schön: 2013, s. 20-29). Schön har også en mere eksperimenterende del som kendetegnes ved "Hvad nu hvis". Her er det der undersøges en slags handlingsafprøvninger og om det udleder til et forventet resultat. Det kan også være hypoteser der arbejdes med.

Denne fase er de studerende blevet teste i, da jeg med den "undringsbaseret seminar" satte en handlingsmanøvre eller én form for eksperiment i gang, som de ikke kendte fra tidligere. Min tænkning var nærmest "Hvad nu hvis – vi bare forsøger". (Schön 2001, s 60-63)

Nogle af de studerendes udsagn omkring den undringsbaserede metode var: "*Den var langhåret*", "*en rigtig god måde at have seminar på*", "*Slet ikke eksamens agtigt*" og "*I den teoribaserede del hjalp vi hinanden, det var rigtig rart*". Dette viser at de har taget den nye metode til sig og har *reflekteret i handling* men samtidig gjort *refleksion over handlingen* og har givet dem en *viden i handling* til næste seminar.

De studerende som har deltaget i Seminar og i fokus gruppeinterview har alle behov for, at anvende deres *viden i handling* og udføre *Refleksion i handling*, da det er yderst vigtigt for at kunne håndtere, de komplekse problemstillinger de står i, kommer til at stå i ude i klinisk praksis. Hvis de studerende møder uforberedte til seminar og deres *viden i handling* og *refleksion i handling* ikke slår til, udleder jeg, at der vil komme negative udsagn, omkring seminar metoden, da der er en misforståethed om opgaven til refleksionsseminar med "Akvariemodellen", som en studerende udtrykte i fokusgruppeinterviewet:

"jeg troede bare vi skulle snakke sammen" og seminar metoden bliver betegnet som "voldsom og lige på og hårdt"

Dette betyder, at den studerende følte, at hun ikke havde nok *viden i handling* til, at kunne deltage i seminar. Så ikke metoden, som en læreproces. Den studerende havde ikke opnået at vide, "hvordan" seminar metoden kunne være med til, at understøtte hendes refleksionsproces og dermed give hende handlemuligheder, da hun mangler sin "knowhow".

I fokusgruppeinterviewet er der også en studerende, som fortæller om sin refleksion til seminar, hvor hun har en situation omkring mundpleje. Her bliver hun testet på sin teoretiske viden, hvilket hun ikke var forberedt på. Her kommer hun via tænkningen, i tanke om Sundhedsstyrelsen procedure, anatomi om munden og følger retningslinjer for udførelsen af korrekt mundpleje. Hun improviserer så situationen håndteres. Anvender begreber som *viden i handling*, *refleksion i handling* og leger med sin "kunstnerisk kunnen" på sit niveau (Schön 2013: s. 22).

Dog vil jeg også være opmærksom på andre elementer, der kan være på spil i forhold til negative udsagn, som er vigtige for refleksionsprocessen og for, at der opstår en læreproces til seminar. Det kan være samspillet, didaktikken, relationer samt de studerendes forståelse af refleksionsproces og læring.

Det næste begreb Schön beskriver i processen er *refleksion over handling* her bliver praktikerens i stand til at reflektere over ens egen praksis efter udførelsen af handlingen. Hvilket betyder at der med *refleksion over handling* ses tilbage på, hvad der blev udført, da *viden i handling* blev anvendt.

Denne refleksionsform ændrer ikke den udførte handling, men har betydning for fremtidige handlinger og medfører, at det er muligt at beskrive situationen på et metakognitivt niveau. Det er her der kan tales om teori-praksis forhold. Schön har begrebsligt adskilt disse to processer, velvidende at de er tæt forbundne. Dette gøres for at påpege, hvordan der i arbejde hele tiden forgår refleksioner, som der skal forholdes sig til gennem *refleksion over handling*. (Schön 2001, s. 51-68 og 116-119).

Når jeg og de kliniske vejleder møder de studerende til Seminar, er de på sygeplejeuddannelsens modul 8. Dette betyder de er over halvvejs i deres uddannelse. De kliniske vejledere og jeg møder de studerende med en forventning om, at de besidder det Schön kalder *viden i handling* som kan omsættes til en slag "rygsæks viden". De har tidligere deltaget i seminar, på de andre moduler. Kender derfor rammerne for seminar. De studerende må kunne trække på teoretiske og praktiske metoder hertil, som måske ligger som tavs viden eller eksplicit viden, da konteksten nu er en anden. Et andet modul med et andet læringsudbytte, men seminar metoden "Akvariemodellen" dog den samme. Konteksten ændres først, da de præsenteres for den "Undringsbaserede Seminar" metode.

Når *viden i handling* ikke er tilstrækkelig til, at kunne handle i situationen fordrer det, at den studerendes støttes til at *reflektere i handling*. Her skriver Schön, at det er vigtigt at den studerende mødes med indlevelse og engagement i vejledningen og skal forsøge at guides til handlemønstre og fornemmelse for opgaven. Dermed når den studerende frem til spontane beslutninger eller løsninger på situationen, via handlinger fra refleksionsbegrebet *viden i praksis*. Hvis dette opnås kan den studerende udføre *refleksion i handling* og der kan ske en refleksion, som medføre at den studerende opnår en ny *viden i handling*. Med denne nye *viden i handling* skal den kliniske vejleder få den studerende til at reflektere og verbalisere gennem *refleksion over handling*.

Hvis refleksionsprocessen følges skulle den studerende have fået et læringsudbytte og et større repertoire til *viden i handling* til næste gang. Seminar metoden skulle gerne medføre, at den studerende har fået opøvet viden, færdigheder og kompetencer omkring refleksion i praksis og bliver til den reflekterende praktiker.

Ovenstående er alle betingelser der skal være til stede for at opnå refleksion. Den studerende skal turde stille sig til rådighed og udstille sin viden hvilket kræver, at der er gode relationer mellem studerende og klinisk vejleder samt til andre studerende som f.eks. deltager i seminar. Refleksionens betydning for læring skal også være tydelig. Det at kunne reflektere efter Schöns refleksionsproces kræver, at der er en god rollemodel en klinisk vejleder som evner at lede, give støtte og vejledning i refleksionsprocessen, så den studerende mærker, at man er til rådighed. Tid til den studerende er et vigtigt fundament i refleksion og får at kunne lære. Det samfund vi i dag repræsenterer er hektisk og kræver effektivitet, men samtidig kræver det også kompetente kliniske praktikere der kan være refleksive, så hvad vægtes højest? Er der tid til at stoppe op og gøre *refleksion i handling* en justering og senere *refleksion over handling*? Jeg kan også vende spørgsmålet om og spørge: Har vi råd til at lade være, for hvad vil der så ske med vores udvikling af praksis og vores kommende refleksive praktikere?

Seminar og betingelser for refleksion

Til seminar er der tid til en dybere refleksion og dermed en dybere gennemgang af problemstillinger, hvor de studerende sammen med studiekammerater diskuterer, analyserer og vurderer problemstillinger på afstand og lære at tage kritisk stilling, i Schön teori kaldet *refleksion over handling*. Herved opnår de studerende kompetencer i kvalificerede vurderinger og at tage valg, som er med til at styrke den studerendes handlekompetencer i klinisk praksis. Samtidig får den studerende trænet sine refleksive evner ud over de daglige refleksioner i klinisk praksis ved et seminar, som er med til at skabe læring. Ved at der gøre *refleksion over handling* i seminar og den daglige *refleksion i handling* i klinisk praksis, har den studerende bedre muligheder for at udvikle *viden i handling* og fremadrettet udvikle *viden i praksis* og dermed opnå at blive den kompetente refleksive sygeplejerske.

Ved at der arbejdes bevidst med tilrettelæggelsen af muligheder, der understøtter de studerendes læreprocesser til refleksion, opnår den studerende at blive den refleksive praktiker. Men der er dog en *men*, Hvis refleksionsprocessen ikke giver mening for de studerende, ikke har en klar og tydelig anvendelsesværdi, vil de studerende ikke være "tilstede" og ikke være i stand til at modtage læring. Derfor har klinisk vejleder en stor rolle i refleksionsprocessen og skal være med til at skabe vilkår, så den studerende har mulighed for, at lære noget fagligt relevant og som den studerende oplever som menings- og betydningsfuldt.

5.1 Diskussion og delkonklusion

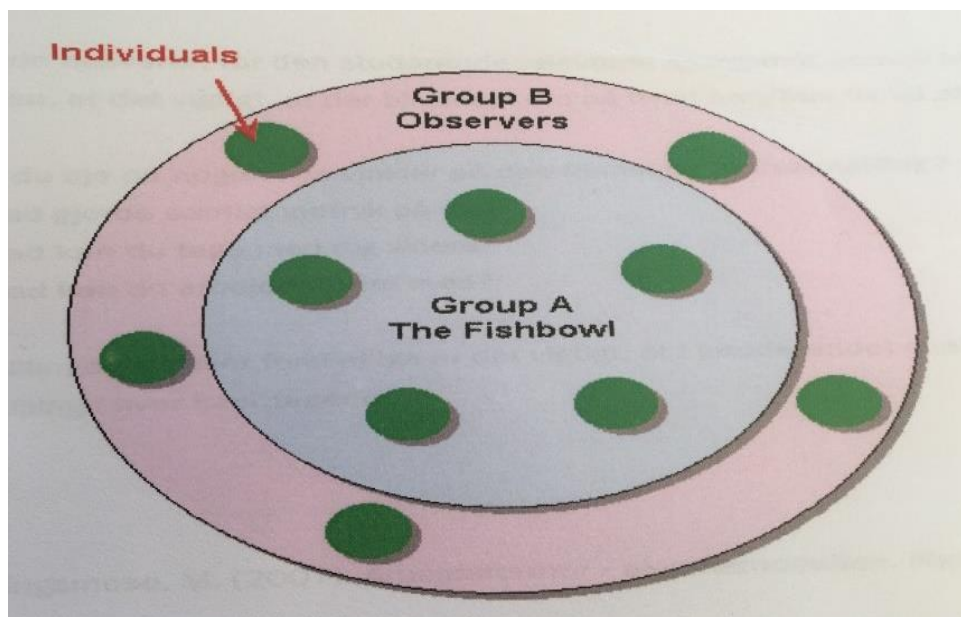
I dette afsnit vil jeg diskutere nogle af de fund jeg finder spændende i forhold til besvarelsen af min problemformulering, ved at have analyseret med Schöns refleksionsproces omkring den refleksive praktiker. Jeg har fået viden omkring vigtigheden af, at den kliniske vejleder først hjælper den studerende med at finde *viden i handling* i de erfaringer og med den læring den studerende kommer med. Selv om vi møder de studerende på modul 8 og har en forventning om en form for "rygsæks viden" til deltagelse i seminar fra tidligere moduler, er det ikke nødvendigvis sandheden, har analysen af empiri vist. Ikke alle studerende har *viden i handling* om praksis, som de kan omsætte. De blev udsat for et eksperiment. En anden tilgang til Seminar med den undringsbaserede metode. Dette har været spændende, at følge i dette speciale. De studerende skaber med den undringsbaserede metode hurtigt en ny *viden i handling* og udarbejdede i fokusgruppe interviewet *refleksion over handling* med metoden og opnår hermed handlekompetencer.

Viden i handling er tilstrækkelig, så længe der ikke kommer noget uventet i situationen eller en ny handling de skal foretage. Sker der som i eksemplet med den studerende, at hun ikke var forberedt på en teoribaseret gennemgang med "Akvariemodellen" sker der en forstyrrelse i hendes handlemønstre og "rygsæks viden" er ikke nok til at vide, "hvordan gør jeg det her", da hun manglede sin "know how".

Da jeg nu har fået viden omkring betingelserne for refleksion og refleksionens betydning for læring vil jeg undersøge nærmere hvordan "Akvariemodellen" arbejder med disse elementer og om der i seminar metoden tages udgangspunkt i noget af ovenstående.

6.0 Analyse af empiri omkring Seminar med "Akvariemodellen"

I sygeplejeuddannelsen og på mange andre videregående uddannelser i dag er det ofte de problemorienterede tilgange de studerende bliver præsenteret for. Lige fra folkeskolen, gymnasiet og til AAU, kendt som PBL-Aalborgmodellen²², bliver de problemorienterede tilgang anvendt. Her lærer de studerende, hvordan de skal identificer et problem, årsager til at problemet er opstået, analysere sig frem til mulige løsninger af problemet og udarbejde en handleplan for den løsning der er valgt. "Akvariemodellen" findes i mange udgaver og anvendes i en del sammenhænge som en konflikt- og problemløsende model og en udviklingsmodel. Her er en af illustrationerne og som anvendes på VIA. (BILAG 1)

Figur 4 Akvariemodellen

²² http://www.aau.dk/digitalAssets/62/62748_17212_dk_pbl_aalborg_modellen.pdf

"Akvariemodellen" skal ses som et værktøj, udviklet til at formidle budskaber og der arbejdes med kollektive forståelse af budskabet. Der er en fortæller, som forklarer sin problemstilling, imens er de andre lyttende. På modellen kan ses hvordan fordelingen er. "Akvariemodellens" metode er problemorienteret, procesorienteret og samtidig produktskabende.

Problemorienterede tilgange finder inspiration i kritisk refleksion som Mezirow er kendt for. Mezirow er professor og uddannelsesforsker i voksenpædagogik ved Columbia University, New York. Mezirow er ophavsmanden til "Transformativ læring" fra 1978. Mezirow læringsforståelse er grundlæggende konstruktivistisk og han er inspireret af bl.a. Habermas' kommunikationsteori, og af det frigørende aspekt i Paulo Freires "De undertrykkes pædagogik" og af Dewey refleksionsbegreb samt Kuhns paradigmatheori. Transformativ læring beskriver Mezirow som en proces, som omdanner de problematiske referencerammer, antagelser og forventninger, så de bliver mere indsigtfulde, fordomsfri og reflekterende og åbne for forandringer. Ifølge Mezirow er dette et centralt punkt i voksnes læring – at reflektere over tidligere læring og vurdere gyldigheden af den i de aktuelle omstændigheder (Mezirow 2000, s. 70). Det drejer sig ikke om handlingens "Hvordan", men om dens "Hvorfor" og årsagerne til konsekvenserne af det vi gør. (Mezirow:2006 s. 115). Han definerer læring som; "*Den proces det er at skabe en ny eller revideret fortolkning af en erfaring, som er med til at forme den efterfølgende forståelse, vurdering og handling*" (Mezirow: 2000). Når Mezirow beskriver refleksionsniveauer har han tre forhold han operer indenfor: *indholds-, proces- og præmisrefleksion*. Når det handler om refleksion over præmis tager Mezirow ikke forbehold for det der i Cunliffe og Juns teori (2005) hvor refleksiv praksis handler om forståelsen af grundlaget for vores tænkning. Mezirow beskæftiger sig kun med en personlig selv refleksion og har ikke tilgang om moral, ideologier og videnskab indlejret.

Meningsstrukturen er en slag referenceramme; erfaringer, antagelser, tankemønstre og de forventninger vi forstår vores oplevelser igennem. Meningsperspektiver er grundlæggende antagelser, som vi har via vores opvækst, dannelse, socialisering og udtrykkes gennem meningsskemaer. Nogle perspektiver er også tillærte f.eks. gennem et studie.

Refleksion er et vigtigt begreb i fortolkningsprocessen og at vi bliver bevidste om, de antagelser der ligger til grunde for handlinger. Dermed bliver vi også i stand til at ændre dem. Meningsperspektiver kan være fordrejede med baggrund i fordomme, erkendelsesmæssig eller psykisk prægning, som kan medføre angst eller traumer fra barndommen, som dukker op i læreprocessen eller nye situationer i livet. For at der skal kunne ske en læreproces, skal der forekomme en transformation og villighed til at reflektere over tingene. Meningsstrukturen forbliver ubevidst, hvis der ikke kommer en situation, som kræver at indholdet i meningsstrukturen tages op til revurdering og der vælges at reflektere over det (Mezirow:2000)

I mit fokusgruppe interview var nogle af de studerende udsagn omkring denne metode til refleksion over en problemstilling, at de følte:

”Det var mere eksamen. Jeg skrev om mundhygiejne og der kom jeg teoretisk helt ind i, hvordan munden var sat sammen. Hvad mundhygiejne siger, man skal gøre via kliniske retningslinjer, sundhedsstyrelsen har også lavet noget, så vi var vidt omkring – undersøgelser og hvad der gik galt i situationen og om, man kunne tage det med sig videre. Hvilke følgevirkninger – Det var meget eksamens klinisk agtig. Og man føler bare de andre sidder og stirre på en. Vejlederen og underviseren fra skolen går så bare i gang med alle sine spørgsmål og det var en hel eksamen. Nå nu sidder du lige og siger mundhygiejne, hvad vil du så lige sætte på der og hvilken teoretiker siger noget (stemmen er lavet om-efterslignende en underviser) Det havde jeg ikke lige forberedt mig på, at det var så voldsomt her. Jeg havde forberedt mig på, at vi alle skulle snakke sammen om det her. Men NEJ – det var lige på og hårdt og flere mennesker det sad og kiggede på en. Stop uret blev sat i gang – så bliver det da heller ikke mere eksamens agtig vel.... Hvor lang tid har du tilbage.

Og fortsætter:

”Jeg havde ikke lyst til seminar igen. Jeg er glad for teori også at gå i dybden med teori. Jeg har også brugt det. Jeg har også brugt den viden jeg fik om mundhygiejne til andre opgaver men ellers syntes jeg stadig det var alt for meget at forlange af sådan et lille seminar. Det kunne jeg forstå hvis det var eksamen”.

En anden studerende udtrykker:

"Jeg skulle skrive og beskrive en situation der havde undret mig. Leve en fyldestgørende præsentation af min pt. og det var ikke nok at skrive en ældre dame – Nej jeg skulle skrive hvad hedder hun, hvor gammel er hun, hvor bor hun, hvad fejlede hun og mere. Så sad jeg der med min medstuderende, som var på samme afdeling. Vi var kun os to, så det blev sådan meget at så var det en af os der var på. Så skulle jeg fortælle min situation hvad der var sket og hvordan jeg ville have gjort det anderledes i forhold til teori, nu hvor jeg var gået hjem og havde reflekteret. Vejleder og teoretisk underviser sad ved siden af, så var eller på, når jeg så ikke havde noget at sige, kiggede de over på medstuderende. Har du noget at tilføjer - neejjjj ikke sådan rigtig. Så kigge de tilbage på mig. Så var det hendes tur – så kunne jeg sidde og sige- neeejjj ikke sådan rigtig- Så det var meget på enehånd syntes jeg. Helt vild Pale alene i verden. Ja overfor vejleder og underviser"

Disse interviewudsagn indikerer, ved at anvende denne metode til Seminar, får de studerende lært at arbejde med en problemstilling i en detaljeret grad. De får viden, færdigheder og kompetencer i at fremlægge en borger med en dybere beskrivelse og refleksioner over alder, diagnose osv. De opnår viden omkring belæg til deres problemstilling ved, at de skal inddrage teori der er relevant for problemstillingen f.eks. kliniske retningslinjer og hvilke regler der forefindes fra sundhedsstyrelsen samt anatomiteori omkring munden. Dette kan sammenlignes med teoribegrebet transformering til meningsstrukturer, hvor refleksionen har medført nye aspekter, som skal tilføjes meningsskemaer og er med til, at styrke og understøtte den studerendes kompetencer fremadrettet. Den studerende kan nu yde en korrekt mundhygiejne, så der skabes en ny viden, en ny mening og en løsning på problemstillingen. Refleksion kan også medføre indsigt og føjes til meningsstrukturer der allerede findes hos den studerende, så er der tale om konfirmativ læring. På denne måde er metoden ideel til at komme omkring mål, læringsudbytte, kravet i bekendtgørelsen, modulbeskrivelse og studieordning samt samfundet krav om effektivitet, årsager og løsninger.

Perspektivomdannelse er en proces som gør, at vi bliver kritisk bevidste om vores forudindtagethed og måden vi oplever og føler omgivelserne på. Mezirow siger; *"En proces, en kritisk vurdering af indhold, proces og præmis(er) for vores bestræbelser på at fortolke og give mening til en oplevelse."* (Mezirow, 1991).

De studerendes citater kategoriserer også til nogle andre elementer i "Akvariemodellen" og den giver dem følelsen af, at de er til eksamen og kalder det *"meget eksamens klinisk agtig"*.

Der bliver stille mange spørgsmål, som de skal besvare med teorier og det var de *"ikke helt klar over - ikke forberedt på"*, bliver der sagt. Det den studerende havde en forventning om, var at de skulle snakke sammen og kalder seminar for *"voldsom og lige på og hårdt"*. Der er også kritik på, at der anvendes et stopur og medføre, at de studerende sammenligner det med eksamen. De studerende udtrykker, at de føler sig som *"Palle alene i Verden"* og *"Har ikke lyst til Seminar igen"*. De føler ved Seminar, at de bliver udstillet overfor vejleder og underviser. De studerende hjælper ikke hinanden under teorifremlæggelsen i refleksionen. En studerende giver udtryk for at metoden som: *"Total løsningsbaseret og jeg skulle lave en helt masse hjemmefra til, hvordan og hvorledes du ville løse det her på"*.

Flere kategorier i interviewet går i retningen af, at det er følelser der er, inden i de studerende omkring frustration over metoden der anvendes.

"På modul 4 var Seminar panisk" - "Jeg har det træls med Seminar" og "Jeg gik fra Seminar og tænkte – Jeg skal eddermanne nå meget, hvis jeg skal bestå!"

De studerende har ved, at anvende deres perspektivomdannelse gjort sig kritiske bevidste omkring metoden og følelsen den efterlader dem med. Metoden "Akvariemodellen" gør det synligt, for de studerende, hvor deres blinde pletter er. I teorien medvirker det til, at deres meningsperspektiver mindskes og blokerer opmærksomheden omkring de studerendes teoriniveau. Dette medvirker til, at de studerende har svært ved refleksion, som følgende citater viser: *"Ja jeg tænkte jeg bliver aldrig sygeplejerske" – "Halv panik fuck jeg skal have læst op på det hele nu. Jeg var slet ikke klar"*.

Da jeg spurgte dem omkring "Akvariemodellens" synlighed omkring deres manglende teori, deres blinde pletter. Om de så gik hjem og læste op. Var deres svar, at; *"jeg mistede lysten", "troede ikke på jeg blev sygeplejerske" og "syntes der var alt for meget arbejde ved et sådan et lille Seminar"*. Ved at analysere kan jeg udlede, at de studerende gør brug af tidligere meningsstrukturer, meningsskemaer, så deres meningsperspektiver vækkes. De har nogle oplevelser med sig fra tidligere, som kan blokere for læreprocessen. De anvender forsvarsmekanismer, så det bliver vanskeligt at reflekterer for dem i situationen og være modtagelig for læring.

Her er det vigtigt, at facilitator fanger signalerne og for det vendt ved perspektivomdannelser, så de studerende kan skabe ny skemaer og være klar til refleksion.

Kritisk refleksion er kendetegnet ved, at der reflekteres over problemstillingen med undersøgelser og evaluering af antagelser, som har medvirket til handling. Det er en bevidst handling at tænke og der identificeres mønstre, sammenhænge, generaliserbarhed og der sker en vurdering. Kritisk refleksion er rettet mod antagelser, forudsætningernes gyldighed og der skal ske en undersøgelse af de præmisser der ligger til grunde for problemstillingens definition. Så sker der en handling og en transformering i frembringelsen af meningsskemaer og tolkninger, så der omformes en ny mening (Mezirow:2000). Kritisk selvrefleksion kan involvere, at der sættes spørgsmålstegn ved gyldigheden af ens meningsperspektiv, som man har taget for givet gennem længere tid, dette kan medføre stærke følelser. (Mezirow:2000, s. 76).

Underviserne og de kliniske vejledere giver udtryk for, at de gerne vil noget andet end "Akvariemodellen" og udtrykker:

"Som det havde kørt hidtil kunne jeg næsten på forhånd skrive en drejebog for – okay – den og den situation de studerende har med, så bliver det, det og dét teori, vi kommer til at snakke om og det bliver sandsynligvis enten mig eller vejlederen, der kommer til at bringe den i spil øhh..."

Eller

"Vi var trætte så trætte af at snakke om håndhygiejne og det endte i sådan noget hver gang og det blev bare ikke ved med at være interessant tale om. Vi kunne side i et seminar hvor 2 studerende have håndhygiejne oppe, men vi kunne faktisk ikke tale om det i 2 timer hvor det blev ved med at være interessant og relevant. Nej det kunne vi altså ikke så jeg tror at vi alle sammen egentlig både de kliniske vejleder og os underviser teorirummet var optaget af hvordan er det kan skabe nogle mere nærværende samtaler"

Og siger i udsagnet:

"I stedet for bare at downloade. Og det oplever vi jo, og vi oplever det også i eksamen situationer, så sidder de egentlig bare og repeterer noget. Det har aldrig rundet dem selv, det har aldrig været inde omkring deres eget hoved. De har måske højst forstået hvad en anden siger, men de er ikke selv kommet i forhold til det. Hvis de ikke har noget forhold til hvad kaos er for et psykiatrisk sygt menneske eller ikke er kommet i forhold til hvad det vil sige at have mistet et hvert fundament og se at jeg skal dø, det bliver sådan noget udvendigt".

Disse udsagn kategoriserer i den retning, at tiden er inde til en ændring. Der er sket kritisk selvrefleksion af den metode der er blevet anvendt gennem længere tid. De er nået frem til, at der skal arbejdes med en anden tilgang. De studerende kritiserer modellen og de klinisk vejleders læreproces er snart ikke eksisterende. Lektorerne mener, at de kan skrive en drejebog om de situationer, de studerende ønsker at få belyst til Seminar. De påpeger også, at de snart ikke kan få tiden til at gå, med at tale om hygiejniske principper, hvor det stadig bliver ved med at være interessant og relevant. Lektorerne har også en formodning om, at situationerne aldrig kommer ind og berøre de studerende. De studerende har ikke forhold sig til deres refleksions situation, da de simpelthen ikke har forstået, hvad der er på spil i refleksionen. Teorimæssig har metoden ikke givet mening for de studerende. De kan ikke danne meningsskemaer og tolkninger og de sidder i stedet tilbage med følelsen af meningsløshed og kan ikke se de blinde vinduer. (Mezirow:2000).

Ovenstående og udsagnene bekræfter mig i, at metoden ikke er den rigtige at anvende. Men samtidig med dette postulats og ved at have gjort kritisk selvrefleksion, når jeg frem til spørgsmålet; Har metoden været anvendt korrekt og om der har været oprigtighed omkring "Akvariemodellens" principper for refleksion og læring? Teorien i sin grundform og de papirer der er udfærdiget fra VIA, så er mit svar: Nej, metoden har taget en drejning, efter samfundet efterspørgsel efter hurtige svar og løsninger. Metoden bliver ikke anvendt efter anvisning. De studerende bliver heller ikke introduceret nok til metoden, hvis de ikke føler sig forberedt og *"troede kun de skulle snakke sammen"*. Det står der intet om i metoden. Der er skrevet endda med streg under, at det skal være underbygget af teori og de studerende skal være forberedte på egen og deltagers refleksioner.

Følelsen af eksamen falder også tilbage på dem der faciliterer og didaktikken af planlægningen, f.eks. måden stopuret anvendes på. De studerende føler sig ikke forberedte og føler sig som "*Palle alene i Verden*". Her tænker jeg der må komme lidt selvrefleksion. Kigge indad på sig selv, omkring det, at være studieaktiv og læse de opgaver der skal udføres i klinisk praksis.

Der er mange rigtige gode og spændende elementer, jeg kan arbejde videre med og undersøge mere i forhold til denne metode for seminar. Tænker ikke de studerendes rejse mod den refleksive praktiker, bliver skabt ved følelsen; "*Palle alene i Verden*". Udsagnet er dog samstemmende med samfundet udvikling og symbolisere professionens udvikling rigtig godt.

Der er heller ikke "troskab" til metodens supervisions del, hvor alle skulle være aktive og deltagende. Her føler de studerende, at de er alene og bliver testet igennem med deres teoretiske fundament. Hvis de ikke kan svare føler de sig udstillede overfor medstuderende, klinisk vejleder og underviser. Her skal facilitator sørge for, at alle er deltagende og hjælper hinanden, som "Akvariemodellen" beskriver. De kliniske vejledere og lektorer mener, at de kan skrive en drejebog, da de efterhånden mange gange har hørt situationer omkring håndhygiejne. Men for den studerende der kommer med denne problemstilling er det jo formentlig første gang, hun har dette på til refleksion og vil formentlig gerne opnå læring. Her tænker jeg, at det er risikoen uanset hvilken metode der vælges, så vil der komme gengangere. Så er det op til facilitator, at finde nye spændende vinkler meningsperspektiver, som dækker den studerendes behov for at danne nye meningsskemaer til refleksion og læring.

Metoden ligger op til kritisk refleksion omkring problemstillinger, hvilket også bliver fulgt. De studerende gennemgår en situation og gennem faserne meningsperspektiver, meningsdannelse og gennem meningsskemaer kommer de studerende til sidst til en løsning ved perspektivomdannelse. Herved skulle de gerne have erhvervet ny viden til næste gang de står i en lignende situation, men med en ny forståelse (Mezirow: 2000). I selve teorien er der ikke beskrevet, at der skal spørges ind til de studerende berørtheder eller hvad oplevelserne gør ved dem. Men i udformningen fra VIA er der faktisk et punkt der hedder:

"Hvad gjorde særligt indtryk på dig", så muligheden for at undersøge dette, er faktisk tilstede, men bliver ikke berørt. Så metoden gør det, den er beskrevet til at kunne; at give de studerende en løsning på den refleksion de kommer med. Det er tilgangen og facilitator rollen til læreprocessen der her, vil være spændende at arbejde videre med.

Omkring anvendelsen af metoden udtrykker lektorerne fra Via:

"der var et gabende hul i forhold til at de studerende, da de rigtig rigtig meget lærer teorier og metoder de lærer rigtigt meget som er knyttet til deres hoved og til sådan noget faglighed og det er jo super godt, det skal de, men jeg synes at de blev efterladt rigtig meget når det handlede om værdier og det at begynde måske selv at stå for noget, altså stå på noget have værdier som man tænkte var vigtigt i sin fagudøvelse, jeg synes også de var efterladt meget. Jeg tror jeg skelner meget i gøre sygepleje og være sygeplejerske. Jeg synes de var meget efterladt rigtigt meget, i forhold til der handler om, hvordan er vi tilstede i vores fag, hvordan går men ind af en dør og hvordan taler man, hvor ligger men stemmelejet osv."

Og hun fortsætter

"mange situationer som de studerende står i, som rummer nogle kæmpe store også etiske dilemmaer og som kunne være bitte små situationen, men hvis man begynder at kigge på dem rummer det nogle meget meget store værdi sammenstød, og meget store spørgsmål i virkeligheden om livet og døden og dem synes jeg ikke at vi ikke gav dem anledning til at tale om og derfor gik jeg og fik den tanke om at vi er med til lige nu uddybe kløften mellem teori og praksis. For i praksis der er det der nogle spørgsmål der er lever inden i de studerende hele tiden det er hvert fald min erfaring og i teorien røre vi ikke ved ikke dem altså i teorirummet".

"Jeg er faktisk også i tvivl om hvor meget de rørte ved det i praksisrummet altså klinikken det er jeg faktisk også i tvivl om, da synes jeg også det der skolerumme var kommet ind så det blev meget så noget overhøring".

Lektorernes udsagn peger på nogle elementer metoden "Akvariemodellen" ikke indeholder, men noget af det som Mezirow senere er blevet bevidst om. Det at spørge ind til de studerende, hvordan har i det, hvad føler i? Den ene af lektorerne har også en bekymring omkring, at klinisk praksis heller ikke spørger ind til de studerendes berørthed af oplevelser i klinisk praksis. Hun føler ofte de studerende er efterladte, med alles deres oplevelser og følelser fra situationer, de har set eller været praktikerne i.

Hun påpeger, at skolerummet er kommet så meget ind over praksis, at det nærmest også bliver en slags overhøring. Noget af det jeg også påpeger i afsnittet omkring sygeplejens historie.

I Seminar er der fokus på en bevidst prioritering omkring teoribaseret viden. Ofte har det også været en refleksion med en situation, som de studerende medbragte til seminar, hvor der skulle findes en løsning et resultat. Dette hjælper "Akvariemodellen" dem til, at systematisk finde et resultat. Metoden ligger ikke op til det lektorerne efterlyser og er ikke "Akvariemodellens" formål.

Mezirow har to læringsdomæner for læring og han sondrer mellem instrumentel læring, hvor man lære noget om, at kontrollere og manipulere omgivelserne eller andre mennesker. Denne læringsform fremmer resultater og opgaveorienterede problemløsninger og kan valideres empirisk, vedrørende udførelse, produktivitet eller adfærd (Mezirow 2000, s. 73). Kommunikativ læring er at forstå meninger, at få det ukendte til at passe i meningsskemaer, så det giver sammenhæng (Mezirow 2000, s. 74). Sandheden er et udsagn der skal afprøves i den kommunikative proces, kan ikke teste empirisk. Gennem kommunikationen og socialsamspil forsøges at opnå enighed, at give udsagnet gyldighed. Men oplevelsen af konsensus vil altid være midlertidig, da der hele tiden kommer nye informationer, argumenter, der medføre at vi søger efter ny mening (Mezirow 2000, s. 75). I Mezirows teori er beskrevet, at mennesket altid vil forsøge at finde mening, da det lige som er forudsætningen for, at kunne træffe en beslutning blot ikke altid på en hensigtsmæssig måde (Mezirow 2005, s. 89).

I ovenstående har jeg analyseret mig frem til, at ved at komme igennem indhold, proces og præmis er refleksionen godt i gang og kan skabe læring, hvis de studerende er modtagelige og kan se mening med tilgangen og de situationer de vil undersøge. Det Mezirow i teorien kalder transformering til meningsskemaer, så den studerende får styrket sine kompetencer fremadrettet og skaber ny viden, ny mening og finder en årsag og en løsning på problemet. Metoden træner de studerende til, at blive den reflektive praktiker, men kan den problemorienterede tilgang stå alene?

7.0 Analyse af empiri med den undringsbaserede tilgang til refleksion

Æstetiske læreprocesser indeholder en speciel form for erkendelse. Følelser og fornuft samt krop og intellekt bliver til en indbyrdes forbundenhed, hvor vores sanser vækkes og kan være svært at udtrykke i ord. Det beskrives ofte som, der skete "noget". Det er dette "noget", der skal ekspliceres via refleksion og som starter en undren. Det er her den undringsbaserede tilgang bliver interessant. Finn Thorbjørn Hansen (Hansen), professor i filosofi ved Aalborg Universitet har forsket i æstetiske læreprocesser med fokus på de filosofiske samtaler. Hansen har skrevet adskillige artikler, bøger og forskningsprojekter omkring det, at undre sig bl.a. "Kan man undre sig uden ord" og "At innovere med hjertet - undervisning i undringsdrevent innovation og entreprenørskab i professionsuddannelserne".

Filosofisk tænkning beskrives ofte som en begrebslig tænkning. Sandheden søges spekulativt ved en kombination af erfaring, sanseindtryk, erindring, håb og fornuft. Dette betyder at der i praksis filosoferes omkring hvad som helst. Dog indenfor den filosofiske kritik; en vis logisk sammenhæng i anvendelsen af begreber og et reflekteret forhold til almene accepterede sandheder. Filosofi er et forsøg, en bestræbelse på, at finde sandheden, ikke en opnåelse. Filosofi har eksisteret siden antikkens tid med mange dannelsesretninger. Disse dannelsesretninger er lige fra positivisme, hermeneutikken og fænomenologien.

I traditionel teoretisk-akademisk filosofi spørges der til forudsætninger, for at mennesket kan finde og få adgang til sandheden, men i antikken tid havde filosofi en mere spirituel tilgang (Foucault: 2005). Filosofi forbinder vi ofte med Sokrates og hans kendte filosofiske sætning: *"Det eneste jeg med sikkerhed ved er, at jeg intet ved"*. Hans evige søgen efter kærlighed og altid det, at være undervejs efter sandheden. Platon var elev hos Sokrates og udgangspunktet for hans filosofi er *"Kend dig selv"* og kunsten at vide noget, som det ér - ikke hvordan det syntes at være. (Hansen: 2016). Filosofisk tænkning eller filosofisk undren er ubevidst og kommer altid bag på en. I hele sin forskning omkring filosofiske samtaler, er Hansen dybt inspireret af andre filosoffer. I hans værker referer Hansen flittigt til deres tænkning. Hvilket gør hans tekster lidt svævende for, hvornår taler han selv og hvornår er det en filosofisk samtale, en diskussion han nedskriver.

Hansen har samarbejde med en del uddannelsesinstitutioner og her i blandt VIA Randers, hvor han sammen med lektorer udviklede metoden til den "Undringsbaseret seminar" (Hansen: s.68 innovation)

7.1 Hvorfor undringsbaseret tilgang

På VIA Randers oplevede de, at noget fint og betydningsfuldt kunne gå tabt, hvis sygeplejestuderende kun lærte, at tænke problemorienteret med klare mål, løsninger, midler og det at finde årsager. Sygeplejen kræver også et sanseligt nærvær, åbenhed, nærvær og en autentiskhed, for at kunne tage et fagligt skøn, som forfatter Kari Martinsen beskriver. En sygeplejerske anvender sin faglige skøn i situationen, før hun handler. Det at kunne lave et skøn handler om, at kunne sortere det vigtige fra det uvigtige. Dette trænes ved, at den studerende følges med en dygtig kliniske vejleder, en rigtig dygtig praktiker der ved noget også rent intuitivt, som også Schön beskriver i sin teori. (Martinsen: 2006)

Hansens mener, at vi kan lære mere ved at tage afsæt i personlige oplevelser og sanseligt nærvær fra klinisk praksis, som professionsudøvere. Ved at lave en fortælling, en personlig oplevelse omkring berørthed, ramthed, magtesløshed eller en ganske almindelig hverdagssituation. Undersøge fortællingen gennem filosofisk samtale, kan vi søge af blive klogere herpå, gennem filosofiske spørgsmål.

I interviewet siger en af lektorerne, at hun oplevede, at der ikke var tid til at tale om disse personlige oplevelse, som de studerende oplevede i klinisk praksis og hvad skulle de studerende så? Der blev ikke rørt ved disse oplevelser i teorirummet. Det var der ikke tid og plads til. Hun oplevede, at de studerende ligesom blev efterladte. De manglede en kobling mellem praksis og teori omkring, det ikke målbare i sygeplejen med omsorgsteoriene. Hun udtrykker:

" Da jeg var færdig med min kandidatuddannelse begyndte jeg, at undervise her på Via og synes simpelthen, at der var et gabende hul i forhold til at de studerende da de rigtig, rigtig meget lærer teorier og metoder. De lærer rigtigt meget, som er knyttet til deres hoved og til sådan noget faglighed og det er jo super godt. Det skal de, men jeg synes, at de blev efterladt rigtig meget, når det handlede om værdier og det at begynde måske selv, at stå for noget. Altså stå for noget have værdier, som man tænkte, var vigtigt i sin fagudøvelse. Jeg synes også de var efterladt meget; jeg tror jeg skelner meget i gøre sygepleje og være sygeplejerske. Jeg synes de var meget efterladt rigtigt meget, i forhold til der handler om, hvordan er vi tilstede i vores fag, hvordan går men ind af en dør og hvordan taler man, hvor ligger men stemmelejet osv".

"Og det det er ikke for der er noget der er rigtigt eller forkert der, men overvejelser omkring det, det gav vi næsten aldrig plads til synes jeg, altså samtaler om de. Det er ikke fordi de skal have en ny teori om, hvordan man går ind af en dør, det vil jo være forfærdelige (grin). Det er mere, at der manglede samtaler om nogle andre forhold i sygeplejen, som faktisk betyder, tror jeg, rigtig rigtigt meget for patienterne i virkeligheden. Jeg tror det betyder rigtigt meget; hvordan man bliver mødt, hvordan man bliver sagt goddag til, hvordan sygeplejersken kommer ind af døren om morgenen. Ser hun fortravlet ud eller ser hun rolig ud. Og så synes jeg der var mange situationer, som de studerende står i, som rummer nogle kæmpe store også etiske dilemmaer og som kunne være bitte små situationen, men hvis man begynder at kigge på dem, rummer de nogle meget meget store værdisammenstød, og meget store spørgsmål i virkeligheden, om livet og døden. Dem synes jeg ikke, at vi ikke gav dem anledning til at tale om. Derfor gik jeg og fik den tanke om, at vi er med til lige nu uddybe kløften mellem teori og praksis. For i praksis er der nogle spørgsmål, der lever inden i de studerende hele tiden. Det er hvert fald min erfaring og i teorien røre vi ikke ved dem, altså i teorirummet. Jeg er faktisk også i tvivl om, hvor meget de rørte ved det i praksisrummet altså klinikken. Det er jeg faktisk også i tvivl om? Da synes jeg altså, det der skolerum var kommet ind, så det blev meget så noget overhøring".

Ovenstående var alle elementer der var med til at starte samarbejdet omkring en anden tilgang til seminar og metoden til "undringsbaseret Seminar" blev skabt. (BILAG 4)

Det at ændre metoden til undringsbaseret seminar har også medført nogle diskussioner og kritiske overvejelser omkring de studerendes teori niveau. For var metoden nu for A-teoretisk og kunne de studerende opnå viden, færdigheder og kompetencer med denne tilgang. Omkring dette udtaler en af lektorerne:

"først var jeg lidt skeptisk fordi jeg tænkte den godt nok var meget kreativ og jeg blev jo lidt bekymret for, at den blev a-teoretisk for den har jo det her med de tre dele, hvor teorien først kommer på til sidst, så jeg var skeptisk skal jeg indrømme, da jeg kommer til det der seminar i første omgang (snøft) Den skeptisk blev gjort fuldstændig til skamme"

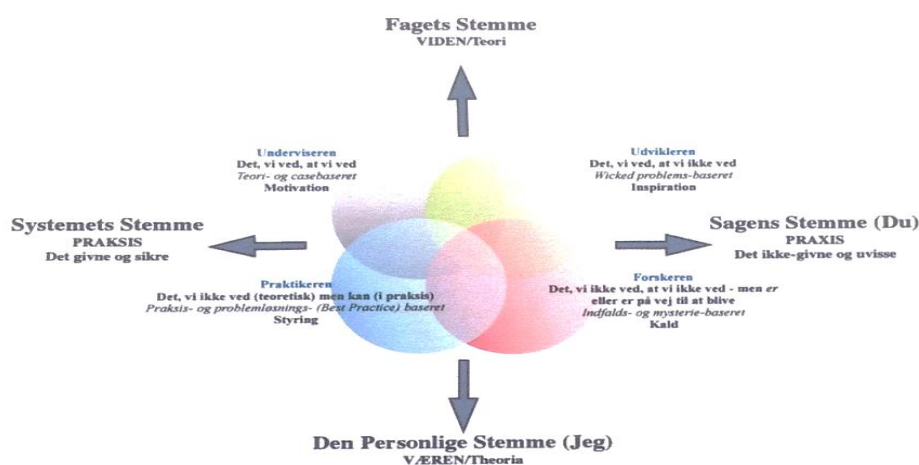
På Via Randers har de også været delt i to lejre omkring metoden og der bliver sagt:

"det er nok faren med, at det bliver for teoriløst, eller at de er bange for, at det bliver til sådan noget tænkning, eller ikke tænkning på sådan en substans måde, men mere sådan noget "jeg synes-tænkning" og at det bliver noget føleri. Altså ikke den tænkning, som vi talte om tidligere eller nærmere "synsninger", at det bliver sådan for løst i forhold til at sygeplejersken, som er noget meget håndfast og noget hvor man, altså der er jo også noget man skal vide og noget som slet ikke er til så stor undren, fordi blodet pumpes den ene vej og ikke den anden vej og det kan vi egentlig ikke undre os så længe over"

Men er metoden for teoriløs når den anvendes til seminar og bliver det kun til synsninger? Det vil jeg nu undersøge på de næste sider.

7.2 Hvordan udføres "Undringsbaseret seminar":

De studerende er inddelt i mindre grupper på 4-6 stk. Alle har skrevet en fortælling om en praksis situation, som har gjort indtryk, ramt eller berørt dem eller, hvis der har været "noget" særligt på spil. Fortællingen skal være så detaljeret som muligt. Den studerende skal ikke kunne redegøre for dette "noget" eller hvorfor det har berørt. Situationen skal beskrives i nutid, hvilket er vigtigt for, at være autentisk og følelsen af at være tilstede kan opnås. Når alle har fortalt, sker der en fælles drøftelse. Der må ikke indgå teorier eller fagtermer eller refleksioner over, hvorfor situationen blev som den blev. Denne metode til samtale kaldes "Filosofisk samtalekultur" og der inddrages momenter i fire faser fra: Fænomenologien, hermeneutikken, det eksistentielle og det phronesiske rum. I metoden er det ikke et resultat der søges, men mere en fortælling, en forløsning om noget der har vækket den studerendes sanser. Med denne metode til refleksion møder de studerende en anden måde at undre sig på og oplever andre facetter i sygeplejen. De lære at få sat ord på det "noget" der ofte kan være svært i situationen eller svært at tale om. Problemstillinger om ramthed, berørthed, magtesløshed, at stå i nye situationer analyseres via samtaler med medstuderende i ens seminar gruppe. Her skal de studerende forsøge, at blive klogere på hinandens ramtheder. I Hansens metode findes der fire læringsrum i uddannelses øjemed: Systemets-, Fagets-, Sagens- og personens stemme. (Finn T. Hansen 2010-2014). Se nedenstående model:

Figur 5. Finn T. Hansen 2015

Nogle af de studerende udsagn fra interviewet, omkring metoden til refleksion er:

"Den var svær, da jeg skulle give noget af mig selv" eller

"Jeg forstod ikke helt modellen, når der ikke var teori på".

"langhåret" og

"Det her bliver eddermanne mærkeligt. Så skal jeg sidde og krænge min sjæl ud med følelser. Ting jeg normalt ikke lige snakker om, til sådan noget. Det her skal mine medstuderende være en del af"?

"Det var en anderledes måde. Aldrig sådan været vant til det på den måde - haft lidt om det i pædagogik på modul 7" og en anden udtaler

"Jeg syntes det synd, at vi engang imellem ikke måtte nævne teori, da man kommer lidt væk fra det, man gerne ville sige og glemmer måske en teori, når så endelig vi kommer dertil. Hvad, var det egentlig for en teori, jeg lige ville sætte på her. Det kunne være rart at have med videre til eksamen. Så det der med, at vi ikke måtte blande det – det var Klart Det må i bare ikke er så 'n lidt..."

Disse udsagn fortæller, hvor meget de studerende er skolet i den problemorienterede tilgang. Deres kreativitet og det at turde gøre noget andet, noget anderledes er næsten helt forsvundet. De er opdraget til, at de skal kunne komme med løsninger via teoribaseret viden fra uddannelsestænkningen og dermed honorer det samfundet efterspørger. De er ikke trænet i, at mærke efter hvad de tænker og føler uden, at komme med en forklaring eller en årsag hertil. Det er systemets- og fagets stemme de taler ud fra omkring professionens; krav, behov, problemstillinger og i fagets stemmer omkring teorier, metoder, didaktikken og den faglige viden. En mundtlig besked var ikke nok for de studerende, omkring informationen til semibar. Her fik de at vide, at de skulle skrive en refleksion over noget, hvor de var blevet ramt eller berørt. En studerende fortælle omkring introduktionen til metoden at:

"Jeg blev introduceret fra min vejleder om, at det var en ny form. Skrive et oplæg, må også fortælle andet når jeg kom. Jeg kunne tage en video med eller en sang. Det gjorde jeg så ikke (Alle griner) En oplevet situation, hvordan jeg havde oplevet det. Aldrig introduceret til, at det var den undringsbaserede model den hed. Først da jeg læste papiret..."

Alle siger: "Ja, ja" og en anden fortsætter

”Det hjalp rigtig meget det dokument vi havde fra Randers af. Hvor der stod hvad vi skulle”.

De studerende er så vant til, at få en guideline eller undersøge en retningslinje, hvor de kan læse sig til, hvordan tingene korrekt skal udføres, at de studerende først er trygge ved opgaven, da de får papiret udleveret omkring ”Undringsbaseret seminar”.

I den personlige stemme ligger vores personlige stil, hvordan man tilegner sig sin faglighed og stillingtagen til professionen. I sagens stemme er det den intuitive del hvor fornemmelser, forståelse, nærvær, at være tilstede, at være lyttende og anvende sine sanser kommer til udtryk. Det er yderst vigtigt, at de studerende får kendskab til hvilken stemme de taler ud fra, så der ikke sker en dominans fra systemets- og fagets stemme. Sygeplejefprofessionen med vores sygeplejefaglige identitet består af de fire stemmer tilsammen og viser, at der er fire forskellige måder, at tilegne sig læring på alt efter, hvordan man orientere sig, som fortæller, underviser, klinisk vejleder og som lytter.

Til seminar oplevede jeg en ydmyghed blandt de studerende, når de på skift var på med deres fortælling. En oplevelse fra praksis, som havde berørt dem. De var engagerede og lyttende. Modul 8 er psykiatri praktikken og de studerende oplever mange bizarre ting, som ikke altid passer ind i en kendt kontekst. Her får de muligheden for at drøfte oplevelser med hinanden. De fik at vide fra facilitator, at de skulle lukke deres computere og være tilstede med hinanden. Dette virkede rigtig godt, da ingen kunne gemme sig bag skærmen og de havde mulighed for, at have øjenkontakt med hinanden. De studerende blev også samlet ved den ene ende af bordet, så de var tætte med hinanden. I interviewet er det også noget de studerende kommentere på og nogle af udsagnene er:

”Det her syntes jeg heller ikke kunne have været et problemorienteret seminar – for der kan ikke kun findes en løsning. Det jeg fremlagde, ville vi have en løsning hver på, hvordan vi syntes, det skulle være. Der syntes jeg, det var rart, man bare kunne sidde og ping-pong lidt med hinanden. Høre om de andre havde prøvet noget lignende og hvordan de tacklede det. I stedet for at skulle sidde og sige, at Antonovskys siger at bla. bla. mestringeren er sådan..”

Eller som en anden udtrykker:

"Vi startede med at [redacted] fortalte, at vi skulle prøve noget nyt denne gang. Vi skulle lukke vores computer og i stedet fortælle vores refleksion til hinanden. Det var godt og det gjorde vi så".

eller

"Det var helt ok når det ikke var problemorienteret seminar. For der skulle jeg have mit talepapir, hvor jeg havde alt anatomi, fysiologien og alt teorien med. Hvor det her er bare mere frit"

"Sidder ikke og gemmer sig. Fortæller frit. Jeg manglede ikke computeren. Teorien kom bare til en, om det vi talte om. Hvis jeg har computeren åben, drager den bare og man gemmer sig lidt bag den"

"Vi fik også bedre øjenkontakt et bedre samspil"

"Ja helt klart en bedre ping-pong, hvis der havde en skærm"

"Jeg syntes det var svært. Når jeg havde fået at vide, at jeg skulle skrive et oplæg, så skulle jeg også bruge det. Der går min hjerne ligesom grrr grr... Kortslutter hvis jeg ikke har det foran mig. Så føler jeg det bliver ligesom en eksamen. Husker jeg alle ting. Fint jeg fik lov at åbne den"

Alle disse udsagn bevidner om, at der er behov for et rum, hvor de studerende kan fortælle om deres oplevelser og være nærværende med hinanden. Lyttende uden, at de nødvendigvis skal kigge på en computer for, at de nu skal huske alle teorierne. Denne form for Seminar handler nemlig om noget andet. Handle om at styrke nogle andre sider hos de studerende, hvor deres sanser vækkes og de skal blive nysgerrige på det de oplever. De skal turde at gå i dialog med hinanden.

Seminar metoden indeholder flere momenter, som de studerende skal omkring b.la. den fænomenologiske og det hermeneutiske del. I fænomenologien skal de studerende forholde sig til de fortalte oplevelser og forsøge at sætte sig i situationen og spørge hinanden fx *"Hvordan mon det egentlig er, at høre mange stemmer og samtidig skal forholde sig til det sygeplejersken siger"*. Dette gøres i en kort periode. Denne fase stille store krav til facilitatoren, da der samtidig skal lyttes og samles overordnede temaer, i de studerendes udsagn til videre bearbejdning. Jeg oplevede til seminar, at de studerende var lidt skeptiske for denne del og ville gerne være problemløsende og sætte teori på. Her skal facilitator igen være klar og ændre kurs hvis dialogen tager problemløsende karakter.

I den Hermeneutiske del skal de studerende inddrage kunstens verden og meddrage andre fortælling i deres egen oplevelser. Det vigtigste er, at de studerende for lært, at associere til andre perspektiver i menneskelivet ved hjælp af kunst, bøger, film osv. I interviewet er dette noget der bliver kommenteret på fra både studerende og lektorerne. Nogle af de studerendes udsagn er:

" Syntes det er en spændende måde at se på psykisk syge på. Nu havde du dit billede med af slangen. Det er jo en måde at se på dig i psykiatrien. Jamen det er jo en måde, du ser dig selv på i psykiatrien. Du kan sætte nogle billeder på, hvordan du føler det. Det syntes jeg faktisk, er en meget god måde.

"Jeg syntes det der med Kunsten verden var noget mystisk noget. Noget langhåret noget. Men alligevel syntes jeg, den giver mening i psykiatrien".

"Ja, da vi sad og snakkede lidt om film og sådan. Det var ligesom kommet lidt på afstand, da vi så skulle til at snakke sammen om teorierne. Det gav sådan ligesom et pusterum puh... og så var det også ligesom klar mind til noget teori. Ja, Det kunne jeg godt lide"

Lektor:

"At de åbner op for et andet forståelsesniveau hvordan skal jeg lige sige det (pause) jamen måske også på en måde med at det ikke er første gang i verdenshistorien at der er et menneske der har haft de her udfordringer og hvad er der sket. Det er en eller anden form for dannelse i det tænker jeg øhmm hvad skal jeg lige sige om det (tænke pause)"

"jeg tænker det åbner op for et lidt bredere perspektiv på det netop os fordi vi kan forfalde til nå okay vi har Strands modeller bum bum bum, så kan vi snakke nærhed og afstand og så er den ligesom på plads. Men hvad vil det sige, at have brug for nærhed og afstand på en eller anden måde. Det tror jeg kunsten kan give dem en anden forståelse for nogen gange. Måske også en billedlig forståelse nogen gange når ja sådan kan det eksemplificeres ved at vi får sat det niveau på (ja) (ja)".

"Jamen så tænker jeg vi går tilbage, til den her helhedstænkning igen, altså dem med det hele menneske. De får en bredere forståelse for, at det ikke alt, vi kan forklar med teorier og modeller. Nogen gange kan det være et billede der giver os et indblik i hvordan mennesket har det øhmm, Så jeg tænker det åbner op for et lidt bredere perspektiv. For det er netop også fordi vi kan forfalde til nå okay, vi har Strands modeller bum, bum, bum. Så kan vi snakke nærhed og afstand og så er den ligesom på plads, men hvad vil det sige at have brug for nærhed og afstand på en eller anden måde. Og der tror jeg kunsten kan give dem en anden forståelse nogen gange, måske også en billedlig forståelse nogen gange. Når ja sådan kan det eksemplificeres ved at vi får sat den niveau på (ja), (ja)".

De kliniske vejleder siger omkring kunsten, at de føler nogle gange de studerende kommer lidt til kort. De har ikke et så stort repertoire, at dele ud af og derfor blive det nogle gange de "små" film, dokumentarer som "Mig og min Mor", "Paradise Hotel" og serien "Skam", der kommer i spil.

"Ja, de tænker over tingene også, det er så bare på en anden måde, eller, altså, det der med hvad der lige rammer dem, og så tænker man, "ej, nu sidder de bare og ser de der åndssvage serier", men når de så fortæller om dem, jamen så er der jo en masse psykologi, masser af etik..."

Dette viser, at de studerende overrasker de kliniske vejledere, for de studerende er dygtige til at sætte disse episoder i spil. Men er der nogen regel omkring hvilken kunstgenre der betyder mest for læring. De unge lever i en hektisk verden, så måske er det rart, hvor det ikke er de helt store "Klassikere" der fylder. De studerende kan sagtens relatere og reflektere over de "små" film. En af de kliniske vejleder fortæller:

"Og jeg lærer jo rigtig meget hver gang også af de der studerende, for de er et andet sted end vi er, i deres liv, ikke. Altså, den der vi sommetider skælder ud over, den her ungdom, ikke også, men de har bare..., tit så har de jo, så kommer de med noget, en film og nogle serier, hvor man siger "Gud, hvad er nu det for noget, det skal jeg da også lige have undersøgt lidt på. De kommer nemlig med en helt anden kultur end os, sådan halvgamle, hvor vi måske ved lidt mere sådan om den gamle kunst. Men de kommer sådan tit med nyt, hvor man tænker "Gud, det har jeg da aldrig tænkt på, kan man se noget i dét?", og det synes jeg også er lækkert, jo. Men det vil de også gøre alligevel, men det her gør altså at de kommer med, altså jeg bliver lidt klogere på de unge også, og det kan jeg godt lide at blive, for eller kan man hurtigt blive sådan, "nå de uge, de er også sådan og sådan", så det har også været en øjenåbner for mig at se, jamen, hold da op, nåh ja".

En studerende er i sin egen kategori og udtrykker, at hun helt sikker ikke fik noget ud af det æstetiske moment med kunsten og udtrykker:

"Jeg fik ikke noget ud af det – relatere sig til nogle billeder, filmen "A beautyfull mind" hmm øhh. Alt kan relateres hertil. Jeg tager det ikke med videre".

Hendes udvikling gennem interviewet er spændende at følge, for til sidst konkludere hun, at denne metode alligevel gav hende noget helt andet. Gav hende noget mere at reflektere over og tage med sig i sin sygeplejefaglighed og syntes bestemt der skal arbejdes videre med metoden. Hun fortæller, at hun lærte at stole på sin mavefornemmelse.

Sidste del af metoden til seminar er det eksistentielle og det phronesiske moment. Her skal de studerende foretage det, som Hansen kalder en "eksistentiel landing" og i dialog i gruppen tager de essens ud og hvad der har haft mest betydning for den enkelt. Herefter forsøger de at komme med bud på, hvis det de har talt om af sandheder i dag, hvad kræver det så i deres fremtidige virke. Hvad skal de undersøge videre. Her for de studerende lov til at komme med alle deres teorier. En enkelt syntes det er irriterende, at teoridelen kommer her.

Mener den er malplaceret, når den kommer i dialogen, hun siger:

"Jeg syntes, det var lidt var lidt kunstigt – nu er vi ikke lige inde i samtale, men nu skal vi bare lige proppe teori på. Det syntes jeg virkede lidt "Turn off" – var ikke inde i den stime, hvor man bare lige kunne slynge det ud. Jeg skulle grave lidt efter det"

Behøver teori at komme, som noget man kan slynge ud? Her tænker jeg igen, at vores uddannelsestænkning og den problemløsende tilgang er så indgroet i den studerende, at hun ikke kan se alle de andre facetter denne metoder tilbyder hende. Det er det målbare hun går efter, men også det hun er opdraget til.

Det jeg oplevede i seminar var, at de studerende var dybt engagerede og ville gerne hjælpe hinanden. Dog syntes de, at det var sent i seancen at teori delen kom. De udtrykker:

"Det at skulle grave frem, hvad var det lige jeg tænke da jeg fremlagde var meget vanskelig – at huske det"

"At man måtte sige lidt teori. Sige hvad mestring og f.eks. autonomi er. Det syntes jeg i hvert fald jeg manglede lidt af tidligere i modellen".

"Jeg syntes det rart, at det ikke kun var en selv der var på, men at alle måtte byde ind. Viser bare at tingene er forskellige, så kan det være en af de andre har set noget, som jeg slet ikke havde set i min situation, som jeg kunne bruge til eksamen".

"Ja vi ser og husker alle noget forskelligt"

7.3 Hvilket udbytte giver metoden "Undringsbaseret seminar"

I interviewet siger de studerende at de har fået en hel del med sig, ved at have lært at reflektere med denne metode. De syntes metoden har været anderledes, mere et samtaleforum, hvor de turde, at komme med deres refleksioner, da de ikke blev teste på deres paratviden deres teoriformåen. De studerende siger de har lært:

"Altså jeg har tænkt mere på, hvordan ting påvirker mig. Det er ikke noget jeg sådan har tænkt over i dagligdagen. Jeg har vendt det med min daglige vejleder og kliniske vejleder. Det er ikke noget jeg ellers ville gå ind og tale med denne gruppe om, hvordan jeg blev påvirket af en situation. Den var god til lige at stoppe op og tænke: påvirker det mig egentlig mere end jeg lige først havde troede eller mindre eller var det helt harmløst. Det syntes jeg var rigtig spændende, at det var modellen god til".

"Jeg fik det ud af det, at det er vigtigt at stole på sin mavefølelse, at have den med hele tiden øhh og det er okay, hvis der noget man ikke syntes der i orden, at man ligesom undre sig over noget og siger nej".

"Jeg har fået det med mig at ordet NEJ er helt okay at sige, fordi man ikke har det godt med tingene. Man må også godt sige, at jeg har det ikke godt med tingene, det er ikke sådan, at man skal gemme sig. Det følte jeg jo med min situation hvor jeg ligesom bare bliver lukket af med min refleksion og bare får at vide: "Du skal lære at sætte grænser – det husker du lige til næste gang" - men jeg ved jo overhovedet ikke, hvordan jeg gør og hvordan man skal til næste gang. Det syntes jeg Seminar hjalp rigtig godt til".

Overstående gennemgang af metoden til "undringsbaseret seminar" viser, at de studerende har fået et læringsudbytte med sig, både på det personlige plan, men også på det faglige plan. Metoden til refleksion er anderledes og skal selvfølgelig afprøves flere gange før facilitatorrollen sidder perfekt og der opøves overblik i denne funktion og der skal arbejdes med at nedtone, den problemorienterede tilgang, da de kliniske vejledere også er opdraget til denne tilgang.

Denne metode er interessant da den tænker "nedefra og op", hvilket betyder, først så prøver jeg, dernæst tester jeg om det holder. I stedet for den kontroversielle, hvor vi tænker først teori, så praksis. For som filosofen Dan Zahavi mener: *"I stedet for at lade på forhånd vedtagne teorier bestemme vores erfaringer, drejer det sig om, at lade vores erfaringer bestemme vores teorier"* (Zahavi: 2005, s.25).

De kliniske vejleder og lektorer oplever også de studerende som mere åbne og de lærer dem at kende på en anden måde og de fortæller: *"Øhmm med den metode her oplever jeg, at de studerende får en aktiv rolle på en helt anden måde, fordi de netop ikke er bundet op på teorien i starten. Men at vi reflekterer sammen over det øhmm. og jeg tænker det er den måde den adskiller sig på. De bliver mere frie på en eller anden måde til at fortælle, øhmm det er også en udfordring for dem, det her med at de ikke skal løse problemerne ligesom de nok har været vant til tidligere. Med hjælp fra kraftig hjælp fra os nogen gange, øhmm og det tror jeg er fordelene ved den, at de sådan mere kan gå ind og kigge på den her person, hvad der er i spil for personen. Og hvad er det i dem selv der er i spil, når vi snakker på den måde, som jeg synes vi gør, og som jeg oplever vi gør i undringsbaseret seminar"*

"Men den her, tænker jeg at de kommer omkring helheden, altså de får ligesom mere en holistisk tilgang til det her menneske de står overfor, (ja) øhmm og det synes jeg er en fordel".

Med disse udsagn er min undersøgelse af den undringsbaserede metode næsten ved vejs ende. Vigtigheden af, at de studerende skal opleve seminar, som noget spændende og lærerigt, hvor det er refleksions- og læreprocessen der er i fokus, må siges at være lykket. Den filosofiske samtale har vækket de studerendes sanser, da de alle er enige om, at det har været en "super spændende tilgang" til refleksion og de har alle fået noget med sig derfra. Ikke nødvendigvis svar på deres oplevelser, men de har fået dialoger og perspektiver, som de kan arbejde videre med og deres refleksionssanser og lysten til læring er vækket.

Som en af lektorerne udtrykker, så betyder seminar for hende at; *"Jamen, jeg tænker for mig betyder det noget, at de studerende går der fra, med noget de ikke vidste da de kom, og det tror jeg på de gør"*. Dette må være det ultimative i al læring, for som en anden udtrykker:

"Hvad er det egentlig for et menneske der ligger i sengen, for det er ikke kun diagnosen der ligger der, (nej) og det synes jeg den åbner rigtig meget op for netop, at få indblik i det, men også hvad er det der røre sig i mig, når jeg står med den her patient. Og du kan ligeså godt — når du står sammen med en nyrepatient eller med en patient med skizofreni, så jo, jeg tænker godt, den vil kunne give noget, men jeg tror også det vil blive et sejt træk at få den indført andre steder.

Tilgangen i "Undringsbaseret seminar" er "magisk" og metoden sætter de studerende refleksionsproces i gang, over de mange oplevelser de har i praktikken, men som de i den travle hverdag aldrig får ekspliceret. I denne metode får de studerende åbnet op og de lærer, at finde deres egen stemme. De møder det forunderlige, det sanselige, det intuitive mavefornemmelsen, som en studerende fortalte, at hun ville tage med sig fra seminar. De studerende får her mulighed for at øve samtaler om det, der er rigtig svært: det eksistentielle, etiske, æstetiske og den spirituelle del af sygeplejen og gennem en rejse i det hermeneutiske og fænomenologiske momenter, får de viden om ubegribeligheder og uforudsigeligheder. Ved at høre hinandens fortællinger lære de, at blive klogere på hinanden berørtheder. De lære omsorg, nærvær og det at være tilstede. Alle disse "bløde værdier" er vigtige i uddannelsen af den refleksive praktiker, som skal besidde viden, færdigheder og kompetencer og skal kunne fungere i vores hektisk samfund med mange krav, uden at blive så voldsomt ramt og berørt så den sygeplejefaglige identitet slår revner og går itu. Metoden kvalificere og understøtter de studerendes læringsmål om, at blive den refleksive praktiker, men om metoden kan stå alene, er jeg ikke sikker på.

8.0 Diskussion

I dette afsnit vil jeg kigge lidt nærmere på min nyerhvervede viden og diskutere teorierne op imod min stillede problemformulering. Undersøge de fund jeg har opdaget gennem bearbejdelsen omkring refleksionstilgange. I sin oprindelse er begrebet refleksion læren om tilbage kastning af tanker – en selvrefleksion, hvor praktikerne udforsker sig selv, sine tanker og handlinger (Andersen:2006). I en social konstruktivistisk tilgang vil perspektivet til refleksion være, at analysere sig selv og egen måde at positionere sig på i de sociale systemer, man indgår i. Formålet ifølge Haslebo og den system og social konstruktivistisk tilgang er, at selvrefleksion øger bevidstheden om egen handlinger og det at kunne se flere perspektiver på situationen og vide, hvordan de påvirker andre og det, at tage ansvar for de valg man træffer (Haslebo:2006).

Refleksion og tænkningen i Hansens undringsbaserede tilgang adskiller sig fra hinanden ved, at der i Mezirow teori er indbygget en systematik omkring vurdering af *indhold*, *proces* og *præmis*. Meningsskemaerne kan præges og ændres og ved en kritisk refleksion, hvor der reflekteres over antagelserne af præmis, kan det resultere i en transformation af meningsstrukturen (Mezirow:2000).

I Mezirows teori tales der om, at en refleksionsproces starter med grundvilkåret om, at en oplevelse skal give mening. Hos Mezirow er udløsningsfaktoren til kritisk refleksion et forstyrrende element, et dilemma hvilket også er tilfældet hos Schön. Praktikerne skal lade sig ville overraske eller blive forstyrret. Hansen beskriver det mere som en undren, noget der ikke kan slippes. Det bliver ved at dukke op i tankerne og ved dialogens muligheder reflekteres der. Schön taler om deltagelse i praksisfællesskaber refleksive dialog, hvilken også er at finde i Hansens tilgang og Mezirow taler mere om den kommunikative læring i fællesskabet.

Her er både Schön, Mezirow og Hansen i for sig enige omkring grundvilkårene for refleksion; det at give mening, men vejene dertil er forskellige, hvilket jeg vil diskutere nærmere. Når jeg anvender Schöns teori om, at blive den refleksive praktiker, kan jeg se der er nogle betingelser for refleksion, som både "Akvariemodellen" og "Undringsbaseret seminar" ikke tager højde for. I Schöns refleksionsproces er betingelserne, at der opnås *viden i handling* ved *refleksion i handling*, altså en viden der opstår og opnås i situationen, mens opgaven udføres.

Dette er en integreret del af Schöns refleksionsproces, at kunne handle og justere undervejs. Dernæst kan praktikerne udføre sin *refleksion over handling*, når opgaven er udført. Dette betyder, at det er en praksisrefleksion, men som er opdelt i analytiske enheder. I selve udførelsen af en opgave, har Schön opdelt processen, for at give mulighed for at belyse, uddybe og drøfte, hvad der rent faktisk sker, når praktikerne arbejder. Her har Schön også indtænkt den *tavse viden* og vigtigheden af, at få den ekspliciteret, så der opnås en italesat *viden i praksis*, hvor Schön har meget fokus på intuition. I teorien er det ofte den erfarne praktiker der handler med sin intuition og besidder den *tavse viden*, men har svært ved at få det forklaret, til andre praktikere. Her kan fasen med *refleksion over handling* styrke deres kompetencer og skabe sammenhæng mellem praksis og teori.

Hvorimod i både "Akvariemodellen" og "Undringsbaserede seminar", er det mere *refleksion over handling* der foregår. Her lærer de studerende, at bearbejde deres situation eller oplevelse efter, den er foregået. Her kan de ikke justere handlingen undervejs, men opnår en *viden i handling* til næste gang ved, at gennemgå processerne og momenterne i disse teorier. I både Schöns teori og i "Akvariemodellen" opnår de studerende en løsning. Hos Schön en justering af handling og i "Akvariemodellen" kigges der mest på *hvorfor*; altså en årsags, virkning og løsning orienteret metode. I akvariemodellen tages der ikke højde for intuition den *tavse viden*. Dette er noget Mezirow selv senere har kritiseret, at vedrørende hans kritisk tænkning i transformativ læring, mangler der vigtigheden af fornemmelser og følelser, da elementer af dette er vigtige for meningsstrukturer, hvordan vi transformere og danner meningskemaer og perspektivomdannelse til næste gang vi står i en lignende situation.

I "undringsbaseret seminar" er det ikke løsningen der er i fokus, men mere en styrkelse af de studerendes kommunikative evner gennem dialogen, at finde forskelligheder der kan have virkning på en situation. Udvide de studerendes forståelsesniveau for mennesket og dens omgivelser. Gennem en rejse i det filosofiske moment og den æstetiske verden, kommer de studerende ud i nogle dimensioner af sygeplejen, som "Akvariemodellen" ikke tager højde for og som ikke er indlejret Schöns teori. De studerende bearbejder følelser, fornemmelser, berørtheder og det, at være ramt eller have oplevet "noget" de ikke kan slippe igen. Ved at de studerende får indsigt og en bevidsthed om fagets- systemets-, sagens- og den personlige stemme og de fire momenter i metoden, opnår de viden omkring deres kommunikative evner.

Lære at se nuancerne i en situation, som de kan omdanne til *viden i handling*. Ved at anvende den undringsbaserede tilgang bliver de studerende også øvet i at anvende deres intuition ved at *reflektere over handling*, som en af de studerende udtrykte det: "*Jeg har lært at stole på min mavefornemmelse og at det er okay at sige nej*". Dette sker først efter situationen er gennemført og de opnår *viden i handling* til næste gang de står i en lignende situation i deres hektiske hverdag.

Der er mange krav til sygeplejen i dag, som skrevet i indledningen. Skal vi være med til at uddanne fra novice til ekspert, som Dreyfuss og Dreyfuss brødrene beskrev og siden sygeplejeteoretiker Patricia Benner. (Benner:1984) (Dreyfus og Dreyfus: 1986, 1999). Skal vi måske kigge tilbage på nogle af de vigtige værdier som historiefortællinger i sygepleje tidligere har anvendt og Bruner har forsket i (Bruner:2004). Dannelsesbegrebet og den sociale kontekst betydning for læring er noget både den problemorienterede tilgang og den undringsbaserede tilgang beskriver, som vigtige og som også er en af betingelserne for, at der kan ske læring via refleksion. I følge Dr. Phil. I idehistorie, forsker og underviser Bernt Gustavsson skriver han, at: "*Danne*" har at gøre med menneskets aktive frembringelse af dets egen personlighed og ligger tæt på ordene "*skabe*" og "*forme*". (Lund: Undervisning Dannelse og dannelsesbegreber). I Wengers optik sker læring gennem sociale kontekster i praksisfællesskabet. "Akvariemodellen" har også elementer med i kollegial læring en form for supervision. Her syntes jeg, der opstår en spændende problematik, for sygeplejen er blevet specialiseret og ofte går man som praktiker alene, men det er en helt anden diskussion, som jeg ikke tager her. (Wenger:2003)

De studerende har bruge for den læring, de får i den problemorienterede tilgang. De ved hvordan de beskriver, finder teori og løser et problem, så de står med et resultat. Men samtidig har de studerende også brug for, at lære; hvordan er jeg tilstede, hvordan drager jeg omsorg, hvordan viser jeg nærvær og hvordan samtaler jeg. Hvis dette ikke ligger implicit i deres dannelsesidealer er det noget de studerende skal bruge tid på, at opøve kompetencer i. De studerende skal lære at mærke efter, hvorfor er jeg berørt og ramt, hvor gør jeg af alle mine følelser.

Ellers kan vi ikke fungere i vores fag, hvor vi møder mennesker i krise, mennesket der skal dø. Vi skal stadig kunne honorere de forskellige krav og opgaver der er i sygeplejefaget og i uddannelsen, til at blive den kompetente reflekserive praktiker.

Undersøger jeg teorier omkring ungdomskulturen i dag siger professor i pædagogik på Hannover Universitet Thomas Ziehe (1947), at unge i dag har så mange muligheder, at de indimellem kan blive helt overvældet og har svært ved at finde dem selv. (Ziehe: 2010) Unge har muligheder for at finde svar på alt i dag via medierne. De Googler hvis de mangler svar. Derfor mestre de ikke på samme måde dialogens kunst og det, at kunne finde en konsensus og ikke nødvendigvis være enige om en løsning, da Google giver dem svaret. Men hvordan de når til svaret, er ikke beskrevet på Google. Her er den undringsbaserede tilgang et supplement. De unge har så mange valgmuligheder, som både kan være fantastisk men samtidig skræmmende. Gennem undringsbaserede tilgange, vil de opnå viden færdigheder og kompetencer omkring dem selv. Dernæst er de klar til at spørge hvorfor og hvordan efter problemorienterede tilgange. Med tiden vil de opnå *viden i handling* og vil helt intuitivt kunne justere handlinger undervejs. Dermed opnå *viden i praksis* og dermed blive den reflekserive praktiker. Både efter hvad teoriens tilgange foreskriver, men også efter uddannelsens mål og ikke mindst samfundets krav.

9.0 Metodekritik

I dette afsnit vil jeg diskutere mit speciales validitet og reliabilitet. Dette handler om gyldigheden i specialet og om min undersøgelse er svarede til mine stillede undringsspørgsmål i problemformulering. Her vil jeg generelt svare, at jeg finder svar på de fænomener, jeg ønsker at opnå viden om; Hvordan undringsbaserede modeller som metode kan understøtte læringsmålet om, at blive den reflekserive praktiker.

Her arbejder jeg systematisk igennem specialet. Finder først de betingelser for refleksion, som ligger til grunde i vores professionsuddannelse ved Schöns refleksionsproces. Schön valgte jeg ud fra devisen om, at det ofte er hans tilgang til refleksion professionsuddannelserne introducerer til. Dernæst refleksionens betydning for læring i et Seminar. Til sidst en analyse omkring de modeller med hver deres tilgang til refleksion og læring.

Ydermere et afsnit som fortæller om den udviklingen sygeplejeuddannelsen har været igennem og hvor vi som profession står i dag. Hvorfor jeg vil sige at min undersøgelse er valid.

Fokusgruppeinterviewene er brug som primær kilde til empiri, da informanterne gennem egne oplevelser, har kunne bidrage til specialets undersøgelse. Velvidende at en kvalitativ undersøgelse ikke kan gengive hele sandheden, men kun en del af virkeligheden. Jeg havde i alt valgt fire interviews, men må sande, at det har været meget omfangsrigt, at arbejde med. Alle informanter er kommet med så mange gode udsagn, Jeg har ikke haft plads til analyse over dem alle. Samtidig har det været et stort stykke arbejde, at kode alle deres svar. Transskriberingen har også taget længere tid en forventet.

Gennem fokusgruppe interviewet og i min skriveproces, har det været svært at skjule min begejstring for "Undringsbaseret Seminar", men samtidig har jeg også gennem processen måtte erkende, at "Akvariemodellen" har nogle elementer i sig, som ikke har været anvendt korrekt til seminar. Det har også været svært i interviewene, ikke at komme med egne meninger. Ikke at stille flere spørgsmål - i et spørgsmål. Ikke tale i munden på informanterne og kun komme med anerkendende gestus. Reliabiliteten eller pålidelighed har specialet, da jeg hele vejen har været yderst opmærksom på etik og at holde egne meninger på afstand af specialet. Informanter er også valgt efter, at de ikke har prøvet metoden "Undringsbaseret seminar" tidligere. Men dog kender "Akvariemodellen", så de har et sammenligningsgrundlag. Et kritikpunkt jeg vil nævne er, at undersøgelsen har foregået i eget arbejdsfelt og det har været svært, at se bort fra egen forforståelse, erfaring og viden omkring seminar og hvilke ønsker og behov de studerende kliniske vejledere og lektorer har for, at finde andre metoder end den problemorienterede tilgang til seminar. Det at have et fuldtidsjob og **ikke** haft fri til speciale skrivning, har været en forstyrrende faktor i min fordybelse og skriveproces, men et vilkår i egen læreproces.

10 Konklusion

Dette speciale har haft fokus på, hvordan undringsbaserede modeller som metode kan være med til at kvalificere og understøtte læringsmålet om, at blive den reflektive praktiker i sygeplejeuddannelsen, når konteksten er en fortravlet og hektisk hverdag, hvor sygeplejen er kompleks og samfundet samtidig råber på effektivitet, årsager og løsninger. Jeg har nu fået belyst min problemformulering fra forskellige vinkler og kan konkludere, at sygeplejen har været igennem en stor historisk forandring fra Kald til profession. "Florence er død" og sygeplejen er blevet akademiseret, forskningsbaseret og kompleks. Samfundet er i rivende udvikling og sygeplejen er ændret mærkbart. Dette stiller store krav til sygeplejen om viden, færdigheder og kompetencer og øgede krav til de studerende, kliniske vejledere og til de ansatte. Dette er en medvirkende faktor til, at virkeligheden er ændret og de nye krav skal læres at håndteres, da opgaverne er blevet komplekse.

Ved at have analyseret forskellige tilgange til refleksion, sidder jeg nu tilbage med en følelse af, at jeg har læst og været igennem eventyret "Alice's adventure in Wonderland" (Carroll: 1865). Jeg var faldet i "kaninhullet" og havde muligheden for at vælge, hvilken vej for metode jeg ville følge og undersøge for, at opnå viden om refleksionstilgange til seminar. Jeg undersøgte vejen og metoden med kritisk teori og transformativ læring i mødet med "Akvariemodellen". Jeg valgte bevidst en lidt ukendt vej, med den fænomenologiske og hermeneutiske tilgang med undringsbaserede tilgange og metoden "Undringsbaseret seminar".

Undervejs stødte jeg på nogle af mine "barndomsvenner", som i eventyret. Donald Schön med refleksionsprocessen og Mezirows kritiske teori, anvendt i "Akvariemodellen. Dette er tilgange og metoder jeg er opvokset med i uddannelsestænkningen. Jeg fik også ny ven undervejs "Undringsbaseret Seminar", med en filosofisk tænkning omkring dialogerne til udvikling af reflektive læreprocesser. Jeg må konkludere, at verden ikke er sort og hvid. En teori giver ikke det endegyldige svar og giver kun en brøkdel af virkeligheden. Undringsbaserede tilgang til refleksion er en spændende læreproces, hvor de studerende gennem; Fagets-, sagens-, systemets- og den personlige stemme, lære at se de fire læringsrum, en situation kan drøftes ud fra. Ved filosofiske dialoger, diskussioner og elementer fra de fire momenter; det hermeneutiske, æstetiske, eksistentielle og det phronesiske rum, bliver de studerende i stand til at reflektere.

De studerende finder ikke nødvendigvis et svar - et resultat, da dette ikke er målet med denne tilgang, men mere en indføring i tænkningen omkring; *Hvad er den for en praksis jeg står i, hvilke problemer træder frem imellem os, som mennesker i sygeplejen.* Hvordan håndterer vi som studerende store spørgsmål omkring sygdom, død og det selv at være berørt af en situation. Her findes ikke et simpelt svar. Der findes ikke et resultat, men ved at de studerende for italesat deres tanker, undren og følelser sker der en forløsning og de studerende understøttes i læringsmålet om, at blive den reflektive praktikere, med en dimension mere af sygeplejen den "kunstneriske dimension".

Dannelsesbegrebet og den sociale kontekst betydning for læring er noget både den problemorienterede tilgang og den undringsbaserede tilgang beskriver, som vigtige betingelser for, at der kan ske læring via refleksion.

Den store forskel mellem metoderne er, at i problemorienterede tilgange til refleksion, lære og træner de studerende omkring årsager, løsninger og resultater, ved at skulle identificere et sygeplejefagligt relevant problemområde med teoribaserede viden. Denne teori indeholder ikke ovenstående nuancer og jeg konkluderer hermed, at denne metode nogen gange kan være et overgreb på den komplekse virkelige de studerende møder i klinisk praksis og skal forholde sig til. Det er teorien der taler og har præmis over praksis.

Jeg spurgte i et af mine underspørgsmål om, hvad der kendetegner en undringsbaseret tilgang og "Undringsbaseret seminar" og kan hermed konkludere. Kendetegnet i "undringsbaseret seminar" er, at det ikke er løsningen der er i fokus, men mere en styrkelse af de studerendes kommunikative evner gennem dialogen, at finde forskelligheder der kan have virkning på en situation. Udvide de studerendes forståelsesniveau for mennesket og dens omgivelser. Gennem en rejse i det filosofiske moment og den æstetiske verden kommer de studerende ud i nogle dimensioner af sygeplejen, som "Akvariemodellen" ikke tager højde for og som ikke er indlejret Schöns teori. De studerende bearbejder følelser, fornemmelser, berørtheder og det at være ramt eller have oplevet "noget" de ikke kan slippe igen.

Ved at anvende den undringsbaserede tilgang bliver de studerende også øvet i at anvende deres intuition ved, at *reflektere over handling*, som en af de studerende udtrykte det: ”Jeg har lært at stole på min mavefølelse og at det er okay at sige nej”. Dette sker først efter situationen er gennemført og de opnår *viden i handling* til næste gang de står i en lignende situation i deres hektiske hverdag.

Schöns refleksionsproces er unik, da den tager udgangspunkt i praksis og den hjælper de studerende undervejs til at udvikle handlekompetencer ved at stoppe op og udføre *refleksion i handling*, som en integreret del af at handle. De studerende får lært, at justere undervejs og dermed opnå en ny *viden i handling*. Denne del og betingelse for refleksion, indeholder de andre metoder ikke i teorien. Dermed kan jeg konkludere, at de lever ikke op til Schöns metodik omkring betingelser for refleksion. Men med baggrund i forskellige tilgange om videnskab og læringssyn vil de heller aldrig kunne ligne eller leve op til hinanden. Nok mere en inspiration til hinanden. Kritisk teori og ”Akvariemodellen” er udviklet i terminologien omkring, at der skal findes et resultat. Hvorimod undringsbaserede tilgange er, at få mennesket til at forstå de fænomener de indgår i og lære at beskrive dem – at være i forløsningen.

I Mezirows teori fortolkes og tilskrives mening gennem antagelser. Mening betyder, at finde mening i erfaringen, en fortolkning af erfaringen. Denne fortolkning findes i meningsstrukturen. Med transformation og ved hjælp af refleksion sker der dannelse af meningsskemaer. Der sker en bevidsthed om, hvordan og hvorfor og der sker en konstruktion af en ny fortolkningsramme (Mezirow:2000). De studerende var ikke tilfredse med refleksions metoden ”Akvariemodellen” til Seminar. De beskrev metoden som meget eksamensagtig ligefrem ”*klinisk eksamens agtig*”, og seminar blev til en slags overhøring. De studerende følte sig udstillet i form af deres teoretiske viden. Nogle af de studerende udtrykte at de var ”*Helt paniske og tænkte, at de aldrig blev sygeplejersker*” efter et Seminar. Her konkludere jeg, at det er bestemt ikke den følelse de studerende skal gå fra et seminar med. Dette fremmer ikke de studerende læreproces om at blive den refleksive praktiker. Jeg er dog samtidig af den opfattelse, at metoden lærer de studerende, at kunne beskrive en situation, fremlægge med en dybere refleksion over situationen.

De studerende bliver også trænet i at have belæg indenfor teoretiske rammer for deres påstande og finder belæg i teorien. Det der indenfor teorien kaldes transformering til meningsskemaer, så den studerende får styrket sine kompetencer fremadrettet og skaber ny viden, ny mening og finder en årsag, målbare værdier og en løsning på problemet. Metoden passer fuldstændig til det som samfundet efterspørger, men vores kliniske praksis er kompleks og har andre problemstillinger, som berøre og skal bearbejdes for, at nå målet om den kompetente kliniske reflektive praktiker.

Ved at have analyseret med de forskellige tilgange til refleksion må jeg erkende, at metoderne bære noget lærerigt med sig i udøvelsen til, at blive den reflektive praktiker. Jeg er i min konklusion radikal og erkender, at hvilken tilgang der skal vælges, må afhænge alt efter situationen og tilrettelæggelsen af det læringsudbytte, der skal udfoldes for den studerende. Betingelserne for refleksion skal være tilstede for, at der kan ske læring. Refleksion er noget spontant, der skal komme fra den studerende selv og ikke en kunstig konstrueret situation. Kigger jeg på Schöns tilgang med *viden i handling*, er det her de studerendes færdigheder opøves og testes og der sker en *refleksion i handling*. Det er vigtig med en klinisk vejleder den god rollemodel, der kan være med til at udfordre den studerende, så der sker en *refleksion over handling*, så den studerende opnår *viden i praksis* og dermed opnår kompetencer, som den reflektive praktiker og den kompetente sygeplejerske, der kan trække på tidligere erfaringer.

Det kan det være rigtig svært, hvis den studerende ikke kan reflektere efter den problemorienterede metode og finde en løsning på en situation. Men endnu værre hvis betingelserne for refleksion ikke er tilstede og den professionelle ikke kan reflektere over sine berørtheder, ikke kunne sætte ord på sin handlinger, da sygeplejen er kompleks. I denne hektiske verden, hvor det ofte er problemorienterede procedure der læres er det godt, at huske de æstetiske læreprocesser med begrebet fortælling. Den undringsbaserede metode skal på banen, så både de studerende og de kliniske vejledere får lært, at stoppe op. Udarbejde deres fortælling omkring deres berørtheder. Tale ud fra de fire momenter; Fænomenologien, hermeneutikken, det eksistentielle og det phronesiske sammen med en erkendelse af vigtigheden af; systemet-, faget-, sagen- og den personlige stemme.

Så de studerende bliver bevidste om vigtigheden i deres fortælling og måderne, hvorpå der argumenteres for sygeplejen. Der skal være tid til "time out" i den hektiske hverdag, så der reflekteres, justeres og der sker læring. De didaktiske overvejelser for anvendelsen af den undringsbaserede model er yderst vigtige, så den bliver en del af den kliniske vejledning, hvilke er et af mine indsatsområder efterfølgende. Mennesket lærer i fællesskaber med hinanden og vi lære af hinandens fortællinger. Det vigtigste er, at vi har en fortælling vi vil dele og som har berørt os. Denne opgave har berørt mig og jeg kan nu konkludere, at der er brug for, at jeg i denne hektiske verden, for sat undringsbaserede tilgange på dagsorden og får implementeret den undringsbaserede model til refleksion i vores kliniske praksis og i den kliniske vejledning til de studerende, da denne metode understøtter de studerende læreproces mod at blive den reflektive praktiker.

Jeg er nu kommet op af "kaninhullet" og kan gøre *refleksion over handling* i mit autentiske eventyr. Jeg kan konkludere, at det ikke har været selve resultatet i dette speciale, der har været omdrejningspunktet. Mere hele læreprocessen jeg har været igennem på min master og med skrivning, undersøgelse og forskning til dette speciale, der har været motivation og drivkraft for min læring. Jeg vil slutte af med et citat fra eventyret og blive i den filosofiske undren.

Alice: Vil du ikke nok fortælle mig, hvilken vej jeg skal gå herfra?

Filurkatten: Det afhænger en hel del af, hvor du gerne vil hen

Alice: Det er lige meget

Filurkatten: Så betyder det ikke så meget, hvilken vej du går

Litteratur

AAU Problemorienteret projektarbejde (2011)

http://www.aau.dk/digitalAssets/62/62748_17212_dk_pbl_aalborg_modellen.pdf

Andersen, F.B. et. al (2006). *Ledelse i refleksive læreprocesser*. JCVU Forlag

Argyris, c og Schön, D.A. (1996) "Organizational learning II. Reading, MA: Addison-Wesley, Kompendium 1. Semester

Arendt, Hanne (2005), *Menneskets Vilkår 2005* (1958) Gyldendal, Kbh

Arendt Hanne, (1978) *The mind of life*, New York; Harcourt, Inc.

Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=181963>

Bekendtgørelsen: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=180542>

ICN. De Sygepleje etiske retningslinjer www.sygeplejeetiskraad.dk

Cunliffe, A. & Jun J. (2005) The need for reflexivity in public administration. *Administration and society* May 2005

Dansk Sygeplejeråd. Red. Munck C, Rydgaard F. (1926) *Lærebog og Haandbog i Sygepleje*. Nyt Nordisk Forlag 1926

Dewey, John (1910): *How we think*, Dover Publications, INC. Mineola, New York, 1997

Evalueringscenteret (1996), "Sygeplejerskeuddannelsen. Evalueringsrapport. Center for kvalitetsudvikling og evaluering af videregående uddannelse

Evalueringsnyt 27. BOLOGNA PROCESSEN OG VURDERING AF LÆRING af Tanja

Miller <http://www.danskevalueringsselskab.dk/sites/default/files/tidsskrift/Evalueringsnyt27-nyt.pdf>

Fishbowl – the art of active listening (2009)

Hansen, Finn Thorbjørn, Herholdt-Lomholdt, Sine og Rothuizen, Jan Jaap m.fl.: "At innovere med hjertet; undervisning i undringsdrevet innovation og entreprenørskab i professionsuddannelserne" VIA/Aalborg universitet 2015

Hansen, Finn Thorbjørn, (2016) "At undres ved livets afslutning", Akademisk forlag, København, 1 udgave, 1 oplag

Hansen, Finn Thorbjørn, (2002) "At stå i det åbne, dannelse gennem filosofisk undren og nærvær", Hans Reizlers forlag, 1 udgave, 1 oplag

Hansen, Finn Thorbjørn (2014) "Kan man undre sig uden ord", Design- og universitetspædagogik på kreative videregående uddannelser
<http://www.kommunikation.aau.dk/forskning/vidensgrupper/cdo/aktiviteter/vis/ny-bog-af-finn-thorbjoern-hansen--kan-man-undre-sig-uden-ord-.cid116808>

Haslebo, G. & Nielsen, K.S. (2006). *Konsultation i organisationer*. Dansk Psykologisk Forlag

Herholdt-Lomholdt, Sine Maria; Hansen, Finn Thorbjørn
"Phenomenology of the innovative question when based on wonderment" *Publication date:* 2015 *Document Version* Accepted author manuscript, peer reviewed version

Hiort-Lorenzen E. Sygepleje (2013) "Kald eller erhverv", København: Mondes Forlag A/S

Horn, Finn og Sørensen, Jette Scoot (red.) (1987):
Fremtidsværksteder i Danmark - Teori og praksis Politisk Revy, 1987

Illeris, Knud: *Tekster om læring*, Roskilde Universitetsforlag, 2000

Jørgensen, Dorthe (2001), "Skønhedens metamorfose". De æstetiske ideers historie, Syddansk Universitetsforlag

Larsen, K., Emmerich Hansen, P., Højbjerg, K., & Bundgaard Dige, M. (2014). "Kompleks fremtid og refleksive sundhedsprofessionelle": Om videreudvikling og forbedring af sundhedsuddannelserne: Afrapportering af Sundhedskartellets uddannelsesprojekt. Imp. Consulting Group, Aalborg Universitet og Sundhedskartellet.
http://vbn.aau.dk/files/205640083/larsen_emmerik_h_jbjerg_dige_2014_Afrapportering_Sundhedskartellets_uddannelsesprojekt_endelig.pdf

Lave, Jean og Wenger, Etienne (2003), "Situert Læring", København, Hans Reizlers forlag

Lauvås, Kirsti og Per Lauvås (2006), "Tværfagligt samarbejde" 2. udgave, Forlaget Klim.

Lund, Birthe (2011), "Hvordan udfordrer innovationspolitikker uddannelsessystemet og etablerede dannelsesidealer", Kompendium til modulet: Didaktik og profession

Lund, Birthe (2017) Undervisning i Dannelse og dannelsesbegreber (Moodle), 4 semester

Lyngaa, Janne (1999) *Sygeplejefagets moderne historie i Danmark - fra fag mod profession I*: Lyngaa, J (red): Sygeplejefag – refleksion og handling, Munksgaards Forlag, Kbh.

Martinsen K. (1994) "Fra Marx til Løgstrup". Om etik og sanselighed i sygeplejen. 1 ed. København: Munksgaard

Martinsen K. (1996). Fænomenologi og omsorg Tre dialoger med etterord av Kari Martinsen. 1 ed. Oslo: Tano Aschehoug

Martinsen, Kari: (2006), "Samtalen, skønnet og evidensen", 1 udgave, 1. oplag, Gads forlag

Mezirow, Jack (2005): At lære at tænke som voksen. I: K. Illeris & S. Berri (red): *Tekster om voksenlæring*, Roskilde Universitetsforlag

Mezirow, Jack (991) "Transformative Dimensions of Adult Learning". ERIC Number: ED353469 Record Type: RIE Publication Date: 1991

Mezirow, Jack: "Hvordan kritisk refleksion fører til transformativ læring" i: Illeris (red.) *Tekster om læring*, 2000

Mezirow, J (2005): At lære at tænke som voksen. I: K. Illeris & S. Berri (red): *Tekster om voksenlæring*, Roskilde Universitetsforlag

Molander, Anders og Terum, Lars Inge; "Profesjonsstudier", Universitetsforlaget 2008, 3. oplag 2013

Polanyi, M (1958) "Tacit Knowledge Revisited – We Can Still Learn from Polanyi" Kenneth A. Grant, Ryerson University, Toronto, Canada

Polanyi, M. (1958). *Personal Knowledge: "Towards a Post-Critical Philosophy*. University of Chicago Press, Chicago

Rokkjær, Å og Ringsmose, M. (2007). "Arbejdsformer – akvariemodellen. Pædagogik – refleksion og faglighed

Schön, Donald (2001) [1983]: "Den reflekterede praktiker: Hvordan professionelle tænker når de arbejder". Klim, Århus

Schön, Donald (2013) [1987]: Uddannelse af den reflekterende praktiker. Klim, Århus

Wackerhausen, Steen. (2008) "Erfaringsrum, handlingsbåren kundskab og refleksion" Wackerhausen og Samsø (red). Refleksion i praksis. Skriftserie RUML, Institut for Filosofi og Idéhistorie, Aarhus Universitet 2008

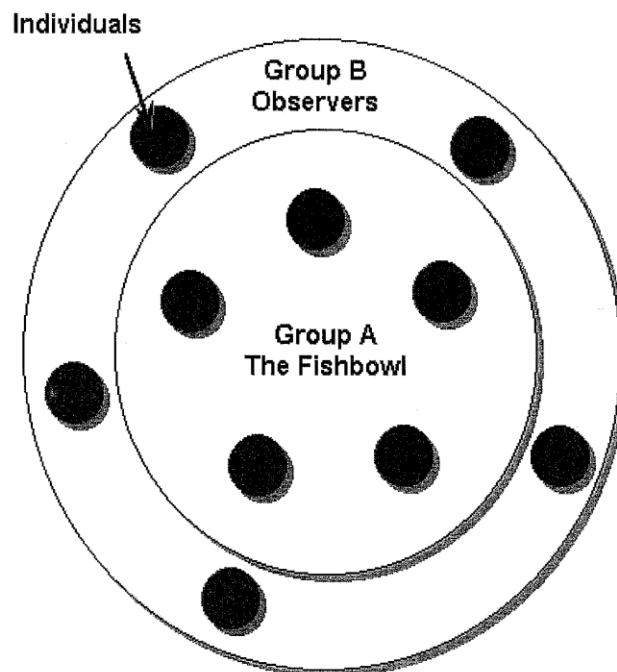
Wenger, Etienne (2004) "*Praksisfællesskaber: Læring, mening og identitet*", oversat af Bjørn Næve fra *Communities of Practice. Learning, Meaning, and Identity* (1998);

Hans Reitzels Forlag, København

Zahavi, Dan 2005, "Fænomenologien", Roskilde universitetsforlag

Akvariemodellen som model for klinisk seminar

Akvariemodellen er en model som kan anvendes til seminar og refleksion. Modellen er et værktøj til at formidle et budskab og opnå en kollektiv forståelse af budskabet. I sin udformning lægger modellen op til at tilhørerne lytter imens fortælleren fremlægger sin problemstilling fra sit synspunkt. Dette betyder at der er en bestemt "opdeling" af fortæller og lytter – heraf akvarie (fish-bowl). Der er nogen som er i centrum mens andre lytter og deltagerne har, efter tur, mulighed for at skifte position i akvariet. Nedenstående model visualiserer akvarie modellen med gruppe A som den gruppe der har taleret og gruppe B som er observatører og lyttende. Deltagerne skifter plads – og taleret – i forløbet.

Modellen kan anvendes mere eller mindre stringent rent tidsmæssigt. Nedenstående er et forslag til hvordan man kan strukturere et seminar på 45-50 min:

- Den studerende har max. 10 minutter til at fremlægge en konkret problemstilling, som tager udgangspunkt i det udleverede skriftlige seminaroplæg. I fremlæggelsen skal problemstillingen underbygges med relevant teori.
- De øvrige studerende, undervisere og vejledere har max. 2 minutter til at stille afklarende spørgsmål til den studerendes oplæg og seminaroplæg.
- Alle studerende kommunikerer i max. 10 minutter over den fremlagte problemstilling.
- Undervisere og vejledere opponerer i max. 10 minutter over den fremlagte problemstilling.

- Den studerende besvarer i max. 3 minutter, for den studerende relevante spørgsmål, som studerende, undervisere og kliniske vejledere har rejst i forhold til problemstillingen.
- Fælles plenum i max. 10 minutter til fri debat og refleksion over den fremlagte problemstilling.
- Tilbage melding på fremlæggelse og opponenterfunktion i max. 2 minutter fra kliniske vejledere og undervisere.

Det er vigtigt i opponansen til oplægget, at stille åbne og konstruktive spørgsmål – frem for svar i forhold til den fremlagte problemstilling. Dette kræver, at man i forvejen har læst det udleverede skriftlige seminaroplæg og har sat sig ind i relevant teori.

Når den studerende besvarer, for den studerende relevante spørgsmål, som er blevet rejst i forhold til problemstillingen, er det vigtigt, at der bliver sat ord på hvad han/hun fik ud af det der blev sagt, eksempelvis:

- fik du øje på nogen nye vinkler på den fremlagte problemstilling?
- hvad gjorde særligt indtryk på dig?
- hvad kan du tage med dig videre?
- hvad kan du arbejde videre med?

For at problemstillingerne bliver forskellige er det vigtigt, at I (studerende) snakker sammen om hvilke problemstilling i hver især tager op.

Referat

27.10.17

Mødeforum: Møde mellem psykiatrien og sygeplejerskeuddannelsen Viborg

Tid: Torsdag den 28.10.17 **Tid:** 13.00 - 15.00

Sted: Campus Viborg - Lok. se infotavle

Mødeleder: [REDACTED]

Deltagere: [REDACTED] og klin. vejledere Region Midt, Udd.
konsulent Susanne Aas og klin. vejledere Viborg kommune,
[REDACTED] samt klinisk koordinator

Afbud: [REDACTED]

Referent: [REDACTED]

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden.

Dagsorden godkendes med få punkter under evt.

2. Status vedr. semesteruddannelsen og erfaringsudveksling - 6. semester /MBU

De fleste hold er nu overgået til semesteruddannelsen, dog ikke modul 6 og 8 samt modul 13 og 14. Der arbejdes pt. med planlægning af 4. semester, som skal afvikles første gang forår 2018. Ligeledes planlægges 7. semester som overgangsordning i 2018.

Der erfaringsudveksles vedr. 8. semester. Der er afviklet det første Kliniske forudsætningskrav og nogle studerende oplever det som "en eksamen". Vi drøfter det vigtige i, at det bliver en del af læreprocessen, at det bliver en drøftelse og ikke en overhøring. Det kunne være et emne for fælles drøftelse mellem kliniske vejledere og teoretiske undervisere, hvordan vi agerer ved gennemførelse af forudsætningskrav.

Der er 3 forudsætningskrav på 6. semester. Vigtigt at det tredje krav vedr. refleksion over hele klinikforløbet tænkes ind tidligt.

Tilknyttet teoretisk underviser er den samme på del 1 og del 2. Der spørges ind til muligheden for klinisk vejleder på del 2 at blive tilknyttet del 1 på praktikportalen. Det er uafklaret om det teknisk er muligt, Margit vender tilbage vedr. dette.

Tilføjelse MBU: Det har været drøftet, og der er flere forhold, der gør, at det ikke er en fordel at gøre set fra klinikken. Hvilke krav og forventning stiller det til kliniske vejledere, hvis muligheden er der - det kræver ressourcer. Og er det etisk korrekt at åbne for deltagere i et forløb, de ikke har været en del af. Praktikportalen er netop sat op til, at det ikke er muligt. Derfor er der ikke gjort mere her.

Vi må bede de studerende skrive evalueringer og drøftelser, der har betydning fremadrettet og skal medinddrages på 2. del, og lægge dem over i 2. dets forløb.

3. Information vedr. STF 17 - 3.4. semester og kliniskforløb/ MBU

Studerende på det særligt tilrettelagte forløb i deres første i klinik efterår 2017 følger modul 6 og 8 i hhv. primær og psykiatri - som vanligt, selvom holdet er overgået til semesteruddannelsen. Fremover skal STF stud. følge 4. semester i klinik, men der er jo ikke

noget 4. semester dette efterår. Valget vedr. forløb blev således for ikke at bringe mere nyt ind i et efterår, der for klinikken i forvejen bød på mange nye forløb.

Selvom forløbet er det samme, er indholdet lidt anderledes, idet de studerende skal afvikle forudsætningskravet fra 3. semester om *Klinisk lederskab* i stedet for seminar. Forudsætningskravet skal afvikles i grupper – ganske som seminaret – derfor kan det afvikles sammen med seminar for de øvrige studerende. Blot er der andre kriterier og forudsætningskravet skal vurderes opfyldt/ikke opfyldt.

Klinisk lederskab handler her om lederskab af det forløb og den borger, klient/patient, man er tildelt, med den planlægning, involvering og samarbejde der er.

Desuden skal de studerende ikke til klinisk prøve, men de skal tilbage på campus til en semesterprøve. Af samme årsag slutter klinikforløbet for STF stud tirsdag i den sidste uge, den 23. januar. Flowet i praktikportalen ser derfor anderledes ud end for øvrige studerende på modul 8.

Der er sendt informationsbrev til de kliniksteder, der modtager STF stud.

4. Planlægning af 4. semester – indhold, klinikforløb og krav, klinisk studieplan / BEKS/MBU

Bente Stisen informerer om planlægning af 4. semester, hvor der indgår teoriforløb, men også arbejde med valgfrie elementer og en sundhedsplejeperiode samt et forløb vedr. tværprofessionelt samarbejde med øvrige uddannelser på campus.

Mulige temaer for valgfrit element er: Socialt udsatte og Mental sundhed, og det er planen at der skal arbejdes med disse elementer i hele teoriforløbet og viden herfra skal trækkes med ved forudsætningskravene og i klinikken.

Klinik på 4. semester ligger fra uge 18 til uge 25. Halvdelen af holdet skal i psykiatri, den anden halvdel i somatik eller primær. Der er et forudsætningskrav i klinikforløbet *Situationsbestemt kommunikation med patient/borger*.

Semestret slutter med en semesterprøve, hvor der skal samles data i klinikken.

Eksamensgrundlaget er en case-beskrivelse, som du udarbejder på baggrund af kliniske erfaringer med vejlednings- og undervisningspraksis til en udvalgt patient-/borgergruppe eller konkret patient/borger på et klinisk undervisningssted.

Vi drøfter retningslinjer ifm. indsamling af data – her er der strammet op, mht. hvad de stud. må ift. teoretiske opgaver. Vi er i en gråzone her – vi skal have en opmærksomhed på det – Der skal være en fælles udmelding vedr. dette gældende for alle udbudssteder. Margit tager det med videre.

5. Information vedr. 7. semester – valgfrie elementer og bachelor-projektet / MBU

7. semester afvikles forår og efterår 2018 som overgangsordninger. I de første 6 uger af semestret ligger der valgfrie elementer. De afvikles som valgmodulet og modul 1S tidligere. Der er dog ingen teoretisk prøve, i stedet ligger der et forudsætningskrav efter de 6 uger. Fra forår 2018 kommer der et nyt koncept og et nyt tilmeldingssystem. Mere om det senere.

Der afvikles igen *bachelor*-projekter i samarbejde med klinikken i HE Midt. I primær og psykiatri er der ønske om at indgå i samarbejde om *bachelor*-projekter. Turid Gregersen er tovholder her. Hun indkalder til møde om næste forløb i november/december. Overvej gerne mulige *bachelor*-emner.

6. Drøftelse af evaluering af modul 8 forår 2017 – er der opmærksomhedspunkter?

Desværre er der ikke adgang til evalueringerne – koden passer ikke. Margit undersøger årsagen hertil.

Der er dog ikke aktuelle opmærksomhedspunkter – som kalder på handlinger. Men svarprocenten er meget lille. Det er den sidste evaluering gennemført på denne måde.

Evalueringprocedure fremadrettet /MBU

Fremadrettet er evaluering i klinikken delt op i to dele. Dels er der en kvalitetssikring ift. praktikstedet, og dels er der en semesterevaluering, hvori klinikforløbet indgår. Beslutninger vedr. dette foregår i klinisk dialogforum med uddannelseschefen i VIA Sundhed.

7. Planlægning forår 2017 – oversigt over studerende i klinik /MB

I forår 2018 er der i alt 48 stud., der skal i klinik på 4. semester. Halvdelen skal i psykiatri. Der pågår pt. drøftelser mht. fordeling af stud. i region og i primær. Vi afventer disse. På 6. semester er der i alt 50 studerende. Vi beder om pladser i psykiatrien i del 1, så må vi se, om det lader sig gøre.

8. Gensidig information

Der er udarbejdet fælles studieordning i VIA. Krav og prøver er ligeledes ens, og fremadrettet skal flere dele i uddannelsen nok være fælles. Det arbejdes der på. Aktuelt er det 4. semester der planlægges. - Bespørgelser rammer også uddannelsen de næste år.

9. Eventuelt

a) Mødeaktivitet – ny organisering

Fremtidig mødeaktivitet er til drøftelse – skal godkendes i dialogforum (møde mellem uddannelse og klinik). Pga. flydende dimensionering er der lagt op til fælles møder evt. i øst og vest i VIA. Derudover kan der lokalt planlægges temamøder med konkret fokus.

b) Kvalitetssikring – De kliniske områder beskriver på afsnits- eller afdelingsniveau klinikstedet, og hvad de kan tilbyde ift. uddannelse af studerende. De skal godkendes.

c) Litteratur / niveau (kvalitet) – Der ønskes en drøftelse af niveau for den litteratur, de studerende selv opgiver. Er det kvalitativt godt nok. Ligeledes hvad der kræves for at godkende det at være studieaktiv.

d) Evaluering – er drøftet tidligere.

Et lokalt temamøde i forår 2018 kunne på baggrund af dagens drøftelser have følgende punkter:

- Forudsætningskrav – hvordan gennemføre disse, så det ikke bliver en overhøring, men der kommer fokus på læring og læreprocessen?
- Litteratur – hvordan vurderer vi den litteratur godkendt, som de studerende selv opgiver. Hvilken kvalitet fordres?
- Hvordan vurderer vi det at være studieaktiv – hvad vil det sige, hvordan optimerer vi aktiviteten?

Portrætter af studieliv

12. december 2017 kl. 14.15-16.00, lokale A225

Vibeke Røn Noer har gennem to år fulgt en klasse på sygeplejerskeuddannelsen i Århus. Gennem uddannelses-etnografiske studier kortlægger hun uddannelsesforløbet og de studerendes studieliv og studiestrategier.

Travlhed, tvivl og ansvar er på dagsordenen, og Vibeke vil give et bud på, hvordan man som studerende manøvrerer i et uddannelsessystem, hvor tempokrav presser studielivet og fremprovokerer både studiestrategier og overlevelsestrategier.

Forberedelse til Seminar modul 6 og 8.

Berørthed i fortællingens form

Som forberedelse til det undringsbaserede seminar skal hver studerende skrive max. 2 siders fortælling.

Fortællingerne danner afsættet for den fælles drøftelse, vi skal have i løbet af seminaret. Fortællingerne sendes til deltagerne i seminaret inden vi mødes (2 hverdage før) – som det står i seminar-kriterierne (modulbeskrivelsen bilag 2) – og lægges i jeres ePortfolio under 'Præsentation af studieaktiviteter'.

Forberedelsen til seminaret er at skrive denne fortælling og læse de andres fortællinger.

Hvis der på jeres afdeling eller i jeres primærområde på forhånd er givet en "filosofisk overskrift" for jeres seminar, skal jeres berørte fortælling have relation til denne overskrift. Et eksempel på en overskrift kan være: "Hvad vil det sige at møde en familie på en god måde i en børneafdeling?".

De to sider skal være anderledes end den gængse måde, vi formulerer seminaroplæg på. Det er vigtigt at skrive en fortælling om en situation i praksis, som har berørt jer. Jeres fortælling skal være om en situation, hvor I har mærket, at noget særligt var på spil, hvor noget har gjort indtryk på jer.

I behøver ikke at vide præcist, *hvad* der i situationen ramte jer. Dette adskiller sig fra den mere problemidentificerende og problemløsende fortælling, som I hidtil har skrevet forud for seminar.

Kravene til jeres fortælling

Det betyder, at der er nogle ganske få krav til jeres fortælling:

1. Fortællingen skal handle om en situation, som rent faktisk har berørt jer og på en eller anden måde ikke kan slippe jer
2. Fortællingen skal være beskrivende – og gerne så detaljeret, så vi andre næsten kan opleve at være i rummet/mødet sammen med jer. Skriv også gerne, hvad I selv tænkte i situationen. Tænk på det som et 'eventyr' – som I nu skal formidle videre til andre
3. Fortællingen skrives i nutid – så I rent faktisk *ér* der igen
4. Fortællingen må IKKE indeholde fagteori og refleksioner over, hvorfor situationen nu blev som den blev – og drop også at identificere problemer og løse dem
5. I skal IKKE foreslå teori osv. Det tager vi sammen – og først efter en lang lang anden dialog, hvor vi giver ordet til hinanden og vores erfaringer i stedet.

Introduktion til undringsbaseret seminar

Udarbejdet af Sisse Charlotte Norre og Isabell Friis Madsen

Effektivisering og et ønske om produktivitet præger i øjeblikket vores offentlige sektor. Inden for sundhedsvæsenet viser dette sig ex. ved et stigende fokus på øget kvalitet, målrettede produktivetskrav og effektiviserede arbejdsgange.¹ Vi oplever, at noget fint og betydningsfuldt kan gå tabt, hvis vi kun lærer kommende sygeplejersker at tænke i klare mål og midler. I mødet med patienterne kræves også et sanseligt nærvær, hvor man møder patienten åbent og autentisk, for at kunne foretage et situationspecifikt fagligt skøn. Et nærvær som indgående beskrives i blandt andre Kari Martinsens forfatterskab og omtalt af hende, som at se med "hjerterets øje"².

Baggrunden for at udvikle en ny tilgang til dialogen i sygeplejerskeuddannelsens seminar kan findes i teorier om undren og filosofisk samtale. Denne tilgang er blandt andet udviklet af Finn Thorbjørn Hansen, professor i filosofi ved Aalborg Universitet. Tanken er, at der er med afsæt i *personlige oplevelser* fra egen sygeplejerskepraksis og *i sanseligt nærvær* i netop denne praksis, at vi kan lære mere både om praksis og om os selv som professionsudøvere. Sådanne personlige oplevelser kan undersøges gennem samtaler, hvor man søger at blive klogere på sin egen berørthed eller ramthed og derudfra stiller et eller flere filosofiske spørgsmål. Disse filosofiske - eller alment menneskelige spørgsmål - bringes så til undersøgelse i samtale med andre. Fortællingerne er præget af den personlige berørthed, ramthed i forbindelse med oplevelsen af magtesløshed eller tværtimod netop dét, at kunne magte situationen, kan opstå i alle situationer - også de allermest hverdagsagtige.

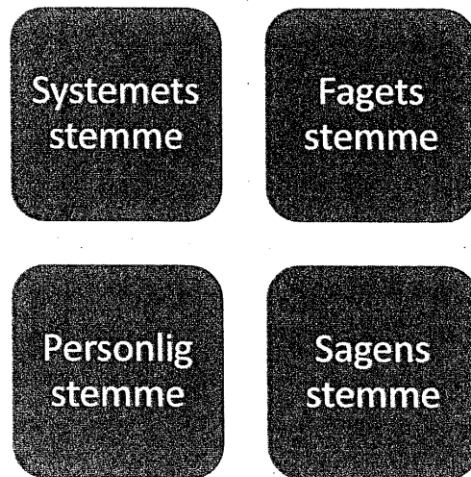
4 stemmer i uddannelsen

Finn T. Hansen ³ anfører, at der er fire forskellige læringsrum når vi taler uddannelse. I hvert rum tales der med hver sin stemme.

¹ Indenrigs- og sundhedsministeriet: "Produktivitet i sundhedsvæsenet", 2005
http://www.sum.dk/Aktuelt/Publikationer/~//media/Filer%20-%20Publikationer_i_pdf/2005/produktivitet_p%C3%A5_sundhed.ashx

² Martinsen, K. "Øjet og kaldet", 2001. Munksgaard.

³ Hansen, Finn Thorbjørn: "Filosofisk vejledning og praktisk kundskab i professionsuddannelser." Rapport fra et forskningsbaseret udviklingsprojekt på Århus Lærerseminarium, VIA University College (2007---2010), DPU ,Aarhus Universitet, 2010

I uddannelser generelt er vi dygtige til at arbejde fra **systemets** (Organisationen/Krav) og **fagets** (Viden /Teori) stemme. Systemets stemme handler om, hvad praksis eller arbejdsmarkedet forventer at en sygeplejerske er og kan. Fagets stemme handler om sygeplejens fagtraditioner – dvs. den viden og de teorier som sygeplejen i dag finder sætligt vigtig. Fagets stemme kan dermed beskrives som "det vi allerede ved" – og arbejdet med at koble teorien til praksis. Der hvor vi er knap så stærke i professionsuddannelser i dag, er når det kommer til personens og sagens stemme. **Personens** stemme handler om at arbejde med egne værdier og egen toning af professionspraksis. Denne stemme kan ligne det Kari Martinsen tidligere har beskrevet som "personorienteret professionalitet".⁴**Sagens** stemme handler om at sanse det eller de fænomener der er på spil i mødet med et andet menneske. Det handler om at fornemme, hvad det er der kalder på os – hvad er det der rammer os helt eksistentielt når vi står i en given situation? Sagens stemme har med et sanseligt nærvær at gøre, det at sygeplejersken hører, ikke bare hvad der siges – men hvad hele situationen kalder hende til at gøre og være. Alle stemmer er lige vigtige – derfor skal vi i praksis være opmærksomme på ikke at lade nogen af stemmerne blive så skingre, at de overdøver resten. Spørgsmålet er, om vi i dag lader fagets og systemets stemmer blive skingre og overdøvende i uddannelsen af professionsbachelorer i sygeplejerskeuddannelsen.

⁴ Martinsen, K. Fra Marx til Løgstrup, 2000

Undren handler om at opøve en sans for den personlige og sagens stemme. Ikke som erstatning for fagets og systemets stemmer – men som et supplement.

Spørgsmålet er så, hvordan man pædagogisk kan arbejde med personens- og systemets stemmer?

Nærværende bud på en undringsbaseret tilgang til seminar tager afsæt i Finn Thorbjørn Hansens arbejde med "at undre sig, særligt hans arbejde med "kundska**sv**ærkstedet" som samtalerum ⁵. Derudover tager tilgangen afsæt i et igangværende 3 årigt forsknings- og udviklingsprojekt under overskriften "undringsbaseret **ent**reprene**rs**kabsundervisning", som sygeplejerskeuddannelsen i Randers blandt andet er engageret i.

Seminarformen

Seminaret tager afsæt i et skriftligt oplæg fra de studerende om en situation hvor der var noget på spil for den studerende. Sådanne fortællinger fra praksis, der udspringer af en personlig berøthed eller ramthed, indeholder en verden af implicite forståelser, og kan betragtes som en oplevelse 'inde fra praksis', frem for at undersøge praksis 'udefra' ved hjælp af fx teorier, fiktive eksempler og begrebsanalyse.

De studerende skal tage fat i en situation fra praksis, som har berørt dem. De behøver ikke, at vide hvorfor eller hvordan situationen berørte dem og fortællingen må ikke blive problemidentificerende eller problemløsende.

Ofte vil vejleder eller underviser på forhånd give et overordnet undringsspørgsmål, som fortællingen taler sig ind i.

Det skriftlige oplæg er cirka 2 sider.

Dialogen

Under seminaret starter den studerende med sin fortælling. Denne danner udgangspunkt for efterfølgende dialog i gruppen.

At undre sig sammen kræver en særlig dialogform. Typiske træk ved 'filosofisk samtalekultur' er, at den er åben, lyttende og ikke dømmende. Gennem dialogen søges ikke efter specifikke

⁵ Hansen, Finn Thorbjørn: "Filosofisk vejledning og praktisk kundskab i professionsuddannelser." Rapport fra et forskningsbaseret udviklingsprojekt på Århus Lærerseminarium, VIA University College (2007---2010), DPU ,Aarhus Universitet, 2010
Hansen, Finn Thorbjørn: "At stå i det åbne"2008, Hans Reitzels Forlag

løsninger eller umiddelbar nytteværdi. I stedet forsøger man at støtte hinanden i forhold til undren, øget forståelse og indsigt. Der rejses spørgsmål af mere undrende karakter. Spørgsmålet giver den enkelte og gruppen som helhed mulighed for at reflektere videre over den hændelse, der berørte vedkommende. Derigennem vil kunne opnås større indsigt og forståelse. Samtalens formål er, at rejse et (eller flere) filosofiske spørgsmål til praksisfortællingen. Igennem seminaret styrer underviser/vejleder processen, hvor der grundlæggende foretages 4 bevægelser:

Fænomenologisk moment – at møde sin praksis og undren

Seminaret starter med den rene beskrivelse, sådan at gruppen kommer med ind i fortællingen. Fra den fænomenologiske fortælling rejser der sig en eller flere fælles undringer. Undren er i denne sammenhæng kendetegnet ved at have filosofisk og alment menneskelig karakter og spørgeretning – et spørgsmål, som ingen i gruppen fuldt ud kan give svar på. Et eks. Kunne være: *"hvad vil det i grunden sige, at være professionel i et godt møde med forældre i en børneafdeling?"*.

Når denne undren er rejst undersøger gruppen sammen, hvad der tages for givet i fortællingen? Og hvad fortæller fortællingen om professionalismisme og om gode møder i en børneafdeling?

Denne dialog er fri og associationsbunden. Facilitatoren er dog nødt til at bryde af og ændre kurs, hvis dialogen får problemløsnings karakter. I denne fase er det livet og erfaringen som har taleret – hvorfor der IKKE inddrages teori. Dialogen varer cirka 15 min til hver fortælling.

Hermeneutisk moment – at møde egen undren udtrykt i menneskehedens store fortællinger

1. I denne fase inviteres andre fortællinger ind i dialogen. Findes der skønlitteratur, malerier, eventyr, musikstykker, film e.lign. som kan bidrage til vores undren? Og hvad fortæller de i så fald? Kunstens fineste opgave er at formidle noget om menneskelivet – og derfor kan der være dyb indsigt at hente, ved at gå denne vej. Alle i gruppen kan frit og associationsstyret inddrage kunstværker – og resten af gruppen er forpligtet på at "lege med"..
2. Først EFTER at have gået vejen omkring egne erfaringer, undren og værdier og dernæst de store kunststarters bidrag, bevæger vi os ind i fagets fortællinger og teorier. Vi spørger nu, hvilke faglige teorier der kan bidrage – gøre sig værdige til – at tale ind i gruppens undren. Det er væsentligt både at bringemedspillere og modspillere på banen – for ikke

bare at "bekræfte" gruppens nyvundne indsigter. Teorien inddrages nu ikke som den eneste sandhed – men som et bud på linje med andre bud ift. Gruppens undren. Det vil sige at teoriens styrker og svagheder ift. Det aktuelle spørgsmål bliver tydeliggjort.

Eksistentielle moment – at møde sig selv på ny

Et eller flere gange i løbet af seminaret, kan det være nødvendigt at foretage en slags "eksistentiel landing", for ikke at forsvinde i store og luftige tanker og idéer. Facilitatoren kan guide dette med spørgsmål som "Hvad tænker du lige nu, er det klogeste i det, der er sagt i gruppen?" Eller: Hvad har mest betydning for dig, i det sagte?

Phronesiske moment – at vende tilbage til sin professionspraksis

Ved afslutningen af seminaret vil det være væsentligt at foretage en landing i praksis. Her skal vi så at sige "gå linen ud" – og spørge, hvis det vi har talt om i dag er sandheden – hvad kræver det så af mig som sygeplejerske i morgen – og hvad kræver det af min praksis (afdelingen, organiseringen e.lign.) Dertil er det vigtigt at spørge hvordan det "levende blik" for f.eks. "det gode møde med en familie" kan bevares også i dagene der kommer – samt hvilke forhold vi hver især undrer os over når vi forlader seminaret.

Bilag 5 Specialebeskrivelse

Afprøvning af undringsbaseret tilgang til Seminar med metoden

”Undringsbaseret seminar” til sygeplejerskestuderende i klinisk undervisning

Specialeejer:

Susanne Aas, Sygeplejerske og Uddannelseskonsulent Viborg Kommune

Baggrund:

Jeg står overfor en pædagogisk og didaktisk udfordring med implementeringen af den reviderede sygeplejeuddannelse og med implementeringen af klinisk forudsætningskrav på de forskellige semestre i klinisk praksis i samarbejde med VIA. I dette speciale vil jeg afgrænse mig til at have fokus på studerende på Modul 8, 4 semester i revideret uddannelse. Jeg vil have fokus på undringsbaserede tilgange til seminar/kliniskforudsætningskrav, som indtil videre har haft den problemorienterede tilgang. Jeg vil derfor gerne deltage ved Seminar. Jeg vil have fokus på den læreproces der sker med den undringsbaserede tilgang, og være undersøgende på refleksionsmetode til ”Undringsbaseret seminar”

Formål:

- Få forståelse af hvordan den undringsbaserede tilgang kan understøtte de studerende læreproces mod at blive den refleksive praktikere.
- Opleve hvordan ”Undringsbaseret Seminar” anvendes i klinisk praksis

Mål:

At jeg får viden om, hvordan den undringsbaserede tilgang medtænkes i klinisk praksis og hvordan metoden understøtte de studerende refleksive processer for læring.

Deltagere:

Studerende, Kliniske vejledere og lektor.

Forløbsbeskrivelse:

Der er endnu ikke besluttet hvilke tilgange og metoder der skal anvendes til kliniske forudsætningskrav, da alle VIA University College skal harmoniseres. Derfor er det spændende, at være med til at undersøge, hvilke tilgange der kunne være interessante, at arbejde videre med, for at skabe refleksive læreprocesser sammen med de studerende til klinisk forudsætningskrav.

Seminar:

Der vil blive afholdt seminar i oktober måned i forbindelse med praktikken på modul 8. Her vil i forinden blive informeret af jeg kliniske vejleder omkring det ”undringsbaseret Seminar” og få udleveret materiale omkring metoden.

Strategien er

- Information fra kliniske vejleder
- Udleveret materiale
- Seminar med en fortælling

Afprøvning:

Jeg vil bede de studerende om, at være med i ”undringsbaseret Seminar”

Vedhæftet:

- Indbydelse til fokusgruppeinterview
- Samtykkeerklæring
- Projektbeskrivelse

5.1 Fokusgruppeinterview:

November laves et fokusgruppe interview med de studerende, kliniske vejledere og lektorer.

Sidst i november og inden aflevering den 21 december 2017 skal interviewene transskriberes og efterfølgende bruges som empiri til specialet.

Indbydelse til fokusgruppe interview

Kære _____

Vi vil gerne invitere dig til et fokusgruppeinterview, der skal udgøre en del af mit speciale på Master i læreprocesser på AAU.

Det forgår den 12. oktober 2017 klokken 8:00-9:00 på Prinsens Alle 5, 8800 Viborg, Lokale M 1.12, 8800 Viborg

Jeg er interesseret i at få viden om, hvordan det har været at anvende en anden tilgang til Seminar den "Undringsbaserede tilgang" og hvad i tænker om denne metode.

Som deltager i interviewet har du nogle rettigheder, som det er vigtigt, at du er informeret om:

- Det er frivilligt at deltage og naturligvis uden konsekvenser for videre samarbejde, hvis du alligevel vælger at takke nej til invitationen.
- Interviewet vil strække sig over 1time.
- Interviewet optages på bånd, transskriberes og vil kun blive set af undertegnede. Bånd og udskrifter fra interviewet slettes efter min eksamen.
- Deltagere under interviewet vil være studerende fra modul 8 på overgangsordning til 4. Semester.
- Der serveres en let morgenanretning.
- Interviewet vil blive behandlet fortroligt og anonymt. Der anvendes fiktive navne, når udsagn fra interviewet behandles. Således vil dine udtalelser i opgaven kun være genkendelige for dig som studerende, men altså ikke for udenforstående.
- Når interviewet er overstået, er der tavshedspligt i forhold til de andre gruppe-medlemmers bidrag. Det betyder, at du kan referere mine spørgsmål, egne overvejelser og bidrag, men altså ikke de øvrige gruppe-medlemmers.
- Når interviewet er gennemført, vil der ikke være mulighed for at gennemlæse interviewet i skriftlig form - er af hensyn til mig som speciale skriver, der har en tidsbegrænset periode til at gøre specialet færdig i.
- På dagen, hvor interviewet afholdes, vil du få udleveret en samtykkeerklæring, hvor du skriver under på, at du har modtaget mundtlig og skriftlig information og gerne vil deltage i undersøgelsen.

For yderligere afklarende spørgsmål kan ringes til Susanne Aas 87876057

Med venlig hilsen

Susanne Aas Uddannelseskonsulent Viborg kommune

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

Professionel med hjertet; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppetagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i læreprocesser på AAU.

Deltages navn og dato:

Dato: 23/11-17

Navn: _____

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppedeltagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 12/10-17

Navn:

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppedeltagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 12/10 2017

Navn: _____

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppedeltagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 12/10-17

Navn:

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppetagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 12/10-17

Navn:

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppedeltagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 12/10

Navn:

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppedeltagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 12/10

Navn: _____

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppemedlemmer:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 27/10-17

Navn:

Samtykkeerklæring

Masterprojektets titel:

De æstetiske læreprocesser; kunsten at være ramt og berørt

Erklæring fra fokusgruppedeltagere:

Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om formålet for undersøgelsen, rammerne for interviewet og om, hvordan min anonymitet sikres. Jeg ved, at jeg til enhver tid, uden begrundelse, kan trække mig ud af undersøgelsen. Deltagelse omfatter, at jeg bliver interviewet om mine metoder og anvendelse af den undringsbaserede model til refleksion.

Undertegnede giver hermed samtykke til at deltage i et fokusgruppeinterview, der udgør en del af specialet til min mastergrad Susanne Aas, Masteruddannelse i forandrings- og læreprocesser på AAU.

Deltagerens navn:

Dato: 27/10-17

Navn:

Tema	Underpunkt	Spørgsmål	Noter
Undringsbaseret model			
I første del vil der være fokus på læring og hvordan metoden til refleksion til Seminar/Klinisk forudsætningskrav med "Den undringsbaserede metode" har været at anvende i praksis.	Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv, har jeg følgende spørgsmål som der skal suppleres med:	1) Har modellen været med til at styrke jeres læring på en anden måde end metoden "Akvariemodellen" til Seminar og diskuter hvordan?	<p>1. Hvordan har det været, at blive præsenteret for en anden metode til seminar?</p> <p>2. Hvordan blev i introduceret til metoden?</p> <p>3. Jeg er interesseret i hvilke erfaringer i har gjort jer med den undringsbaserede metode og vil gerne, at i fortæller om jeres praksis eksempler på, hvordan i har anvendt modellen?</p> <p>4. Hvordan er den undringsbaseret metode sammenlignet med andre metoder/modeller i har arbejdet med til refleksion og læring?</p>
	2) Har i anvendt modellen ud over til seminar og hvordan?	<p>3) Har metoden åbnet for nye læringsmuligheder og tilgange beskriv hvilke og hvordan?</p> <p>4) Jeg vil gerne have jer til at uddybe, hvad i forstår ved læring?</p>	

Tema	Underpunkt		Spørgsmål	Noter
<p>I anden del vil jeg sætte fokus på i hvilke situationer den undringsbaserede model har været anvendt og hvordan de forskellige dele i den undringsbaserede tilgang har været at arbejde med til jeres seminar.</p>	<p>Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv har vi følgende spørgsmål som der kan suppleres med:</p>	<p>1. Med jeres erfaring omkring den undringsbaserede tilgang og anvendelse heraf tænker i så den kan anvendes på alle semestre? Kan den anvendes til vejledning?</p> <p>2. Jeg vil gerne at i uddyber "Fish Bowl" metoden, som i tidligere har anvendt til seminar. Hvordan har det fungeret?</p>	<p>1. Jeg vil gerne, at i næver metodens dele og beskriver, hvad der har været anderledes i forhold til tidligere anvendt metode til seminar?</p> <p>2. Nævn gerne fordele og ulemper ved de to tilgange i har mødt. Uddyb muligheder og udfordringer.</p>	
	<p>3. Hvad forstår i ved refleksion og hvad betyder det at være kritisk refleksiv?</p> <p>4. Hvordan har det været at måtte vente med teoridelen til sidst i metoden?</p>		<p>3. Har alle dele af modellen været lette at omsætte i praksis?</p> <p>4. Understøtter denne model jeres refleksive kompetencer?</p>	

Tema	Underpunkt		Spørgsmål	Noter
<p>I den tredje del vil der være fokus på de studerende egen læring i anvendelsen af den undringsbaserede tilgang</p>	<p>Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv har vi følgende spørgsmål som der kan suppleres med:</p>	<p>1) For at kunne anvende den undringsbaserede metode, hvad har i så brug for?</p> <p>2) Er der nogle ting I synes at vi ikke har berørt, som I tænker kunne have relevans for min undersøgelse af hvordan den undringsbaserede metode understøtter studerendes læring til at blive den reflektive praktiker?</p> <p>3) Nævn nogle ting du har lært ved, at din med-studerende har delt sin refleksion med dig omkring en oplevelse, hvor hun har været ramt eller berørt?</p> <p>Nogle afsluttende kommentarer?</p>	<p>1. Jeg vil gerne, at i diskutere de forskellige dele i "den undringsbaserede seminar metode", hvilke fordele og ulemper er der ved metoden? Hvad lære i ved at gennemgå de forskellige faser?</p> <p>2. Hvordan har anvendelsen af modellen været med til at støtte jeres læreproces i Seminar? (Hvad har kunst dimensionen f.eks. kunne give jer rent læringsmæssigt?)</p> <p>3. Ser i tilgangen anvendelig i jeres uddannelse og vil i gerne arbejde med metoden på de næste semestre på VIA [redacted] til Seminar og klinisk forudsætningskrav? Uddyb gerne jeres svar?</p>	

Tema	Underpunkt	Spørgsmål	Noter
Undringsbaseret model			
I første del af interviewet vil jeg have fokus på, at vi har valgt en anden tilgang/metode til Seminar/Klinisk forudsætningskrav til de studerende "Undringsbaserede Seminar" og om den tilgang har givet andre læringsperspektiver eller muligheder, som klinisk vejleder.	Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv, har jeg følgende spørgsmål som der skal suppleres med:	1) Hvordan kom i til at kende metoden og hvordan blev den præsenteret for jer?	1. Jeg er interesseret i hvilke erfaringer i har gjort jer med den undringsbaserede metode? 1.AHvor mange gange har i anvendt metoden?
	2) Har I anvendt modellen ud over til seminar og hvordan?	3) Har metoden åbnet for nye læringsmuligheder og hvilke?	2. Hvordan har i introduceret metoden for de studerende?
	4. Jeg vil gerne have jer til at uddybe, hvad i forstår ved læring?		3. Har metoden/tilgangen været med til at styrke din læring på en anden måde end metoden "Fish Bowl"-problemorienteret tilgang til Seminar?

Tema	Underpunkt		Spørgsmål	Noter
<p>I anden del er der fokus på, hvordan de enkelte dele i den undringsbaserede tilgang har været arbejdet med, og om metoden understøtter de studerendes læring i praksis.</p>	<p>spørgsmål som der skal suppleres med:</p>	<p>1) Med Jeres erfaring omkring den undringsbaserede model og anvendelse heraf, hvor tænker du så den er bedst egnet? Kan den anvendes til vejledning? Kan den anvendes på alle semestre eller på andre semestre?</p>	<p>1. Jeg vil gerne at i nævner nogle dele af teorien omkring den undringsbaserede tilgang og beskriver, hvad der er anderledes ved den i forhold til tidligere model for seminar?</p> <p>Uddyb muligheder og udfordringer.</p>	
		<p>2) Hvad forstår i ved den reflektive praktikere og understøtter den undringsbaseret tilgang dette?</p> <p>3) Hvordan oplever i de studerende når de arbejder med den undringsbaserede tilgang?</p> <p>4) Hvordan vil i beskrive den læring der finder sted under seminar/klinisk forudsætningskrav med den undringsbaserede tilgang?</p>	<p>2. Vil du prøve at fortælle om de forskellige dele i den undringsbaserede tilgang og hvordan i har arbejdet med f.eks. kunstdimensionen?</p> <p>Hvad tænker/oplever i at f.eks. den dimension giver de studerende?</p>	

Tema	Underpunkt		Spørgsmål	Noter
<p>I den tredje og sidste del vil der være fokus på, om det kræver mere af den kliniske vejleder at anvende den undringsbaserede metode/tilgang. Jeg vil også have fokus på de kliniske vejleders egen læring med den undringsbaserede tilgang.</p>	<p>Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv har vi følgende spørgsmål som der kan suppleres med:</p>	<p>1) For at kunne anvende den undringsbaserede model, hvad har i så haft brug for?</p> <p>2) Hvordan er facilitator rollen i forhold til alle delene i modellen?</p> <p>3. Hvordan oplever i, at modellen har været med til, at støtte op om de studerendes læreproces i Seminar?</p> <p>Nogle afsluttende kommentarer?</p>	<p>1. Hvordan har det været, som klinisk vejleder, at skulle forberede sig på anvendelsen af den undringsbaserede tilgang?</p> <p>Har der været andre aspekter end tidligere i har skulle forberede til Seminar?</p> <p>2. Jeg vil gerne, at i reflektere over, hvilke fordele og ulemper der er ved den undringsbaserede tilgang</p> <p>2.a Har metoden har tilført jer noget læringsmæssigt?</p> <p>3. Er der nogle oplevelser/ting I synes, at vi ikke har berørt, som I tænker kunne have relevans for min undersøgelse af hvordan den undringsbaserede metode understøtter de studerendes læring til at blive den reflektive praktiker?</p>	

Anvendelse af undringsbaseret tilgang

Tema	Underpunkt	Spørgsmål	Noter
Undringsbaseret model			
Du har nu afprøvet en anden metode til refleksion til Seminar/Klinisk forudsætningskrav "Den undringsbaserede metode".	Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv, har jeg følgende spørgsmål som der skal suppleres med:	1) Hvordan har det været at anvende metoden; prøv at sætte ord på og hvor mange gange har du anvendt den? Hvordan blev du bekendt med modellen?	Hvad betyder det at reflektere med undringsbaserede tilgang? Jeg er interesseret i hvilke erfaringer du har gjort dig med den undringsbaserede metode?
	2) Har du anvendt modellen ud over til seminar og hvordan?	3) Har metoden åbnet for nye læringsmuligheder og hvilke?	(vil gerne, at du fortæller om dine praksis eksempler på, hvordan du har anvendt metoden?)
	Har metoden været med til at styrke din læring på en anden måde end den problemorienteret tilgang til Seminar?		Hvordan har du anvendt de forskellige momenter i metoden?

Tema	Underpunkt		Spørgsmål	Noter
<p>I anden del vil jeg sætte fokus på i hvilke situationer den undringsbaserede model har været anvendt.</p>	<p>Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv har vi følgende spørgsmål som der kan suppleres med:</p>	<p>1) Med din erfaring omkring den undringsbaserede metode og anvendelse heraf, hvor tænker du så den er bedst egnet? Kan den anvendes til vejledning?</p>	<p>Jeg vil gerne at du nævner nogle dele af teorien omkring den undringsbaserede model og beskriver, hvad der er anderledes i forhold til tidligere model for seminar?</p> <p>Uddyb muligheder og udfordringer.</p>	
	<p>Hvordan blev du introduceret til tilgangen?</p>			

Tema	Underpunkt		Spørgsmål	Noter
<p>I den tredje del vil der være fokus på din egen læring i forhold til den undringsbaserede model</p>	<p>Hvis informanterne ikke går i gang af sig selv har vi følgende spørgsmål som der kan suppleres med:</p>	<p>1) For at kunne anvende den undringsbaserede metode, hvad har du så haft brug for?</p>	<p>Er der nogle fordele eller ulemper ved denne tilgang til refleksion?</p> <p>Hvordan oplever du, at metoden har været med til, at støtte op om de studerendes læreproces i Seminar?</p> <p>Er der nogle oplevelser/ting du synes at vi ikke har berørt, som I tænker kunne have relevans for min undersøgelse af hvordan den undringsbaserede model understøtter studerende læring til at blive den refleksive praktiker?</p> <p>Nogle afsluttende kommentarer?</p>	

Tema	Underpunkt		Spørgsmål
Undringsbaseret model			
<p>I første del af interviewet vil jeg have fokus på, at i på VIA Randers har valgt en anden metode til Seminar/Klinisk forudsætningskrav til de studerende "Den undringsbaserede model" og om den har givet andre læringsperspektiver eller muligheder.</p>	<p>Jeg starter med en præcision omkring interviewet og en præsentation af både mig som facilitator og af den jeg interviewer. Herefter følgende spørgsmål som der skal suppleres med:</p>	<p>1) Hvilke erfaringer gjorde i jer med den undringsbaserede tilgang? Kan du komme med nogle praksiseksempler?</p>	<p>1.Hvordan og hvorfor begyndte i at anvende en anden metode til Seminar til de sygepleje studerende på VIA Randers?</p> <p>2.Hvordan fik du kendskab til den undringsbaserede tilgang?</p> <p>3.Hvordan er denne tilgang anderledes end tidligere metoder i har anvendt og vil du uddybe hvilken tilgang i tidligere har arbejdet ud fra til Seminar?</p> <p>4.Jeg vil gerne have dig til at uddybe, hvad du forstår ved begrebet læring?</p>
	<p>2) Har du anvendt den undringsbaserede tilgang ud over til seminar og hvordan?</p>	<p>3) Har tilgangen åbnet for nye læringsmuligheder og/eller andre perspektiver - hvilke?</p> <p>4) Kan den undringsbaserede tilgang styrke de studerende læring omkring "løsninger af problemer", hurtige svar og resultater, som vores sundhedsvæsen efterspørger?</p>	

Tema	Underpunkt		Spørgsmål
<p>I anden del vil jeg sætte fokus på introduktionen af modellen til de studerende og i hvilke situationer den undringsbaserede model har været anvendt til og i. Hvordan de forskellige dele i metoden har været anvendt.</p>	<p>Spørgsmål stilles og underpunkter anvendes til uddybning, hvis der ikke svares fyldestgørende på</p>	<p>1) Med din erfaring omkring den undringsbaserede tilgang og anvendelse som seminar metode, tænker du så den kan anvendes til revideret uddannelse og klinisk forudsætningskrav?</p> <p>Kan den anvendes til vejledning?</p> <p>Kan den anvendes på alle moduler/semestre?</p>	<p>1. Hvordan har i introduceret modellen til de studerende?</p> <p>2. Jeg vil gerne at du nævner nogle dele af teorien omkring den undringsbaserede tilgang og beskriver, hvad der er anderledes ved den i forhold til tidligere model for seminar?</p> <p>Uddyb muligheder og udfordringer.</p>
		<p>2) Hvordan oplever du, at modellen har været med til, at støtte op om de studerendes læreproces i Seminar</p> <p>3) Hvordan har de studerende oplevet at arbejde med den undringsbaserede tilgang hos jer. Hvordan er jeres evalueringer efter i skiftede tilgang?</p> <p>4) Jeg kan se i har lagt metoden på jeres hjemmeside på Praktik.via.dk under Randers. Er der dele af den undringsbaseret Seminar metode, du tænker kræver en uddybelse inden man går i gang?</p> <p>5) Har alle dele af seminarmetoden været lette at omsætte i praksis?</p>	<p>3. Hvad forstår du ved den kritisk refleksive praktikere og understøtter den undringsbaseret tilgang dette?</p> <p>4. Vil du prøve at fortælle om de forskellige dele i den undringsbaserede tilgang og hvordan i har arbejdet med f.eks. kunstdimensionen?</p>

Tema	Underpunkt		Spørgsmål
<p>I den tredje og sidste del vil der være fokus på, om det kræver mere af den kliniske vejleder, teoretisk underviser at anvende metoden.</p> <p>Jeg vil også have fokus på teoretisk undervisers egen læring med den undringsbaserede tilgang.</p>	<p>spørgsmål som der kan suppleres med:</p>	<p>1) For at kunne anvende den undringsbaserede tilgang i praksis, hvad har du så haft brug for?</p> <p>Hvordan er facilitator rollen i forhold til alle delene i modellen?</p> <p>Er der nogle oplevelser/ting du synes at vi ikke har berørt, som du tænker, kunne have relevans for min undersøgelse af hvordan den undringsbaserede tilgang kan understøtte studerendes læring til at blive den kritisk reflektive praktiker?</p>	<p>1. Jeg vil gerne, at du reflektere over, hvilke fordele og ulemper den undringsbaserede tilgang kan have for læring og præciserer dette?</p> <p>2. Hvordan har i arbejdet med facilitatorrollen i undringsbaseret tilgang?</p> <p>3. Hvordan har jeres kliniske vejledere modtaget metoden og hvordan har de arbejdet med tilgangen i praksis?</p> <p>4. Hvad har metoden kunne give dig ift. Læring og vil du komme med nogle eksempler?</p> <p>Nogle afsluttende kommentarer?</p>

Transskribering: Fokusgruppe interview studerende modul 8 (4. Semester)

Velkommen til interview omkring refleksionsmetoder til Seminar. Jeg vil gerne hvis i præsenterer jer samt hvilket modul i går på i sygeplejeuddannelsen. (I får udleveret en samtykkeerklæring, som informeret om og som skal underskrives)

Studerendes navne er: [REDACTED]

Sanne: Hvordan forløb jeres seminar i sidste uge, hvor i blev præsenteret og introduceret for en ny refleksionsmåde. Hvordan blev i introduceret til denne metode?

[REDACTED]: Introduktion til selve modellen hmm hmm hmm. Tror ikke jeg blev introduceret som sådan. Ikke en model som sådan... Vi fik at vide at vi skulle inden seminaropgaven skrive en situation der berørte os uden teori.

[REDACTED]: Aldrig introducere men fik at vide, at det var en anden form for Seminar. Vi skulle skrive en situation der berørte os. Bare skrive fra hoften af. Helt uden teori overhovedet. Krads ned

[REDACTED]: Fortalt det bare skulle være en situation der havde rørt mig.

[REDACTED]: Jeg blev introduceret fra min vejleder om, at det var en ny form. Skrive et oplæg, må også fortælle andet når jeg kom. Jeg kunne tage en video med eller en sang. Det gjorde jeg så ikke (Alle griner) En oplevet situation, hvordan jeg havde oplevet det. Aldrig introduceret til, at det var den undringsbaserede model den hed. Først da jeg læste papiret...

[REDACTED]: (Ja ja) bekræfter hinanden

[REDACTED]: Det hjalp rigtig meget det dokument vi havde fra Randers af. Hvor der stod hvad vi skulle.

[REDACTED]: Vejleder sagde. Helt glemme teorien. I stedet skrive hvad vi havde følt og sådan noget.

Sanne: Den dag til Seminar hvad tænkte i da?

[REDACTED]: Åh Åh - langhåret

[REDACTED]: Det her bliver eddermanne mærkeligt. Så skal jeg sidde og krænge min sjæl ud med følelser. Ting jeg normalt ikke lige snakker om til sådan noget. Det her skal mine medstuderende være en del af...

[REDACTED]: Altså tænker du inden vi går i gang?

Sanne: Jeg tænker faktisk på selve dagen hvor i havde fremlagt for hinanden.

■■■■: Jeg syntes det der med Kunsten verden var noget mystisk noget. Men alligevel syntes jeg den giver mening i psykiatrien.

■■■■: Jeg fik ikke noget ud af det – relatere sig til nogle billeder, filmen "A beautiful mind" hmm". Alt kan relateres hertil. Jeg tager det ikke med videre.

■■■■: Syntes det er en spændende måde at se på psykisk syge på. Nu havde du dit billede med af slangen. Det er jo en måde at se på dig i psykiatrien.

■■■■: Lige det billede er ikke mig (Griner)

■■■■: Nå mit billede – det var ikke min slange (Griner)

■■■■: Jamen det er jo en måde du ser dig selv på i psykiatrien. Du kan sætte nogle billeder på, hvordan du føler det. Det syntes jeg faktisk er en meget god måde.

■■■■: Alt kunne jo passe på psykiatri

■■■■: Det var en anderledes måde. Aldrig sådan været vant til det på den måde -haft lidt om det i pædagogik på modul 7. Vi havde billeder hvor vi skulle koble vore tværfagligheder på. Vi stod i en rundkreds og skulle fortælle en hel masse... Ellers har vi ikke arbejdet med det. Sjov og anderledes måde at gøre det på. Det virkede slet ikke eksamensagtig, som det gjorde på modul 4.

■■■■: Det var også noget af det, jeg godt kunne lide ved den her form. Det var ikke som på modul 4 - eksamensagtig. Min vejleder sad nærmest sådan lidt eksamensagtig og sagde, det er ikke godt nok det her. Det skal du godt nok have læst op på. Det her var sån´n mere fri.

■■■■: Ja, da vi sad og snakkede lidt om film og sådan. Det var ligesom kommet lidt på afstand, da vi så skulle til at snakke sammen om teorierne. Det gav sådan ligesom et pusterum puh... og så var det også ligesom klar mind til noget teori.

■■■■: Ja, det kunne jeg godt lide

■■■■: Det var heller ikke som på modul 4, hvor det bare var total løsningsbaseret. Du skulle have lavet en masse hjemmefra til, hvordan og hvorledes du ville gøre det her på. Her var det mere frit og alle kunne byde ind, med refleksioner oplevelser vi havde med.

■■■■: Jeg syntes det synd at vi engang imellem ikke måtte nævne teori, da man kommer lidt væk fra det, man gerne ville sige og glemmer måske en teori, når så endelig vi kommer dertil. Hvad var det egentlig for en teori, jeg lige ville sætte på her. Det kunne være rart, at have med videre til eksamen. Så det der med, at vi ikke måtte blande det – det var Klart Det må i bare ikke, er sån lidt....

Sanne: Lad os blive lidt i det – jeg vil gerne have jer til at fortælle, lidt om de fire faser i var i gennem. Først hvor i fortæller om jeres oplevelse dernæst den filosofiske del, hvor i sådan skulle omforme jeres spørgsmål Hvis jeg nu var... Hvordan var det

■■■■: Det var svært, ikke at måtte have teori med. Det er jo det vi bliver banket ned i hovedet med hele tiden. Du skal have teori teori, teori med – teori er bare det vigtigste.

■■■■: Men det vi fremlagde, syntes jeg heller ikke, vi ville kunne sætte teori på med det samme, for at finde frem til nogle muligheder eller løsninger.

■■■■ Det her syntes jeg heller ikke, kunne have været et problemorienteret seminar – for der kan ikke kun findes en løsning. Det jeg fremlagde, ville vi have en løsning hver. På hvordan vi syntes det skulle være. Her syntes jeg det var, at man bare kunne sidde og ping-pong lidt med hinanden. Høre om de andre havde prøvet noget lignende. Hvordan de tackelede det. I stedet for at skulle sidde og sige, at Antonovsky siger at bla. bla. mestringen er sådan...

■■■■: Jeg vil også sige ligesom ■■■■, at det kunne være rart vi måtte sige begreberne. Vi er jo så vant til at skulle sige autonomi i stedet for. Det ville have gjort det hele lidt mere flydende, hvis vi bare engang imellem måtte bruge teoribegreber uden at gå i dybden med dem. At man måtte sige lidt teori. Sige hvad mestring og f.eks. autonomi er. Det syntes jeg i hvert fald jeg manglede lidt af.

■■■■ Ja rimeligt meget. Kunne have afleveret et stykke papir til os sådan lige kort, så kunne vi have haft skrevet ned, de teorier vi lige syntes der var kommet i spil – bare kort.

■■■■ Rundt omkring situationerne. Kradse teorien ned, så vi kunne få dem vendt og det der var relevant og nødvendigt.

■■■■ Det virkede også rigtig godt det med ikke computer.

■■■■ Ja det er var godt

Sanne: Vil i lige starte med at fortælle, hvad var det i gjorde med computeren?

■■■■ Vi startede med, at ■■■■ fortalte, at vi skulle prøve noget nyt denne gang. Vi skulle lukke vores computer og i stedet fortælle vores refleksion til hinanden. Det var godt og det gjorde vi så.

■■■■ Det var helt ok, når det ikke var problemorienteret seminar. For der skulle jeg have mit talepapir, hvor jeg havde alt anatomi, fysiologien og alt teorien med. Hvor det her er bare mere frit

■■■■ Sidder ikke og gemmer sig. Fortæller frit. Jeg Manglede ikke computeren. Teorien kom bare til en om det vi talte om. Hvis jeg har computeren åben drager den bare og man gemmer sig lidt bag den

■■■■ Vi fik også bedre øjenkontakt et bedre samspil

■■■■ Ja helt klart en bedre ping-pong, hvis der havde en skærm

■■■■ Jeg syntes det var svært. Når jeg havde fået at vide, at jeg skulle skrive et oplæg, så skulle jeg også bruge det. Der går min hjerne ligesom grrr grr... Kortslutter hvis jeg ikke har det foran mig. Så føler jeg, det bliver ligesom en eksamen. Husker jeg alle ting. Fint jeg fik lov at åbne det

■■■■ Det kan man jo også bare skrive. Tag dit oplæg med så du kan læse det op på papir.

■■■■ Øv dig lidt i, så du kan læse det højt

■■■■ Ja eller bare print det ud.

■■■■ Jeg sidder aldrig med en computer til eksamen, der har jeg printet ud. Talepapir krøller jeg sammen og ligger væk når brugt...

■■■■ Mit hovedet fungere lidt mærkeligt...

■■■■ jah jah siger flere og smiler til hinanden

Sanne: Hvis i skal nævne noget læringsudbytte, hvad har denne metode så givet med jer?

■■■■ Altså jeg har tænkt mere på, hvordan ting påvirker mig. Det er ikke noget jeg sådan har tænkt over i dagligdagen. Jeg har vendt det med min daglige vejleder og kliniske vejleder. Det er ikke noget jeg ellers ville gå ind og tale med denne gruppe om. Hvordan jeg blev påvirket af en situation. Den var god til lige at stoppe op og tænke påvirker det mig egentlig mere, end jeg lige først troede eller mindre eller var det helt harmløst.

■■■■ Det syntes jeg var rigtig spændende, at det var modellen god til

■■■■ Jeg fik det ud af det, at det er vigtigt, at stole på sin mavefornemmelse, at have den med hele tiden øhh. Og det er okay, hvis der noget man ikke syntes der i orden, at man ligesom undre sig over noget.

Stilhed og tænkepause

Sanne: Ja tænk i bare lidt mere det er okay

■■■■ Jeg har fået det med mig at orden NEJ er helt okay at sige, fordi man ikke har det godt med tingene. Man må også godt sige, at jeg har det ikke godt med tingene. Det er ikke sådan at man skal gemme sig. Det følte jeg jo med min situation hvor jeg ligesom bare bliver lukke af, med min refleksion og bare får at vide "Du skal lære at sætte grænser". Føler at man ikke må sætte ord på. Så det gør du næste gang, men jeg ved jo overhovedet ikke hvordan jeg gør og hvordan man skal til næste gang. Det syntes jeg Seminar hjalp rigtig godt til. Det kan jeg ikke det skal jeg ikke.

■■■■ Har i tænkt på generelt sådan i samtale træning, hvis i skal ud og tale med borgere, beboere har modellen kunne støtte til det eller patient på sygehuset?

■■■■ Det er i hvert fald vigtig, at i stedet for at vi er sådan meget fakta orienteret, at vi lige husker det med; hvordan har du det og lige pludselig står ti sygeplejersker og læger omkring en i den akutte fase. Det er noget vi kan tage med, at vi tør snakke med dem, hvad de føler, de er jo i kriser

■■■■ Ja det er vigtigt, at ligge det faglige fra sig en gang imellem og huske det personlige om omsorgsfulde

■■■■ Helt sikker (der bliver nikke rundt om bordet)

Sanne: Andre ting den kunne give jer.

■■■■ Ikke det jeg har tænkt mest over, om den kunne hjælpe mig videre i samtalerne med patienterne... Umiddelbart tænker jeg ikke jeg har udviklet mig yderligere der.

■■■■ Det kan jo godt være, du tænker lige nu det ikke har gjort noget – men pludselig en dag står du måske i en situation, hvor du ubevidst kommer til at bruge det?

■■■■ Det kan godt være, men lige nu nej

Sanne: Kunstdimensionen kan i se noget formål med den eller tænker i bare som nogle af jer sagde det var langhåret?

■■■■■ Jeg har da nogle film, jeg skal hjem og se, for at give et andet syn på psykiatri, for at få en større forståelse

■■■■■ Ja "A beautiful mind" er god – den giver et andet syn et billede af psykiatri og hvad de ser og høre – hvad der foregår i deres hoved

■■■■■: Ja jeg er glad for at der blev nævnt en masse film og med diagnose, så det kan ses og hvordan patienterne virkelig har det.

■■■■■ Syntes bare det blev lidt for langtrukken, da vi kom ud i Matador og alt muligt andet... Til sidst blev der bare smidt ting på, for at der skulle være noget. Jeg vil sige, jeg også kunne sætte en psykiatrisk patient sammen med det mønster der er på vinduerne her. Det er det med at få det ind i sammenhængen. Det blev for langtrukken. Det var nok med 10 min.

■■■■■ Det blev for nemt at sætte film og serie på.

■■■■■ Jeg syntes faktisk også, det var lidt stigmatiserende, at man sådan sætter det på. Det er sådan psykiske syge er. Ved du hvordan en skizofren er, hvis du ser "A beautiful mind". Her tænker jeg, det er jo ikke sådan alle er med skizofreni alle er jo ikke ens.

■■■■■ Jeg ved ikke om der er flere med i filmen med skizofreni eller det bare er en?

■■■■■ Nej men den giver bare et godt billede af, hvordan det er. Ikke nødvendigvis hvordan alle har det, men mere et billede af hvordan det kan være.

■■■■■ Sådan hvordan man er lidt konfus, hvordan man er i en psykose og giver et indblik i hvad der foregår i deres psykose.

■■■■■ Jeg har svært ved når de siger, at de kan se nogle personer eller de kan høre nogle stemme. Kan du det? Eller er det noget du bilder dig ind sån....

■■■■■ Det giver den et godt indblik i. Nu siger du det blev sån meget, at vi satte det på alle. På den anden side, giver det også et godt indblik i, at psykisk syge er overalt over det hele. Møder dem overalt og kan møde over alt. Der er jo mange former for at være psykisk syg og de er jo med i mange film

■■■■■: Ja det er rigtigt.

Sanne: Hvordan var det så, da i skule til at anvende teorierne i den undringsbaserede metode?

■■■■■ Så havde jeg siddet og hørt at det var svært for nogle. For mig var det ikke svært. Det var kun det juridiske, jeg skulle bruge til min refleksion. Men jeg kunne høre, at for de andre var det svært.

■■■■■ Det at skulle grave frem hvad var det lige jeg tænke, da jeg fremlagde var meget vanskelig – et at huske det

■■■■■ Jeg syntes det rart, at det ikke kun var en selv der var på, men at alle måtte byde ind. Viser bare at tingene er forskellige, så kan det være en af de andre har set noget, som jeg slet ikke havde set i min situation, som jeg kunne bruge til eksamen.

■■■■■ a vi ser og husker alle noget forskelligt

Alle: ja ja og bekræfter hinanden ved at smile og nikke.

■■■■■ Så bliver det heller ikke, så meget det er kun Mig der er på, der sidder fire andre og det er mine medstuderende jeg skal bare kunne og vise dem noget.

■■■■■ Det var meget åbent

■■■■■ Jeg syntes det var lidt - var lidt kunstigt – nu er vi lige inde i samtale, men nu skal vi bare lige proppe teorierne på. Det syntes jeg virkede lidt Turn off – var ikke inde i den stime hvor man bare lige kunne slynge det ud. Jeg skulle grave lidt efter det

Sanne Nu må i gerne tænke tilbage på Modul 4, hvor i prøvede en anden model. Hvordan var det og i må også gerne sammenlignet metoderne.

■■■■■ Nu forlanger du jo vi skal huske langt tilbage, griner

■■■■■ Jeg skulle skrive og beskrive en situation der havde undret mig. Lave en fyldestgørende præsentation af min pt.. Det var ikke nok at skrive en ældre dame – Nej jeg skulle hvad hedder hun, hvor gammel er hun, hvor bor hun, hvad fejlede hun og mere. Så sad jeg der med min medstuderende, som var på samme afdeling. Vi var kun os to, så det blev sådan meget, at så var det en af os der var på. Så skulle jeg fortælle min situation, hvad der var sket og hvordan jeg ville have gjort det anderledes i forhold til teori. Nu hvor jeg var gået hjem og havde læst. Vejleder og teoretisk underviser sad ved siden af, så var eller på, når jeg så ikke havde noget at sige, kiggede de over på medstudereren Har, har du noget at tilføjer neejjj - ikke sådan rigtig. Så kiggede de tilbage på mig. Så var det hendes tur – så kunne jeg sidde og sige nejjj ikke sådan rigtig- Så det var meget på enehånd syntes jeg.

Helt vild Palle alene i verden. Ja overfor vejleder og underviser

■■■■■: Ja man var på, på en helt anden måde. Det var ene og så blev man kørt igennem

■■■■■ Ja det var sådan – så køre vi

■■■■■ Det var mere eksamen. Jeg skrev om mundhygiejne og der kom jeg teoretisk helt ind i, hvordan munden var sat sammen. Hvad mundhygiejne siger, man skal gøre via kliniske retningslinjer, Sundhedsstyrelsen har også lavet noget, så vi var vidt omkring – undersøgelser og hvad der gik galt i situationen og man kunne tage det med sig videre. Hvilke følgevirkninger – det var meget eksamens klinisk agtig. Og man føler bare de andre sidder og stirre på en. Vejlederen fra skolen går så bare i gang, med alle sine spørgsmål og det var en hel eksamen.

Nå nu sidder du lige og siger mundhygiejne, hvad vil du så lige sætte på der og hvilken teoretiker siger noget (stemmen er lavet om og efterligner en lektor de har) Det havde jeg ikke lige forberedt mig på, at det var så voldsom her. Jeg havde forberedt mig på, at vi alle skulle snakke sammen om det her. Men NEJ – det var lige på og hårdt og flere mennesker det sad og kiggede på en.

■■■■■ Stop uret blev sat i gang – så bliver det da heller ikke mere eksamens agtig vel... Hvor lang tid har du tilbage. Den her gang var det jo mere. Nu siger du bare, det du har og så tager vi det derfra.

■■■■: Det var bare meget mere stille og roligt den her gang. Stiller spørgsmål og så tager vi bare derfra og hjælper hinanden.

■■■■ Jeg havde det også som eksamen skulle læse op på alt anatomi, fysiologi skulle bare kunne alt. Jeg skulle også lige læse op på alt det de andre havde. Kunne også blive spurgt om noget af deres. Det var ikke det, at jeg skulle forberede eller... Da jeg gik fra modul 4 seminar tænkte jeg: Jeg skal eddermanne nå meget hvis jeg, jeg skal bestå.

(Her taler de meget i munden på hinanden og er berørte at hinandens udtalelser)

■■■■ Ja jeg tænkte, jeg bliver aldrig sygeplejerske

■■■■ Halv panik fuck, jeg skal have læst op på det hele nu. Jeg var slet ikke klar

Sanne: Hvordan er det vist i sammenligner. Nu når i så siger sådan her – gik i så hjem og læste op. Så i var klar til næste seminar/klinisk forudsætningskrav, som det kommer til at hedder fremadrettet?

■■■■ Jeg havde ikke lyst til seminar igen. Jeg er glad for teori også at gå i dybden med teori. Jeg har også brugt det. Jeg har også brugt den viden, jeg fik om mundhygiejne til andre opgaver. Men ellers syntes jeg stadig, det var alt for meget at forlange, af sådan et lille seminar. Det kunne jeg forstå hvis det var eksamen.

■■■■ Det var alt for meget på modul 4. Her tænker jeg det giver mening på modul 7 (bliver rettet af de andre) modul 8. På modul fire kunne jeg godt finde et resultat på det jeg selv havde. Men her på modul 8, er vi så forskellige og der findes ikke et rigtigt resultat. Så det tænker jeg, at jeg vil gerne gøre igen. Føler jeg havde tid og overskud til dette igen, sammen med alt det andet vi skal når vi er ude i praktikperioden.

■■■■ På modul 4 var det panisk

Sanne: Fik i så ligesom teorierne forløst med den undringsbaserede metode. Fik i ligeså meget ud af det som der hvor i blev Høvlet igennem med teori jeres udsagn? (smiler)

■■■■ Jamen eller var det rart at drøfte med hinanden.

■■■■ Jeg kunne godt lid teori delen, hvor vi kunne sparre og drøfte med hinanden. Jeg er ikke så stor eksamenstilhænger og pludselig kan der gå en klap ned, så det var rart. Her var det rart, at det var løst. Der kommer teorier op på tavlen og vi kunne drøfte, det var ikke kommet frem med den anden. Der ville jeg gå i sort...

■■■■ Der blev talt mange teorier også en del jeg ikke selv havde tænkt på

■■■■ Øhh jeg sidder lige og ser om jeg kan huske, hvad der kom frem af teorier. Kan huske, at jeg havde det træls med Seminar. Jeg har gået på et andet hold og er derfor i psykiatri igen. Det var meget eksamensagtigt. Den her måde er bare meget rarere – men øh øh alligevel blev jeg små irriteret over, at vi ikke måtte bruge teori, hvor de passede ind, og vi hvor vi havde dem i hovedet.

■■■■ Om jeg fik noget andet ud af det- Det andet seminar gik jeg hjem lidt i trods og tænkte. Du skal bare slet ikke bestemme, hvad jeg skal gå hjem og læse. Øh og hvad jeg kan og ikke kan. Med den her var det mere sådan øh nårh ja jeg skal måske lige have kigget lidt på den her, fordi det var der nogle der nævnte.

Sanne: I har lige kort været inde og nævne om i ser modellen "Undringsbaseret seminar" anvendelig andre steder eller er det kun psykiatri modulet?

■■■■ Jeg syntes godt den kan bruges på de andre moduler, selv om der er en løsning, kan man da godt komme med alternativer, hvordan og hvorledes man ellers kunne have gjort det.

■■■■ Også som vi snakkede om nogle nævnte det tidligere, at det er altid vigtigt, at have sig selv med i det. Og det er jo ikke kun i psykiatrien det gælder, så derfor kan man sagtens bruge det på en somatisk afd. Fordi vi højst sandsynlig altid vil stå i nogle situationer, der berøre os mere end andre, Derfor tænker jeg den kan bruges på andre tidspunkter end psykiatrien.

■■■■ Det syntes jeg også helt sikker vi kan bruge den andre steder. Skolen fokuserer ikke ret meget på, hvordan vi har det. Her er det mere den problemfokuserede og det teoretiske, sådan er tingen nærmest. Hvor jeg engang imellem godt kunne mangle det der med "hvordan har vi det med det, vi laver" og det syntes jeg virkeligt at den undringsbaserede form åbner op for, at vi kan se indad på os selv.

■■■■ Og ikke kun hårdt fagligt

Sanne: Har i brugt det i andre sammenhænge end kun Seminar eller har det så bare været væk igen og så optaget af noget nyt?

■■■■ Jeg har tænkt lidt mere på hvordan jeg har det. Hvordan jeg har det med tingene f.eks vendte jeg med Helle Vejleder i går. Vi har en bruger ■■■■ som truer personalet med, at han vil stikke personalet ned med en kniv og vil bombe forskellige steder. Ved ikke om jeg godt må fortælle det her.

Sanne: bliver herpå båndet og bliver slettet alle har tavshedspligt

■■■■:Hvem vil gå med ham til tandlæge uha tænkte jeg – ikke mig. Jeg skal ikke ud med en, der dagen i forvejen har været truende med kniv. Det vil jeg simpelthen ikke. Der har jeg da vendt den situation og forsøgt at sætte teori på. Mærke efter hvordan jeg har det med situationen. Ikke lige den kunstbaserede viden, men jeg tænkte da virkelig over om jeg kunne finde nogle alternativer måder, at klare sådanne situationer på. Også at tale med personalet

■■■■ Det er ok at sige nej

■■■■ Det blev så en SSA elev der skulle gå med ham. Det lader ikke til at personalet tager det så alvorligt.

■■■■ Jeg tænker, at en der har slået ihjel før, kan godt gøre det igen. Han har også haft en behandlingsdom, for at banke en med en hammer og stikke en ned inde i byen. Han går og leder efter den person. Han går decideret og søger... Det gør, at jeg tager afstand fra ham. Jeg har det ikke godt med ham.

Sanne: Mærker i at jeres kliniske vejledere bruger metoden?

Pause og tænker

Alle: Ja ja kommer det fra flere

■■■■ Vores gør, vi tager en runde hver torsdag i studiegruppen. Vi tager en runde om hvad vi har oplevet og om det har noget med vores ugefokus at gøre. Spørger om der er noget der trykker, vi skal delt eller snakke om. Ellers ved vi, at vi kan sende en mail og hun kommer ud til os hver onsdag. Sig det, hvis der er noget.

■■■■: Nu er jeg samme sted som hende i hverdagen og hun siger også jeg skal endelig sige fra, hvis jeg kommer til at stå i noget jeg ikke er tryk ved. Det syntes jeg er at hun gør.

■■■■ Ja det er hun god til. Hvis du ikke har det godt med det ■■■■ skal du sige nej f.eks. med det jeg lige fortalte med borgeren og tandlægen.

■■■■ Hun er virkelig god til at være åben. På mit modul 4 var det mere sådan, ah forsøg nu lige at hanke op i dig selv og forsøg nu. I gang igen du.

Sanne: Allersidste spørgsmål hvis i skulle være kritiske med modellen. Det med den var for langhåret

■■■■ Det med teorien, hvor vi ikke måtte komme med det undervejs eller at vi lige kom til at sige en løsningsbaseret ting, Så bare lige krads ned, så kunne vi tage det op senere og vi kunne huske den.

■■■■ Det ville være en god ting. Jeg havde noget med om mestring og da vi nåede til teorien havde jeg glemt alt om det.

■■■■ Det ville være rart nok – jeg havde ikke tænkt over det hjemmefra. Jeg skriver det bare på computeren, men det går jo ikke når den er klasket sammen.

■■■■ Jeg tænker om det kunne være en ide, hvis man tager en af gangen ikke eksamensagtig men f.eks. at man tager ■■■■ og gør hende helt færdig. Man tager en situation og får probbet lidt af det æstetiske på og så tager vi også teorien, men at det hele er samlet. Så skal vi ikke til og tilbage og finde noget vi sad i for timer siden. Det kunne være en ide og godt

■■■■: Ja det bliver alligevel ping pong selvom det bliver en af gangen

■■■■ Underviseren skal ligge vægt på, at alle skal byde ind. Vi sidder samlet i en rundkreds nede for enden af bordet og de andre sidder lidt længere væk, så giver det ikke eksamen. Så bliver det ping pong mellem studerende i stedet for spørgsmål kun myntet på mig. hmm Plus når du siger det der hvorfor kommer du så til at tænke på det moderlige og faderlige princip – det tænkte jeg slet ikke der og sådan...

■■■■ Det ville have givet bedre effekt. Først refleksion så det filosofiske, så teorien og derefter det kunstneriske, da det kunne sættes på det hele. Den er bare moset ind - tænker jeg.

■■■■ Vi skulle have klaret selve situationen først og så det lidt mere fluffy bagefter – ja det er altså lidt langhåret

Sanne: Har i nogle slutbemærkninger

■■■■: Ja, Lærer og undervisere i den ene ende og studerende i den anden ende

■■■■, Luk computeren

██████ Forberedt på at det ikke skal være på computer så man er forberedt

██████: Godt med ikke så mange spørgsmål fra vejleder og underviser ikke krydsforhør som på modul 4.

██████ Ja vi kunne køre det selv vores ping-pong, ellers vidste vi de var der underviser og vejleder

Sanne: Tusind tak for interview og så må i videre ud i praktikken.

Kliniske veileder 27-10-17

Sanne: Velkommen til fokusgruppeinterview omkring refleksionsmetoder til Seminar. I får udleveret en samtykkeerklæring, som jeg gerne vil i læser og underskriver, så jeg må anvende jeres udsagn i specialet.

Præsentation:

Jeg hedder [REDACTED], og jeg er klinisk vejleder nede på et plejecenter, som er et psykiatrisk plejecenter under Sundhed og Omsorg i [REDACTED], og jeg har været klinisk vejleder i mange år, og er det her på modul 8, for de studerende der er i psykiatri.

Sanne: Og hvornår blev du uddannet som sygeplejerske?

[REDACTED] Jeg blev uddannet i '90, så det er 27 år siden. Skal jeg sige mere end det?

Sanne: Det behøves du ikke. Det var bare lige, så man havde fornemmelsen af at det er en god lang erfaring.

[REDACTED] Dét har jeg.

[REDACTED] Jeg hedder [REDACTED], og er klinisk vejleder på det der hedder [REDACTED], som hører til i det, der hedder Botilbud uden døgn. Derud over er jeg også klinisk vejleder ude i det døgndækkede tilbud, på [REDACTED] Jeg har været klinisk vejleder i 6 år, og jeg har været uddannet i lige præcis 20 år her til november.

Sanne: Griner...jamen, så er der jo jubilæum!

[REDACTED]: Ja, det har jeg.

Sanne: Såeh...men I har jo afprøvet en ny metode til vores seminar, hvor vi normalvis har brugt Akvariemodellen fish bowl, den problemorienterede tilgang, og nu bruger I så noget, der hedder den undringsbaserede model. Hvordan har det været, hvordan oplever I det? Og vil I prøve sådan kort at fortælle hvad den går ud på?

[REDACTED] Altså, jeg syntes det var svært i starten, fordi at vi er opdraget til at vi jo faktisk hurtigt skal reflektere og analysere. Og så skal vi ha' sat de her teorier på, som de studerende jo skal kunne og skal ka' se, at de kan bruge.

Her har vi jo sådan ligesom skullet lave den omvendte med, at vi først til sidst må komme med at få sat teorier på. Og det har været rigtig svært, i hvert fald for mit vedkommende, fordi vi jo tit hurtigt. Altså vi har jo lige svarene, og så kan vi lige sætte dét der på. Og jeg synes, nu er det tredje eller fjerde gang, vi er i gang nu her. Vi bliver bedre til det, og jeg synes, det er en rigtig god metode, fordi det netop også, hvad hedder det, de studerende bliver ikke fanget i dét der med at de bliver lukkede og..og..øh..i og ska' finde teorier og det her med, at vi skal inden for kunstens verden. Jeg synes jo, det er fantastisk.

Men, senere, hvis vi kommer ind på det, så synes jeg så også, det har nogle begrænsninger i det, at vi har nogle meget unge studerende, fordi det dér med livserfaring og hvad de har oplevet og sådan noget, der ku man godt se, der ville vi kunne komme

videre omkring i den der, hvor vi går ind i- i tingene, der har noget med livsverdenen at gøre.

Sanne; Ja...

■■■■; Ja...

■■■■ Og ellers, så handler den undringsbaserede seminar jo om, at de studerende skal finde et emne eller en problematik eller dilemma omkring noget, der har berørt dem, det her berørthed, det er jo et nøgleord, kan man sige, for dem. Og jeg synes, at tit så har de måske svært ved lige at finde, hvad der har berørt dem, men så når så først lige den kommer til dem, så kan de jo skrive

Sanne: Ja..

■■■■: -så har det næsten skrevet sig selv, det de, det de vil skrive. Men det er da fuldstændigt rigtigt, som ■■■■ siger, det er da noget, man skal øve sig på, fordi det er en anden tankegang end den, vi bliver skolet med.

Sanne: Ja..Har den åbnet op for sådan, nye læringsmuligheder, I ser, sammen med de studerende?

(Der spekuleres ☺ tænkerpause)

■■■■: Det jeg godt kan li´ ved den, det er, at jeg synes at..øh..de studerende får meget mere fokus på, hvem er de selv som sygeplejersker. Og den kan også ligesom føres over til lidt i paralleltråd med den måde, de..vi gerne vil have, de skal reflektere på, i forhold til Kolbs refleksionsskema, hvor vi gerne vil have, de beskriver situationen, og den der med hvad tænker du og føler du selv i situationen, lige præcis den, og hvor så den her abstraktlig gørelse med teorien kommer.

Sanne: Ja..

■■■■ Så..for selvfølgelig skal de lære, skal de kunne teorierne, det er der ingen tvivl om at de skulle, men den her seminarform, den får ligesom sat fokus på den her jamen med, hvad tænker og føler jeg selv. Den går meget mere i dybden med den i forhold til teorierne, som jo så kommer til sidst. Men det er egentlig ikke dem vi kommer...

Sanne: Hvad tænker du, fordelene er ved det?

■■■■ At de bliver meget mere bevidst om, hvem de selv er. Og hvordan noget påvirker dem. Og også det du siger, med identiteten som sygeplejerske, (ja) fordi de..øh..de..de er jo først i deres uddannelse, kan godt sige, de er ikke begyndt, mange af den de har slet ikke gjort sig den der tanke om, egentlig. Jamen hvad, hvordan skal jeg være som sygeplejerske, og hvad er det egentlig jeg, hvad er det jeg vil stå for, og..og meget mere vædier, og altså, magt og etik også, synes jeg netop man kommer rigtig meget ind på. Og så synes jeg, at den her model, den får det i hvert fald, det har gjort det nemmere for mig, at få sat de der diskussioner i gang også, sidst på modulet, hvor, hvad er det så egentlig det her, hvorfor er det egentlig, du vil være sygeplejerske? Hvad er det egentlig, hvor vil du

hen med det her? Og kan du se, hvor mange ting man får med ved at gøre det på den her måde?

Sanne: Anvender I metoden som andet end bare til det her seminar, klinisk forudsætningskrav?

■■■■ Ja, det synes jeg. Jeg synes, jeg er blevet bedre til at spørge, hvor jeg før har været god til at få spurgt ind til hvilken teori bruger du så her, og kan du se hvad du kan gøre.. Nu synes jeg måske, jeg øver mig i hver fald i det her med, og hvad var det så egentlig lige der skete, altså... Nu siger du så du bruger Kolbs... og det gør jeg så ikke, og skal nok til og lære at bruge den, men jeg har i hvert fald lært at blive bedre til det her med hvad er det egentlig lige, der er på spil her, hvorfor er det lige at det var... Hvad gjorde det ved dig, hvorfor fik du lige ondt i maven, eller... jamen kunne du se andre muligheder, i stedet for det der med altid, hvad er det for en teori, du bruger, og så videre, altså det synes jeg at jeg øver mig i stadig væk, og det er jeg glad for... jeg er glad for at jeg har fået introduktion til den her, fordi den..den giver et andet perspektiv, synes jeg.

Og også den der med at forstå, at teori er jo en model af virkeligheden, eller det er en del af virkeligheden, men der er også meget andet, teorien kan man jo ikke bare tage og stoppe ned over virkeligheden... og alt det, der så er udenom... Det synes jeg vi får, det synes jeg vi får med i den her seminarform.

Sanne: Ja..

■■■■ Ja..Og så er det bare... seminarformen er et fundament til, at de begynder ... at få, sådan som du også siger, at opbygge deres sygeplejefaglige identitet.. det er den, det er den faktisk.

■■■■ Hvilke didaktiske overvejelser gør I jer inden et seminar, og hvordan præsenterer I den undringsbaserede model for de studerende? For da jeg deltog, havde jeg en fornemmelse af, at nogle af dem ikke helt vidste hvad dagen skulle indebære.

■■■■ Jeg forklarer det, som ■■■■ lige forklarede, hvordan det skal foregå, men jeg tror ikke, de forstår det, før de sidder i det, og skal, og de skal komme frem... og det kan jo godt være, at vi skal præsentere det på en anden måde... selvfølgelig får de papirerne, og... øh... jeg prøver at forklare det, hvordan at det skal være en ting, der har berørt dem, og de skal ikke komme ind på teorier, og senere hen skal man jo så prøve at inddrage de her, nogle ting fra kunstens verden, men jeg tror ikke de, mange af dem, de kan ikke se meningen med det, eller forstå, hvad er det egentlig, det går ud på, før så lige pludselig så kan man se, når de sidder i det: "Nåårh"... det er det tit for mange, det først går op for dem, hvad er det egentlig, det drejede sig om.

Sanne; Ja..

■■■■ Ja.. Det er fuldstændig rigtigt

■■■■ Det ved vi jo ikke om de har sagt (smiler) fordi jeg har også introduceret til metoden, ja det er det, og vi har snakket om det til studiegruppen før, hvordan det er det her det skal

foregå, og det er anderledes end det, I har været vant til før, og nej, I skal ikke tænke teori ind i det her...Nej..

■■■■: Nej.. -men det er bare rigtig svært for dem at forstå, hvad er det så egentlig, de skal.

Sanne: Ja

■■■■: Ja. Og det er rigtigt, som ■■■■ siger, de forstår det først, når de sidder i det.

■■■■ Og så tror jeg også stadigvæk, det ville være bedre, og det har vi sagt før, at det her seminar det skulle ligge senere på modulet, fordi så havde de flere ting at gøre med...men omvendt, så får de også nogle, altså en anden tankegang og en anden måde at tænke på indført allerede tidligt i.. altså jeg synes det ligger tidligt, seminaret, det kunne godt ligge lidt senere, synes jeg.

Sanne: Ligger det tidligt i forhold nu hvor I tænker, nu skal de ind og finde noget de er ramt, berørt af?

■■■■: Næeh, det gør det jo nok ikke, sådan... Næeh, på den måde kan de jo godt, øhh, det møder de jo helt fra start, de første uger.

Sanne: Jeg er sådan lidt nysgerrig omkring det her, nu har vi jo testet den på modul 8, det der kommer til at hedde semester 4- hvad tænker I så med de andre semestre, tænker I at det vil være brugbart der, eller er det mest til psykiatrien?

■■■■: Det er et rigtig godt spørgsmål

Sanne: Ja (smiler)

■■■■: Det er det. Jeg har haft studerende, der siger, det her det var en god model, men jeg tror, den passer bedst på modul 8.

Sanne: Ja.

■■■■ -Fordi der er meget føleri ..ja, samtale - ja og man bliver berørt af ting, men det kan man selvfølgelig også gøre på de andre semestre.

Sanne: Ja

■■■■ - Men der er det måske mere nogle færdigheder i forhold til nogle praktiske, eh, mere instrumentelle ting. Det ved jeg ikke, jeg tror det er det, de føler, i hvert fald, det er det, de skal lære de andre steder. Men man kan jo også sige, hvis de nu har prøvet den på de andre semestre, eller moduler, så ville det jo vel egentlig falde endnu mere naturligt for dem, når de kom til os. Ja.

■■■■ Er der nogen af momenterne, I tænker, sådan umiddelbart, at det ville slet ikke passe ud til f.eks. et hospitalsafsnit, eller ude i primær, eller på et plejecenter, altså hvis I sådan tænker den filosofiske eller kunsten eller...er der nogen af tingene, I tænker det ville man ikke kunne...

■■■■: Det synes jeg ikke... altså det er mennesker, vi har med at gøre, og det rummes det hele, ikke også, altså selvfølgelig skal det, vi kan ikke, mennesker kan ikke, vi kan jo godt

opdele det her i teorien i dele og det, med det er det hele menneske, vi skal se, og mennesket, både patienten, beboeren og hvad det nu er vi har med at gøre, rummer jo det hele...det synes, jeg synes ikke det...det kan da bruges alle steder.

■■■■ Ja, det kan det, og man kommer jo altid til at snakke om nogle store temaer

■■■■ Ja, og det er rigtig godt..

■■■■ -Altså temaer, der bliver trukket ud af det, de fortæller om, og det er jo det, der kan føres videre ud og bruges på andre måder- afmagt, for eksempel, magt eller afmagt, er jo en klassiker

■■■■ Og jeg lærer jo rigtig meget hver gang også af de der studerende, for de er et andet sted end vi er, i deres liv, ikke. Altså, den der vi sommetider skælder ud over, den her ungdom, ikke også, men de har bare, tit så har de jo, så kommer de med noget, en film og nogle serier, hvor man siger: "Gud, hvad er nu det for noget, det skal jeg da også lige have undersøgt lidt på. Og de kommer nemlig med en helt anden kultur end os, sådan halvgamle, hvor vi måske ved lidt mere ved sådan om den gamle kunst, men de kommer sådan tit med nyt, hvor man tænker; "Gud, det har jeg da aldrig tænkt på, kan man se noget i dét?", og det synes jeg også er lækkert, jo. Men det vil de også gøre alligevel, men det her gør altså, at de kommer med, altså jeg bliver lidt klogere på de unge også, og det kan jeg godt lide, at blive for ellers kan man hurtigt blive sådan, "nå de uge, de er også sådan og sådan". Så det har også været en øjenåbner for mig at se, jamen, hold da op, nåh ja.

■■■■ Ja, de tænker over tingene også, det er så bare på en anden måde, eller, altså, det der med hvad der lige rammer dem, og så tænker man, "ej, nu sidder de bare og ser de der åndssvage serier", men når de så fortæller om dem, jamen så er der jo en masse psykologi, masser af etik... Masser af læring

Sanne: Ja

■■■■: Så det har jeg da lært meget af.

Sanne: Når vi nu sådan snakker læring og de studerendes læring, og nu har I selv lige været inde på, at I lærer også meget af det, så tænker jeg, hvad lægger I så i selve begrebet læring? Hvad er det for jer?

■■■■: Det er et stort spørgsmål!

■■■■ Ja, det er meget stort, filosofisk spørgsmål.

■■■■ Altså, der er alt det håndværksmæssige, som man skal lære, og der er nogle ting, du skal kunne, der noget du skal vide om anatomi, du skal vide om sygdomme, men noget af det vigtigste også, synes jeg, i den, det er også der, hvor de går ind og mærker sig selv. Hvordan reagerer jeg, når jeg står i den situation? Hvad gør det ved mig? Får jeg så ondt i maven, at jeg faktisk slet ikke kan gøre noget, eller har jeg nu lært noget, så jeg næste gang jeg møder det samme, så ved jeg at, nå, det gør mig lige berørt nu her, men jeg kan godt agere i det. Ja, nu er det så nok hvad jeg mener de studerende får af læring- men det er ikke kun alle de der teorier og vi skal vide hvor knoglerne sidder og alt det her, men det

er også, hvordan reagerer du selv i situationen, og har du viden nok til at kunne gøre noget, som du skal i situationen.

Sanne: Ja.

■■■■: Når du lige siger læring- det første, jeg lige tænker på, det er Illeris' tilegnelsesproces, (bekræftende mumlen), fordi den her, det er jo så individuelt, hvad det er, der bliver lært...øh..og jeg tror, det er rigtig svært at gøre det op, sådan kvantitativt, hvad har de lært, men det er jo igen, de der, som vi snakkede om før, de der frø, der bliver sået, inde i dem, til...øh...at danne deres fundament, i deres.. i den faglighed, de er på vej ind i...ja

■■■■ så de også kan vokse sig til et stort træ

■■■■: Ja, og læring er jo udvikling og forandring Ja...og det er vi jo udsat for gennem hele livet

■■■■: Ja, det er vi jo

■■■■: Og jeg tror, der hvor vi får diskussionen med... Nu kan vi godt snakke lidt Illeris igen, at nu får de mere drivkraft igen, for nu kan de se, jamen noget af det, jeg ligger på sofaen og gør om søndagen. Det kan jeg faktisk også godt bruge i min læring, når jeg der den der åndssvage serie, som nogen siger- men nej, det kan også give mig noget i forhold til min læring, og det kan måske give én lidt mere- pyh, nå, jeg kan godt det her.

Og også lidt den der med at få en øjenåbner op for at, jeg er lige ved at sige...jeg er lige ved at sige, at sygepleje findes alle steder, det er måske så stort sagt, men måden at tænke mennesker på, og tænke tante Oda, man sidder med til familiefest ved siden af, den måde man lige kommer til at sidde og snakke med hende på, der er også bare nogle elementer fra det man har lært, som man bare drager videre med, så den der med hvordan... Det bliver lidt den her livsstil at være sygeplejerske.. ja... Altså, det bliver bare en del af én. Det bliver sået det hele, i den seminarform.

Sanne: Ja..

■■■■: Og bare det, at de studerende kommer tilbage og siger, "jeg ser slet ikke på mennesker på samme måde, som jeg gjorde, inden jeg startede i psykiatrien, vel, aj, hvor lægger jeg mærke til mange ting, når vi er sammen med vores venner, eller når jeg går ned gennem gaden og møder en eller anden", og det er jo bare fantastisk, når de kommer så vidt, synes jeg også.

■■■■: Ja, og det er da noget af det største som vejleder, man næsten kan opleve

Begge: Ja, det er det (samtykkende latter)

■■■■: Ja, det er det faktisk, når man kan mærke den der åbenbaring er det næsten..Det lyder så voldsomt, men det er en åbenbaring for dem.. "og næste gang, der kommer - der kommer en schizofren ind på modtagelsen, så tager jeg ham!"

■■■■: Ja! (latter)

■■■■: Yes, så ved man, at man har gjort det godt.

■■■■ Ja, det er fantastisk.

Sanne: Så vil jeg gerne sådan lidt tilbage til metoden igen, for jeg spurgte også sådan lidt efter didaktik, hvad I sådan gjorde af didaktiske overvejelser... Nu lagde jeg mærke til, nu her, da jeg lige deltog, at det var jo teoretisk underviser, der var rigtig meget på, og var facilitator. I var ikke så meget på sådan eh.. også hvad I tænker om det, og så blev der også bedt om det her med at de skulle lukke computeren ned- jeg tænker bare sådan, hvad didaktiske overvejelser har I, inden sådan et seminar?

■■■■ For mig er det meget bevidst, at jeg ikke siger noget, der i starten, fordi netop, jeg er faldet i så mange gange også, hvor jeg kommer til at spørge ind til teorier, og ligesom måske bliver for meget førerhund og siger, nu skal vi den vej, fordi det er de studerende, der skal på i starten. Nu var du så ikke med senere, for der kommer vi så mere på, eh.. hvor vi kommer ind og prøver selvfølgelig stadig væk... Det er også de studerende, der skal tage teten, men hvor vi måske de sidste to runder begynder at spore mere hen, kan vi gå lidt den vej, og kan vi gå lidt den vej. Men i starten, der holder jeg mig rigtig meget tilbage, lært af erfaring at jeg kommer meget nemt til at føre og styre hen til den vej, jeg synes måske det skal være.

Sanne: Ja..

■■■■ Jeg vil også sige, for mig er det også et bevidst valg, at jeg ikke siger så meget, men jeg har faktisk tænkt på, om teoretisk underviser, altså den rollefordeling, vi har i det, som bare er blevet sådan...det skal evalueres på den...

Sanne: Det var bare fordi, jeg gør mig jo nogle refleksioner, da jeg sidder der, så tænker jeg, apropos det her med at der har været evalueringer der viste, at seminarformen var meget eksamenspræget og det her, så var det alligevel teoretisk underviser, der sad og var facilitatoren.. Men jeg tænker, nu er den også rimeligt ny, og man skal også ligesom have prøvet det nogle gange, inden man er groundet i at være facilitator i den.

■■■■ Ja, for det er også en del, det er også en del af det, at man, at vi måske ikke føler os helt sikre på, at det er os, der ligesom præsenterer det lige i starten...

■■■■ Det er bare fordi, jeg tænker, om der er en rollefordeling, altså om der lå noget didaktik i det, om I har lavet en rollefordeling, eller er det bare sådan, det er, eller

■■■■ Jeg tror bare, det er faldet sådan...Ja, det er fra starten, fordi det var teoretisk underviser, der jo egentlig præsenterede det her, kan man sige, Ja sammen med dig. Jer der havde viden og erfaring med hvordan, det her skulle være.

Sanne : Ja..øh erfaring

■■■■: Vi andre har været i en læreproces også

Sanne: Ja..

■■■■ Men selvfølgelig kan man også stille spørgsmålstegn ved, hvornår har vi andre været i den læreproces nok til at vi kan overtage.

Sanne: For jeg kunne faktisk godt tænke mig at have jer til at reflektere over, hvad det måske gjorde; hvis man sad som studerende, og det så er teoretisk underviser, der sidder og kører den her form, frem for at det var klinisk vejleder.

Helle: Nu kan vi jo kun snakke ud fra, at det er [REDACTED], vi har oplevet det med, og [REDACTED], hende er alle studerende fuldstændig trygge ved, og føler ikke, hun er eksaminator, når hun snakker og stiller spørgsmål.

Sanne : joo...

[REDACTED] Det bliver en samtale, når..altså, helt sikkert.. Ja, og så skal vi andre selvfølgelig også kan tage den

Sanne: Ja..

[REDACTED] Det er rigtigt.

[REDACTED]: Men med hensyn til det med computeren, det virker rigtig godt, det er faktisk første gang, at det er blevet sagt

[REDACTED] Ja- jeg syntes nemlig, at det virkede ufatteligt godt, fordi de sad og havde øjenkontakt,

[REDACTED] Jo, jo, det ku man godt se forskel på, fordi man bliver bundet af det det, nu står det der, nu skal jeg lige hen og se, man kan lige slå op, og det var jo slet..altså, det blev mere fri.

[REDACTED]: Ja, for det er, når man sidder med den skærm, så skal man sådan ha styr på det, og hvad har jeg nu skrevet, og spørger de om noget, i stedet for bare at snakke fra hjertet på en eller anden måde, eller snakke lige det, der falder mig ind.

Sanne; Ja..

Sanne: Men jeg tænker, hvis så man skal gøre det, at de skal ikke sidde med deres computer, så kræver det... der var jo faktisk en, der blev lidt hektisk af at, eh...hun havde det kun på computeren, hun havde ikke noget papir med, hun havde ikke noget, altså, hun ville gerne have lov til at åbne. Hvor stramt skal det være, det her? Eller skal det så være, at I skal sørge for at så er der printet papir, med deres berørthed?

[REDACTED] Ja..det er et godt spørgsmål, det ved jeg ikke- der er også nogle, der kan blive nervøse over at få at vide på forhånd, at man ikke må have computeren åben...altså

[REDACTED]: Det tænker jeg heller ikke de skal vide på forhånd...

[REDACTED] Det er vel at tage det som det er, og hvis man så bliver helt febrilsk, nå men så har du den da lige åben, mens du har din fremlæggelse, og så når vi skal diskutere, så kan vi så blive enige om, at det nok er en god ide at lukke den.

Sanne: Ja,,

[REDACTED] Det skal ikke være noget problem, synes jeg.

Sanne: Nej..

■■■■ Det synes jeg heller ikke, så stift skal det heller ikke være

■■■■ Sådan har jeg det også.

Sanne: Det var godt. Men jeg tænkte, I kunne jo have haft nogle diskussioner, altså, som jeg ikke..

■■■■: Jeg havde faktisk.. ■■■■ havde ikke sagt noget om det på forhånd (nej)

■■■■: Nej, jeg vidste heller ikke noget om det, det var lige hendes ide, der lige..

Sanne: Du snakkede om tidligere, at der var nogle dele af modellen, du sådan tænkte at der var noget, der var rigtig godt, men der kunne også være noget, som blev sådan lidt en udfordring, en hindring? Og hvad dele er det vil du uddybe?

■■■■ Jamen, det er jo så både for og imod, det er det her med, ja..det er jo der, hvor man skal prøve at inddrage kunstens verden, ikke også, hvor jeg tænker at...øh, både og...jeg tænker.. Nu har jeg faktisk sagt mig selv imod ved at sige, at de studerende også har lært mig noget, ikke, fordi de har en anden verden. Samtidig med, så har de jo ikke så lang en livserfaring, som hvis de var 40 år, det må man jo så erkende, ikke, men det er så nogle andre ting, de kommer med...øhm...jeg har nok...Men jeg tror også, det har noget...jeg har også selv rykket mig, fordi jeg har nok prøvet sådan lige, "nu kan du jo også tage det", altså på forhånd sagt, "nu skal du jo huske, at du ku jo gøre det"- det er jeg altså holdt op med, fordi i starten, der tænkte jeg nok, nej, nu skal jeg give dem nogle fif til hvad de nu kan inddrage og sådan noget, og der kom jo så...nu her, der kommer jo nogle helt andre ting frem, når man bare lige lader dem være, i stedet for at ville styre dem lidt.

Sanne: Ja...

■■■■ Og så var der det med, om det skulle være tidligere eller senere på modulet – men...ja...det ved jeg ikke...Nej?

Det er måske lidt ok, det er fint nok nu alligevel...fordi det er netop i starten, de gør sig de der undringer (ja, det er det) mere, eller berørthed, for de bliver sådan også lidt hærdet hen ad vejen, ikke, og øh..men i starten var det måske også det med, at jeg tænkte på den gamle seminarform, ikke, fordi der var det nu altså tidligt, fordi der havde vi ikke været omkring så mange af teorierne...der syntes jeg i hvert fald, det lå for tidligt.

Sanne: Hvad siger du, ■■■■ som fordele eller måske lidt udfordringer, i metoden?

■■■■:Jeg ved ikke rigtig hvad jeg skal sige om udfordringer, mere end det■■■■ har sagt-
Nej?

■■■■ Altså, man kan jo godt opleve studerende, der synes, der har været for lidt fokus på teorien- det kan man jo godt møde nogen, der synes, og det er tit det med, at selv om den er med som en del, men så er det mere med at teorien bliver nævnt, lige sådan, så kan man bruge den og den, eller den- vi går jo ikke i teorierne -nej-, og det er jo heller ikke det, der er meningen hmm...og jeg tænker måske mere, meget, den her med hvordan jeg selv får det præsenteret for dem...det er ikke lige det du spørger om, det er jeg godt...

Sanne: Jo, jo! Jo, for det er mere, hvordan du...hvordan du ser metoden sådan..

■■■■ Ja, for jeg tænker, der er virkelig nogle gange den her med, hvordan jeg får den præsenteret, for at få dem til at forstå, hvad meningen er med det her

Sanne: Ja

■■■■: Det synes jeg, jeg er blevet bedre til, jo flere gange, vi har gjort det, og jeg kan nok også godt blive endnu bedre til det

Sanne: nikker Ja

■■■■ For ligesom at få dem til at forstå, hvorfor det er, vi IKKE skal fokusere, sådan på detMen stadigvæk, så synes jeg, at den er svær at forklare dem, og introducere dem til, fordi de fatter det først, når de sidder i det

■■■■: Jamen, det gør de...fordi, hvad er det for noget, det her, altså, hvis de ikke har prøvet det før, og det..-men det ved jeg jo ikke, hvad de har sagt, de studerende

-det er så anderledes af, hvad de har gjort før, og den her filosofiske, og hvordan det er det skal blive ved med at køre rundt i det her

Sanne: Ja, for den vil jeg nemlig gerne vende tilbage til, fordi den synes jeg jo var faktisk ret spændende, sådan at opleve, fordi det er jo meget sådan en omformning af nogle spørgsmål, de skal prøve at forholde sig til, "hvordan tænker du det vil være, hvis" ..et eller andet- hvordan er det at sidde med det? Nu ved jeg godt, at I ikke har været facilitatoren i det, men hvordan tænker I, det kunne være? For man skal alligevel være hurtig til at samle op ...hvad er det, de siger, og..

■■■■: Ja, og fange nogle ord fra det, de siger og så køre videre med den...

Sanne: Ja

■■■■ Jeg tænker, på mange måde er det jo lidt ligesom, når man sidder og skal lave delmål med borgere - altså det her med, hvad er det egentlig, der ligger bag, siden du gerne vil det her, altså, eller sådan, den samme måde, man sidder og spørger på

Sanne: Ja

■■■■: Der er jo nogle ting, der ligesom godt kan overføres-

Sanne: Så du kan faktisk god overføre den læring, der ligger i forhold til den filosofiske del

■■■■: Ja, det synes jeg godt jeg kan, den måde, man sidder og snakker med borgeren på, og.. Det synes jeg godt man kan, og hvis de så kunne, og det har vi jo ligesom ikke haft fokus på, det, kunne de så lære det den anden vej, kan man sige

Sanne: Ja

■■■■ Det er jo mig, der bruger min viden fra borgerne, i arbejdet med den her seminarmodel. Men kunne vi ,måske få lært de studerende den måde her..

Sanne: Ja

■■■■: Det er også meget den der sokratiske udspørgen

■■■■. Det er det nemlig, ja. Altså, hvordan man bliver ved med at spørge dybere og dybere og dybere, selv om man tror, man har svaret på noget. Men man skal blive ved med at undersøge og afdække og så kommer modellen kommer med én gang til..

Sanne: Hvad med så i forhold til den her, hvor I tager den æstetiske verden med, hvor det bliver kunstdimensionen og alt det her, vi er inde omkring. Der ved jeg, at de studerende synes, det er langhåret, og de synes, det blev trukket ud... Har I tænkt, skal man ligesom lidt, have alligevel have lidt tidsangivelser...

■■■■ Jamen det kan det jo også, og det er måske også lidt det Birgit siger, der er det, at de ikke har helt den samme livserfaring som vi andre har – hvordan vi kan se det her i alt det, der omgiver os...altså, den ser de måske ikke helt på samme måde som os

■■■■: Nej- og tidstagning-..

Sanne: Men tænker I det vil være godt måske alligevel at have en vist tidsrum

■■■■ Men det er jo også noget med, fordi det er jo også, når man nu skal have den der , det er jo der, de bliver lidt usikre, og lidt nervøse over, hvad er nu det her for noget, og nu bliver der sat noget i spil, som jeg ikke helt har styr på, og kan jeg nu sige de der ting..øhm.. Det gør ikke noget de er holdt lidt i uvished..nej..

■■■■: De skal også forstyrres - Ja det skal de

■■■■ Nej, det gør ikke noget, det gør det ikke - Jeg synes det er godt nok

■■■■ Det synes jeg også, jeg kan nemlig rigtig godt lide den dimension der. Ja, de må godt lige forstyrres lidt, ja det må de godt

■■■■ Faktisk, så synes jeg, de kommer sommetider så bagefter og siger, det var godt nok lidt underligt, det der, men altså, så kunne de godt...Jeg har faktisk gået og tænkt på, kunne man ikke have taget det og det..og det synes jer fint, hvis de gør sådan noget efterrefleksion

■■■■: Ja.. men det der med at det er langhåret, jeg forstår dem godt, fordi- men det er jo igen, de er vant til, at det skal være fagets stemme og systemets stemme, og det skal være, i stedet for det skal være det her med måske at se lidt på, hvad er det for en verden, vi er i, og kan de se nogle ting?

Sanne: Ja

■■■■ Det er igen det her med at forme sin identitet, synes jeg jo, det er så vigtigt Og der er de ikke så langt endnu

■■■■ Nej, det er de ikke, så..

■■■■ Hvad er meningen med det her, vil jeg tro, de tænker

■■■■ Ja, vi ska have noget empiri og nogle fakta på bordet, og noget facit, og.. Så jeg kan godt forestille mig det der med at det siger det er noget langhåret noget

■■■■ Det syntes jeg også lige i starten, indtil jeg fandt ud af hvad det kunne give.. eller synes og synes. Men jeg blev ikke bange for det, altså, eller..jeg syntes, det var spændende, men jeg vil godt tro, at der måske var nogle studerende, der kan blive lidt bange for det, og blive sådan, puh, hvad skal jeg nu sige, og nu ved jeg ikke noget, jeg har ikke læst nogle bøger og jeg har ikke gået på maleriudstillinger, og hvis de tror det kun er det, ikke også

■■■■ Men man kan selvfølgelig godt stille spørgsmålet, om det er os, der synes den dimension er mere interessant. Om det er os, der synes den er mere sjov end de synes, ja. Og den her med, hvem der får mest ud af det, om det i bund og grund er os...ja...

Sanne: Hvad tænker I så alligevel den vil give de studerende, som en læring, i forhold til, at I åbner op for den her kunstdimension?

■■■■ De skal få øjnene åbne for at der findes sygepleje, eller elementer af sygeplejen findes alle steder... måden man er sammen med mennesker på, måden forskellige karakterer og typer, hvad er det, altså... Hvorfor er det i en film, hvorfor er det, den her handler som den gør? Hvad er det, der ligger bag det? At forstå nogle mekanismer, altså de psykologiske mekanismer, der ligger bag nogle handlinger.

Sanne: Ja..

■■■■ Og meget at komme til at kende sig selv, fordi, hvor der en, der lige synes godt om Matador, hvorfor er der en, der synes godt om Badehotellet, hvorfor er der en, der skal se...altså, jeg kender jo ikke alle de der ungdoms-nogen, de ser, men hvorfor er det lige, at det er dét, der griber en, for det siger jo også noget om, hvem er man som person, og hvordan udvikler man sig- for man er ikke den samme, jo- man kan ikke bade i den samme flod to gange- altså, du er et nyt menneske, når du har set en film, når du har været på en udstilling, eller...så har du fået nye erfaringer, nye...altså, blevet et andet menneske...ja...det var meget filosofisk

Sanne: Ja

■■■■ Ja, men det...Jeg tror, vi tænker...vi ved, at de faktisk får noget ud af det, de ved bare ikke helt selv, hvad det er, de får ud af det -Nej

Sanne: Ja, det er rigtigt

Sanne: Ja, for det er faktisk, sådan lidt, afrundings, fordi det her med... Har I snakket med dem om, nu her hvor de kommer tilbage, hvad har de fået af læringsudbytte, ved at have brugt den undringsbaserede model?

■■■■ Ja, det er jo det, der er så svært at sætte ord på, hvad det er, de har fået ud af det.

■■■■ Ja- om de selv havde kommenteret et eller andet, eller har I selv spurgt dem, sådan direkte

■■■■ Ja- tit så bliver det den der med, jamen, vi forstod ikke lige helt rigtig, altså det synes jeg det har været, men det er jo svært lige med, og så netop til sidst, så da vi skulle

snakke teorier, så var det ikke ret meget. Altså de higer stadig efter det der med, vi skal have noget produkt ud af det...

■■■■ For det er det, der gør, at man er faglig dygtig, det er at man kan sine teorier

Sanne: Ja

■■■■ Sådan tænker de det. At vide, hvem der siger noget om...

■■■■ Jamen, kan de ikke også det med en her model?

■■■■ Jo, men det er jo ikke dem der i fokus, trods alt, teorierne

■■■■: Nej, men det er jo en del af det

Sanne: Ja

■■■■: Men vi brugte ikke så meget tid på dem, heller ikke. Nej, det gjorde vi ikke

Sanne: Bruger I mere tid på dem, de andre gange hvor I har kørt det, eller er det mere sådan med at de bliver remset op?

■■■■ Altså, forrige gang synes jeg, det var lidt mere. Men det er jo sådan lidt forskelligt. Så kan man have haft en god diskussion, og så er der kun et kvarter tilbage

Sanne: Det derfor jeg nemlig tænker, jeg spurgte lidt ind til tid. Det er det, om det skal være mere struktureret, om det skal styres lidt mere. Ja, jeg spørger kun, af interesse, fordi jeg sidder og leger med, kunne jeg nu få gennemført den her metode på nærmest alle semestre, i forhold til det nye, klinisk forudsætningskrav – så kunne det jo være superspændende, jeg må jo godt lave om og komme med et forslag til en anden tilgang...altså om man kunne lave den lidt mere tids...fordi jeg synes jo også teorien er jo stadig en vigtig del af det, de skal kunne, og forstå sammenhænge i det også, om man kunne gøre et eller andet, altså der vil jeg gerne høre, har I nogle forslag, eller er der nogle ting...skal man være tro mod modellen i den rækkefølge, eller kan man gøre noget andet?

■■■■ Jeg synes, hvis man skal have noget ud af modellen så skal man i hvert fald vente med teorien til sidst. Det synes jeg. For ellers, så kommer den til at fylde for meget, og du bliver fanget i det. Ja, så er det det, så bliver det fokus. Ja, og så bliver det den der eksamensform, ikke

■■■■ Men den der du spørger om med tiden, om der skal være tid på, altså, det skal jeg ikke lige benægte, at der godt kunne være

Sanne: Ja

■■■■ Altså, ikke som sådan en hardcore ramme, men et cirka, i det her tidsrum arbejder vi med filosofien, og i det næste med den kunstneriske dimension. Ja, for vi har selvfølgelig meget med den med at vi skal øve os på den filosofiske del i starten, og den fylder jo også meget, og måske kommer den måske også til at fylde lige lidt for meget

Sanne: Ja

Sanne: Det er kun en oplevelse, når man nu sidder og lytter... Hvor måske det kunne være...og det er kun en tanke, jeg leger med. Jeg vil bare høre sådan, hvad I har af erfaring, I har jo prøvet det lidt flere gange.

■■■■ Men jeg tror, hvis vi gjorde det, så tror jeg de studerende ville føle, at de får lidt mere ud af det, at det måske bliver knap så langhåret.

■■■■ Ja, hvis der lige bliver en anelse mere fokus på teorien, så..Selv om vi jo godt ved, at det ikke er den, der skal være i fokus, så er vi måske mødtes lidt mere på halvvejen.

Sanne: Skal vi tilbage til at tage en studerende af gangen:Hvad tænker I om det?

■■■■ Det tænker jeg ikke, vi skal

■■■■ Nej, jeg tror de mister det der ping-pong, man får...og stakkels den første også... eller stakkels... ihvert fald, så mister man den der med hvor man får dialogen, synes jeg- og så bliver det nemt det der overhøring

■■■■ Ja, det bliver for eksamensagtig

■■■■ Ja, det gør det - og skal være den, der skal være den sidste, også, altså, nu er vi ved at køre kold med..altså, alle de andre har været på, så mister de lige lidt fokus nogle gange, og...

Sanne: Ja, for jeg tænker nemlig nogle gange, det jeg oplevede som rigtig godt, det var, at alle var energiske, og de...altså ikke den tilbagelænet, som i den gamle "fishbowl", hvor man sådan "nå, nu er jeg færdig, pyh, nu deltager jeg ikke mere, kun hvis jeg da lige bliver spurgt"- den oplevede jeg ikke her – det ved jeg ikke, har I oplevet det de andre gange også, at de er mere på, eller er det bare tilfældigt, fordi jeg var det?

■■■■ De var ekstrem meget på (ja) de var rigtig gode på, og det er jo forskelligt, hvilken gruppe er jo forskellig.. Men i hvert fald, de er mere aktive i den her form, end i den gamle, ingen tvivl om det,

■■■■: Ja, det er de

Sanne: Og tænker I så- mit allersidste spørgsmål til jer- er læringsudbyttet det samme, som vi havde i fishbowl - akvarimodellen, eller bliver det noget andet, bliver det mere eller bliver den mindre, hvad tænker I?

■■■■ Ah, Det bliver jo noget andet..Fordi fokus er et andet...men den der teoretiske del, den får de jo så rigeligt af i andre af de opgaver, de har og de skal lave. Bare de ugentlige refleksioner, for eksempel, og de opgave de skal igennem, der er der jo fokus på teorien. Men den her, den giver et tvist af noget andet, som jeg synes er unikt, at de får med...og som jeg sagde før, jeg tror bare ikke altid helt, de forstår hvad det egentlig er de får med.

Sanne: Neeej. Er der noget her til sidst, I tænker, jeg ikke har berørt ved modellen, hvor I tænker det er meget væsentligt, det er en væsentlig viden, jeg bør have, omkring anvendelsen i praksis, sådan hvad I tænker?

■■■■ Jeg vil i hvert fald reflektere noget over det der med hvordan vi skal sælge den, altså hvordan vi skal introducere den til den studerende, så de ikke, altså ligesom du sagde, så man fornemmelsen af at de..det skal jeg lige hjem og tænke over, hvordan jeg får den..

■■■■ Ja, vi kan måske godt få den til at få..så det giver mening for dem, lidt mere. Ja.. men jeg tror bare ikke det kan give mening, før man har prøvet det

■■■■ Nej, altså, det tror jeg heller ikke, men måske lidt bedre, lidt mere alligevel

■■■■ Det er rigtig, de vil først forstå det 100%, når de oplever det, men måske kan vi, så det bliver italesat, hvad vores mening er med det her. Altså, jeg kan i hvert fald sige så meget, som at jeg har haft en studerende, og hvad var hun, var hun 45?- hun var så god til det her, fordi hun også havde den der livserfaring- kan du huske hende, var du der?

■■■■ Ja, det tror jeg, at jeg var- Det er også lige meget, men der er ingen tvivl m, at det giver altså også noget, med lidt år på bagen, til at byde ind med

■■■■ Ja, det er rigtigt. Det er jo så noget andet

Sanne: For at jeg stillede spørgsmål til det, det var fordi jeg oplevede sådan lidt, da vi kom til den kunstneriske dimension-der var jo to af dem, de havde jo ligesom forberedt noget, og havde noget med, og en havde fundet det her fine billede, som hun gerne ville vise os, med slangerne og alt det her, og en anden havde sådan en lille tegning med, som der var en borger, der havde tegnet til hende. Der tænker jeg, de andre virkede som det kom helt bag på dem, at "nå, skal vi ind om sådan noget" Der tænker jeg, det er derfor jeg spørger, er de introducerede til faserne?

■■■■: Ja, det er de

■■■■ Ja, så man har kunne nå at reflektere lidt - Ja, det er de. Men det er ikke sikkert de lytter efter. Men jeg tror, de tænker, hvad er det for noget skørt noget. Altså, det er den der med, at de har ikke helt forstået pointen i det, og det er der, vi skal måske lige en tak mere på banen

Sanne: Tænker I det kunne være en fordel at skrive, at de skal medbringe et eller andet- eller tager vi så igen noget...

■■■■ Så får vi dem måske låst fast i nogle ting

Sanne: Ja

■■■■ Jeg har heller ikke lyst til at gøre for meget "skal" ud af det, fordi det lægger den opgave her heller ikke op til

■■■■: -og har man heller ikke helt forstået det, så udvikler der sig også en proces, når man sidder der – og det kan være, man kommer til at tænke på noget, mens man sidder der, når man ser noget af det, de andre så måske har haft med. Det er nok derfor, det hedder undringsbaseret model. (Griner) Selvfølgelig kan man godt sige, hvis du kommer til at tænke på noget, så er du jo hjertelig velkommen til at tage det med, altså sådan kan man jo godt sige det, uden at det er en skal-opgave

Sanne: ja, helt sikkert. Det var bare fordi, jeg syntes faktisk det var rigtig flot, hende der, der nu sad med sit billede hun havde fundet, og hun havde gjort sig nogle rigtig gode refleksioner, og overvejelser omkring det at arbejde i psykiatrien, ikke også

■■■■: Ja, det var..

■■■■ Jamen det var det jeg tænkte, det har man lige sådan grebet til den der introduktion.. Men for nogen falder det jo også mere naturligt end for andre

Sanne: Ja. Helt sikkert

■■■■ Og nogen har interesse for noget kunst, for eksempel, eller læser mange bøger – så bliver det bare nemmere, tror jeg, for dem lige at lave koblingen dertil. Og andre har ikke læst andet en faglitteratur den sidste lange stykke tid, fordi de har ikke haft tid til andet..

Sanne: Giver det stadig jer en fornemmelse af, hvor de ligger henne, sådan rent læringsmæssigt, og på niveau på den her metode, eller var den anden nemmere at gå til, fordi I så at der fik de jo teorien kørt igennem meget skarpt, og de skulle komme med nogle facts

■■■■: Jeg synes at...den sidste runde der...altså nu den sidste studerende her, jeg blev... Hun havde jo hele tiden sådan kørt meget i, at hun kunne ikke teorierne og sådan, men hun kom da simpelthen, det kom da bare..

■■■■ Så jeg tror da, det er hverken mere eller mindre

■■■■ Jeg synes det diger noget om deres modenhed. Ja, det er det med personlighed. Ja, og det er den der identitet alligevel, og deres modenhed, for det kræver sgi også en form for modenhed, det de skal ud til, når de er færdige. Det synes jeg, det siger mig noget om.

■■■■ Og vi ved godt, inden vi kommer til seminar, hvor de står henne, det behøver vi ikke at komme til seminar for at se

■■■■ Ja, sådan har jeg det også, fordi vi har set refleksionskort på det tidspunkt, og vi har altså haft samtaler med dem, så den fornemmelse har man.

Sanne: Jamen, så vil jeg sige tusind tak, fordi I har villet deltage

Transskribering af Interview: Lektor og ansvarlig for Modul 8:

Sanne: Jamen jeg vil gerne byde velkommen til teoretisk underviser og det er et interview der omhandler seminar metoder, kliniske forudsætningskrav, omkring den undringsbaseret model og aller først vil jeg gerne byde velkommen. Jeg vil gerne have at du siger dit navn, (tak) og hvor du er ansat henne og hvad du underviser i.

██████: Jeg hedder ██████████, jeg er ansat ved VIA sygeplejerskeuddannelsen i ████████, jeg underviser i psykiatrisk sygdomslære og har gjort det i syv år efterhånden. Ja og så har jeg nogle forskellige andre fag. Jeg har kommunikation og noget sygepleje, ja og så har jeg en masse andre opgaver uden for sygeplejerskeuddannelsen os uhm (ja).

Sanne: Jeg kunne godt tænke mig at starte med allerførst, ████████ hvordan er du kommet i kontakt med den undringsbaserede metode til Seminar?

██████: Jamen det gjorde jeg i forbindelse med, at vi har nogle særlige tilrettelagte forløb for de studerende der er uddannede assistenter i forvejen, og de kommer så i praktik andre steder. Jeg havde så nogle studerende der var i praktik i Randers, eller i klinisk undervisning i Randers, hvor de har kørt med den her undringsbaseret model i flere år. Der bliver jeg så introduceret for den, af en klinisk underviser i Randers. Og så først var jeg lidt skeptisk fordi jeg tænkte den godt nok var meget kreativ. Og jeg blev jo lidt bekymret, for at den blev A-teoretisk, for den har jo det her med de tre dele hvor teorien først kommer på til sidst. Så jeg var skeptisk, skal jeg indrømme da, jeg kommer til det der seminar i første omgang (snøft). Den skeptisk blev gjort fuldstændig til skamme, øhmm. Jeg tror det var i 2016 nej, 2015- måske i slutningen af 2015 starten af 2016, at jeg oplevede den første gang. Og da jeg så oplevede den, tænkte jeg at den skulle vi da have med til Viborg, på en eller anden måde. Og så havde jeg heldigvis nogle vejleder der var med på at det skulle vi da prøve. Du var vældig meget med på, at vi skulle prøve den af (der grines – hentydning er mit undervisnings eksperiment). For det var også vigtigt, øhmm ja så det var der (ja) jeg mødte den første gang uhm.

Sanne: Hvordan tænker du den er anderledes og i forhold til hvad er den anderledes?

██████: Jamen altså i forhold til den der skeptisk om den var a-teoretisk, fordi som det havde kørt hidtil. Der kunne jeg næsten på forhånd skrive en drejebog. For okay det er den og den situation, studerende har med, så bliver de, og det, teori vi kommer til at snakke om. Og det bliver sandsynligvis enten mig eller vejlederen der kommer til at bringe den i spil. Øhmm med den her oplever jeg, at de studerende får en aktiv rolle på en hel anden måde, fordi de netop ikke er bundet op på teorien i starten. Men at vi reflekter sammen over det øhmm. og jeg tænker det er den måde den adskiller sig på. De bliver mere frie på en eller anden måde til at fortælle, øhmm det er også en udfordring for dem, det her med at de ikke skal løse problemerne ligesom de nok har været vant til tidligere. Med hjælp fra kraftig hjælp fra os nogen gange, Øhmm og det tror jeg er fordelene ved den, at de sådan mere kan gå ind og kigge på den her person, hvad der er i spil for personen. Og hvad er det i dem selv der er i spil, når vi snakke på den måde, som jeg synes vi gør, og som jeg oplever vi gøre i undringsbaseret seminar.

Sanne: Hvad tænker du den her model giver de studerende (pause) i forhold til den anden problemorienteret metode?

■■■■: Jeg tror og håber at den giver dem en større forståelse for det menneske de står overfor, men også et større indblik i, hvad er det der rør sig i mig når jeg møder andre mennesker. Der har psykiske problemer, som det er i det her tilfælde, øhm jeg tror også på en eller anden måde der er en større ydmyghed i forhold til det. Netop det her med at vi ikke kan løse alle problemer og det er nok det vi har været mest opsat på tidligere. Vi har det her problem og så gøre vi sådan og sådan bum, virker det eller virker det ikke. Men her tænker jeg at de kommer omkring helheden, altså de får ligesom mere en holistisk tilgang til det her menneske de står overfor, (ja) øhmm og det synes jeg er en fordel.

Sanne: Jeg lod mærke til nu her da vi kørt den igennem, hvor jeg var med som fluen på væggen. Øhm det her med, at de alle er på med deres refleksion, til at starte med. Er der en fordel i det eller hvad tænker du her?

■■■■: Jamen at vi egentlig kan se, selvom det er vidt forskellige situationer de kommer med, så er der nogle fælles træk som vi så kan fremhæve og så arbejde videre med i de følgende faser. Jeg tror godt man kunne risiker, det blev meget stift, hvis vi skulle køre en hel seance pr. studerende. Og så først få afviklet det hele fordi, er meget af det så ikke sagt når vi kommer til nummer fire eller fem, som vi havde i den her omgang. Så har vi måske snakket om de ting og der har det måske også været snakkede om de ting og dem der var på sidst, var det måske sådan lidt argh - og så var man måske også lidt træt. Nå skal vi lige tage Liv Stand en gang mere. Vi får mere fælles spiller lidt mere ping pong med hinanden. Tænker lidt, når ja det minder lidt om det, jeg så - der med min patient: Det du sagde der, kunne også minde om noget jeg har stået i. Så jeg tænker også det gør dem mere aktive ved netop at det ikke kun er en der er på af gangen, at de alle sammen er på næsten hele tiden.

Sanne: Når du så hopper over i faserne er der så noget du har tænkt der er vanskelig eller noget du også tænker i forhold til modellen, der kunne gøres på en anden måde (pause) for det næsten er det her med de filosofiske spørgsmål man skal ind og stille?

■■■■: Det var en udfordring i starten og jeg kunne også mærke jeg var lidt mere udfordret sidste gang, især med en af situationerne, fordi jeg netop sad med en baggrundsviden. Og tænke, ej kan du ikke godt se, hvad det er i spil der, og det gjorde det faktisk lidt vanskeligt at stille de der filosofiske spørgsmål. I starten var det også rigtig svært for både mig, men også vejlederen det der med at vi ikke skal bringe teori i spil, vi skal ikke komme med argh det nok sådan og sådan og tolke på det. Det var en udfordring og synes vi er blevet bedre, meget bedre end til at starte på. Men det kræver også en anden forberedelse når man sidder og forbereder sig. Fordi netop de filosofiske spørgsmål, man skal lige vende hovedet lidt, for at kunne stille dem og det er også det, der gør en udfordring for de studerende. Her kunne vi også se, de var bare så vant til at tænke problem orienteret i deres tilgang til at stille spørgsmålene, så det der med, at man siger - ej - det gemme vi til senere, samtidig med også at anerkende, at de rigtig gerne vil deltag (ja) og der kunne vi måske godt klæd dem lidt bedre på til at hvordan er det så man kan stille de spørgsmål.

Sanne: For jeg tænke også sådan på i forhold til, den her introduktion til metoden af de studerende, hvordan er den blevet gjort?

██████: Jamen de har jo fået det materiale tekstmateriale, som de kliniske vejleder også har og det er sådan set det.

Sanne: Har de fået begge hold eller har de kun fået den ene del?

██████: Min mening var, at de skulle have begge dele, sådan de så kunne læse ind i det, hvad det egentlig var. Øh hm og så det havde jeg egentlig ikke fået gjort, men jeg har tænkt, at de skulle se nogle eksemplariske udgaver af hvordan, et skriftligt oplæg kunne se ud, så det ikke kommer til at ligne det de plejer.

Sanne: Og nu siger du det de plejer. Gider du prøve at forklar hvad det er?

██████: Jamen sådan, hvor de præsenterer en situation men måske, hvor de ikke tager så meget udgangspunkt i hvad der har rørt mig her, men bare skriver at patienten har den og den diagnose, sådan og sådan har situationen forløbet, de og de refleksionsspørgsmål, bum.

Sanne: Og hvad så med teorierne?

██████: Ja for dem har de også nogen helt vild gode bud på, som de også gerne vil have i spil med det samme. For de vil så gerne vise, at de faktisk har styr på nogle teorier. Det er jo sådan set også en udfordring, at de ikke får lov til det. Vi lige parkerer den i hvert fald indtil vi kommer til den runde hvor vi skal have teorierne i spil.

Sanne: Den næste fase i modellen er så den her æstetik/hermeneutiske omkring kunstdimensionen. Tænker du nogen gange, at vi burde have noget tid på den eller skal de også bare have lov at sidde og "udtømme" sig fuldstændig.

██████: Jamen jeg tror faktisk det er vigtigt, at de får lov til i starten. De skal lige i gang med at tænke, hvordan er det den her æstetiske fase er og hvad kan jeg bruge den til, fordi mange af dem når de tænker æstetik og kunst, skal det være ret højt ravende noget, og det er jo vores opgave, at få det ned på et niveau, hvor det også kan være badehoteller eller matador vi også bringer i spil, det kan være nogle karakter derfra vi kan bruge. Det behøves ikke skal være finere fransk litteratur og sådan noget vel. Den skal de også lige have lov at komme ind i og det tager altså lidt tid og det er vigtigt at de får tiden til det.

Sanne: Det var derfor jeg spurgte lidt ind omkring det her med hvordan de er blevet introduceret, fordi jeg oplevede den dag, at nogen af dem ikke havde tænkt den dimension ind, så derfor tænker jeg, det her med altså intro kunne man arbejde på eller gøre et eller andet, da ddr er to ark til metoden?

██████: Det er der nemlig. Jeg er i tvivl om de har fået begge to, det ved jeg egentlig ikke.

Sanne: Det ved jeg efter interview (griner), (ja) ,(ja). Så jeg tænkte bare det kunne godt komme bag på dem. Man sidder der og pludselig skal man kaste en masse kunst ind og som du selv siger tænker højtravende og man kan ikke huske hvad de hedder alle de her så. Men jeg tænker, hvad tænker du, de får ud af den del rent læringsmæssigt?

██████: At de åbner op for et andet forståelse niveau, hvordan skal jeg lige sige det (tænke pause). Jamen måske også på en måde med, at det ikke er første gang i verdenshistorien, at der er et menneske der har haft de her udfordringer og hvad er der sket. Det er en eller anden form for dannelse i det tænker jeg øh hm hvad skal jeg lige sige om det (pause).

Sanne: Jeg tænker hvis vi nu kigger lidt læring (ja) hvad vil dit fokus så være omkring at tage den æstetiske dimension med ind med kunsten hvad tænker du man får med i sit sygeplejefag.

Louise: Jamen så tænker jeg vi går tilbage, til den her helhedstænkning igen, altså dem med det hele menneske. De får en bredere forståelse for, at det ikke alt, vi kan forklar med teorier og modeller. Nogen gange kan det være et billede der giver os et indblik i hvordan mennesket har det øhmm, Så jeg tænker det åbner op for et lidt bredere perspektiv. For det er netop også fordi vi kan forfalde til nå okay, vi har Strands modeller bum, bum, bum. Så kan vi snakke nærhed og afstand og så er den ligesom på plads, men hvad vil det sige at have brug for nærhed og afstand på en eller anden måde. Og der tror jeg kunsten kan give dem en anden forståelse nogen gange, måske også en billedlig forståelse nogen gange. Når ja sådan kan det eksemplificeres ved at vi får sat den niveau på (ja), (ja).

Sanne: Så tænker jeg selve metoden. Tænker du den er anvendelig på andre semester, end blot det her, hvor vi er ude i noget, hvor de studerende virkelig føler sig ramt og berørt. Det ligger jo ligesom lidt til højre benet, at vi tager den på modul 8 og nu 4 semester -kan du se den anvendelig på de andre?

■■■■: Det kan godt ske, men det kan godt være den skal modereres lidt i et eller andet omfang, men på en eller anden måde, uanset hvor de er - bliver de berørt i et eller andet omfang, at det så måske er nemmere, fordi psykiatri og kunst er et eller andet med, når det er galt og genialt. Og ja der ligger den måske lidt mere til højre benet der, men jeg tænker i et eller andet omfang, vil man godt kunne bruge den andre steder. Netop i kraft af, at man bliver berørt når man kommer ud til andre mennesker og oplever hvilke problemer og udfordringer de har. Og skæbner man bliver konformeret med, og det går man jo også i somatikken. Det er jo ikke kun psykiatrisk anliggende så jo, det tænker jeg egentlig godt den kunne, øhmm. Jeg tænker også det vil kræve nok en (griner hvordan skal jeg lige sige det), man skal være åben overfor hvad den kan. Der tror jeg måske også, vi skal være lidt mere åben overfor det i psykiatrien, fordi nu bliver det meget (ja nej). Men jeg tænker i somatikken, sådan standardiseret og pakker og specialiseringer og alt muligt - og der vil den måske komme til at virke lidt abstrakt. Det skal være nogle teoretiske underviser der også har lyst til.

Sanne: Men men tænker du man kan rykke rundt på elementerne i den. For man kunne sige den kunstneriske dimension kunne man trække den ind på et andet tidspunkt, hvis vi skulle kunne anvende den på andre semester (pause). Kunne den komme til sidst f.eks. vis hvor man havde kørt teorien af.

■■■■: øhmm, jeg kan godt følge dig, men jeg tror også det er den, der let ville blive syltet så, for nu har vi haft det vigtige med teorien og så man måske låst sig fast på, at det er sådan og sådan det er, og så bliver det måske lidt mindre abstrakt.

Sanne: Så du synes det ligger ret godt i forhold til den læring vi skal i gennem?

■■■■: Ja ellers skal man tage den med direktiv med i sin fortælling, altså inddrage den allerede der, vil være en mulighed, hvis man skal lave om. Men jeg tror ikke det vil være en god ide, at ligge den til sidst (nej), netop fordi tiden går og vi bliver også selv presset, kan man sige. Og så bliver det nok sådan lidt – amen - det er heller ikke så vigtig og jeg synes faktisk, den har en ret vigtig rolle i forhold til at åbne deres.

Sanne: Jeg tænker også for at give dem et lidt større verdensperspektiv, så jeg synes også den er vigtig og uundværlig det var bare for, hvis vi skulle tænke den ind et andet sted måske?

■■■■: Men, men så tror jeg det skulle være i sammenhæng med fortællingen på en eller anden måde, altså jeg tror risikoen kunne være, at man så sylter den, hvis den kommer til sidst.

Sanne: Så tænker jeg i forhold til læringen har modellen givet dig en anden forståelse for læringen et andet indblik og hvad betyder læringen i bund og grund for dig (griner).

■■■■: Jamen jeg tænker for mig betyder det noget, at de studerende går der fra, med noget de ikke vidste da de kom, og det tror jeg på de gør. Med den her også selvom de sidder i starten og tænker det her er godt nok underligt og jeg kan godt følge dem, for sådan sad jeg også selv i starten, da jeg prøvede det første gang øhmm. Så de skal gerne have noget med sig, når de går derfra som de ikke havde da de kom, eller en anden anden større forståelse. Eller måske kan det være de bliver klogere på en patientgruppe, det kan også være de bliver klogere på dem selv. Hvorfor jeg reagerer som jeg gør, når jeg står i den her situation, hvorfor reagerede hun så voldsomt på det med hende, som har lavet selvskade og ■■■■ der havde fået skæld ud, hvad var det jeg havde med mig, som gjorde det så voldsomt for mig.

Sanne: Indtænker du metoden i din undervisning på andre måder eller er den en model du tænker vi bruger på det her?

■■■■: Jeg ved ikke om jeg sådan tænker modellen ind som sådan i min undervisning, men jeg bruge mange eksempler sådan set i bakspejlet fra kunstens verden under sygdomslære, f.eks. der snakker vi et "smukt sind" og forskellige ting, hvor man kan se. Nårh ja, der kan man også se eksempler på det og på en eller anden måde tror jeg, at jeg har gjort det længe uden egentlig at være bevidst om, at de, egentlig var det jeg gjorde, men oftest også fordi de har brug for, at få sat noget mere konkret på, hvad den kan. Altså nu har vi snakket om alt abstrakt, men jeg tror også den kan gøre det konkret nogen gange for dem. Hvor jeg beder dem om, de har læst eller har læst noget om nogen, der har depressioner eller skizofreni eller har set et eller andet. Og så har de som regel et eller andet i et hvis omfang. Nogen gange inddrager de også reality serier omkring "Mig og min mor" med forhold til personlighedsforstyrrelser (griner), så jo i et eller andet omfang der gør jeg. Men jeg har ikke været bevidst om, at det var det jeg gjorde egentlig (nej) og det tror jeg først jeg bliver bevidst om nu faktisk, så jeg lære også noget nyt (griner).

Sanne: Jeg tænker også omkring alt det her med det didaktikken, som et seminar kan være hvilke tanker gør du dig der?

■■■■ (trækker vejret) Jamen når jeg sidder og forbereder mig inden det her seminar. Så sidder jeg, tænker jeg - hvordan er det nu lige, jeg kan vende et filosofisk spørgsmål i forhold til det her, så det ikke bare bliver de spørgsmål, jeg plejer at stille. Hvad betyder de og hvorfor og sådan mere den her med hvordan mon det er altså. Og den kan godt være kringlet noget gange, at skal ind i den her og netop også med den her jeg nævnte før, hvor jeg godt kunne se, hvad der var i spil. Der var det svært at stille de filosofiske spørgsmål øhm, så jeg forbereder mig på en anden måde end tidligere. Men netop også fordi jeg ikke ved, hvad der kommer her, når det er den måde vi gøre det på. Og igen tidligere der kunne jeg sige okay, vi gør sådan og sådan og det er det og det der er i spil. Og så blev det teori og så var vi færdige, hvor det kræver noget andet af mig som underviser, os netop fordi det bliver mere uforudsigelig for mig, for det kan være nogle helt andre ting end jeg havde tænkt mig, der skulle i spil når de kommer - når de så melder ind.

Sanne: Tænker du, sådan på noget i rummet når først seminaret er og vi skal sætte os er der noget der du tænker der er vigtig for, at det her faktisk bliver godt?

■■■■ Jamen nu bad jeg dem om, at lukke deres computere f.eks. det giver dem noget andet når de ikke sidder og gennem dem bag en skærm. (Ja) Jeg havde faktisk tænkt over det i mange år,

men det var først den her gang jeg fik gjort det ooog det gør jeg helt klart næste gang. (taler ivrigt begejstret)

Sanne: Det var nemlig derfor jeg spurgte ind til det, for nu så jeg det jo, så jeg tænker du må have haft nogle overvejelser omkring det.

■■■■: Jamen helt sikker jeg havde tænkt over det mange gange, ej lad nu vær med at gemme jer bag den skærm der, fordi det kan de godt have en tendens til. Og det er også det jeg oplever som teoretisk underviser. Og så sidder de jo og er fokuseret på det. Jeg skal få dem til at være nærværende. Jeg skal få dem til ligesom at sanse hinanden sansninger i det der og det gør man altså bare bedre når man ikke sidder bag den skærm. (Ja) Og fair nok de har skrevet alle deres ting ned på skærmen men der var faktisk en som fortalte sin fortællingen uden at have papir eller noget og det var da meget bedre end når man sidder og læser det op.

Sanne: Ja det er det (Bekræfter)

■■■■: For det bliver mere frit og de er ikke så bundet af hov hvad står der nu lige på den linje der, så jeg tænker det giver en bedre interaktion på de studerende og på os som sidder som underviser, at have dem på den måde, hvor de netop ikke har skærmen, (helt sikker) .Og så skal det også gerne være sådan vi kan se hinanden og det giver også ret god mening at have de studerende i en ende. For det er primært dem som vi skal have i spil og så kan vi skyde nogle bolde ind til dem en gang i mellem, hvis de løber tør eller hvis der er noget vi gerne vil have dem til at tænke noget mere over. Jeg synes vi sad ret godt i forhold til det.

Sanne: Det synes jeg også fordi de sad og hele tiden havde øjne kontakt men hinanden og de kunne også får det med os (helt klart), hvis vi skulle byde ind med et eller andet.

Sanne: Jeg tænker for dig når du afholder et seminar et kliniske forudsætningskrav, hvad er den vigtigst vision du har der?

■■■■: Det var jeg jo lidt inde omkring før ik? det her med at de får noget med sig.

Sanne: Men er det vigtig du får påpeget, at der er nogle huller teoretisk de skal ind og arbejde med, eller er det vigtigt at de lære noget om sig selv og at det er okay at være ramt og berørt.

■■■■: Jamen på en eller anden måde ved jeg ikke, om det er mig der er halv naiv, men når vi tager teori delen, så må de også selv komme til den erkendelse, hov det skal jeg faktisk lige have tjekket op på. For de kan som regel godt selv høre, når det er eller hvis der er en andre der fortæller godt om teori, og hvordan den så kan bruges og tænk argh okay det skal jeg lige have læst op på, når jeg kommer hjem. Så jeg tænker det også er deres ansvar. Det er deres ansvar at finde ud af hvor deres huller er.

Sanne: Får at jeg spørg ind det er fordi jeg har jo deltaget i nogle tidligere seminar, hvor det er den problem orienteret metoder det er kørt efter. Og det vi også har fået i evalueringerne, vi har kigget fra VIA. Det er at, det har været eksamen præget og nogen har faktisk været rigtig kede af det når de er gået derfra, for de syntes bare de faldt i gennem og der er mange huller, og de følte det var den store overhøring, af den der var på. Så her var der ikke så meget ping pong (nej). Det var meget sådan nu er jeg på og nu uddyber jeg alt og så spørg man de andre, om de har noget at supplerer med. Hvad tænker du omkring det, fordi det her oplever jeg meget anderledes i den undringsbaseret model?

■■■■: Jamen, jeg oplever en øget aktivitet de studerende i mellem, netop fordi vi ikke har det her med; nu er jeg på, så gør jeg sådan og sådan. Og så kan jeg læne mig tilbage og have fri for nu er det overstået for mig. Og så kan jeg sådan måske, hvis jeg vågner smide nogle ting på bordet i forhold til de andres. Her er de mere forpligtet til at være på, på en anden måde for det er ligesom dem, der kører det faktisk så det (pause) hvad var det nu du spurgte efter (griner)

Sanne: Det var i forhold til den anden metode det her med at få dem til at være aktiv og være en del af det altså sådan, hvad du tænker i forhold til kan det godt være vi har nogle studerende der faktisk ikke helt forstår. De har nogle huller med den undringsbaseret model, hvor man kan sige, at i den problem orienteret model der får de det af vide fuldstændig og det kommer til syne for alle andre, altså jeg tænker sådan...

■■■■ Selvfølgelig vil der være nogen der ikke fange det, men det tror jeg også uanset hvor meget de får det skåret ud i pap. Med den anden så tænker de jaja det kan jeg jo godt altså jeg tror de går derfra med en anden oplevelse af, at de får en øget viden om nogle andre ting, men forhåbentligt også en bevidst; det her skal jeg lige have samlet op på. Øhm hvor netop også på den anden måde blev det lidt mini eksamen på en eller anden måde, og jeg synes også de var passive når det ikke lige var dem der var på, og det synes jeg ikke de er når vi køre den undringsbaseret. (nej) Der har de nemlig også en rolle i forhold til hinanden uden, at man sådan skal skub, prøv nu bare at sige et eller andet, at vi også godt lige kan holde ud, at der er en stille periode, hvor de måske lige sidder og tænker. For det kunne godt være svært i den gamle, hvis der ikke lige var nogen der sagde noget, måtte jeg lige springe på med, har i tænkt den og den teori i forhold til det. Hvor det nu er kunsten der er stille også nogen gange være i det, at udholde at de lige sidder og tænker lidt (ja), og det synes jeg egentlig også de skal have lov til . Altså det her tavshedsprincip - det skal de jo også kunne når de er sammen med patienterne nogen gange eller borgerne fuldstændig. Det er jo ikke altid den rigtig løsning, man selv tænker, er den rigtige løsning.

Sanne: Tænker du igen fordi løsning nu kan vi sige på vores modul 8 og psykiatri der er jo ikke altid man faktisk kan sige der er en løsning. Det er jo meget individuelt og meget borger relateret, hvad der er det korrekte til den borger. Tænker du da stadig, vi kan køre den ind i somatikken og ud i primær eller er der mere løsningsorienteret metoder, vi kører efter

■■■■ I forvejen arbejder man nok mere løsnings orienteret der, men samtidig tænker jeg også, det vil give et andet perspektiv på nogle patienter. At man også forholder sig til dem med en anden ydmyghed, at man straks tænker; de har det her problem og det skal jeg løse, det skal vi også. Men samtidig have den her, hvad er det for et menneske, jeg har med at gøre og det tænker jeg, at det giver den her model muligheden for at borer i. Det er ikke sikkert, man får hele sandheden vel, men du kan i hvert fald få en flig af en sandhed i forhold til det her menneske. Øhh og der synes jeg den giver noget, selvom du står med en nyre patient og man egentlig godt ved , at det er den og den pakke, vi skal have gang i .Men hvad er det egentlig for et menneske der ligger i sengen, for det er ikke kun diagnosen der ligger der (nej) og det synes jeg den åbner rigtig meget op for, netop at få indblik i det, men også hvad er det der røre sig i mig, når jeg står med den her patient. Og du kan ligeså godt — når du står sammen med en nyre patient eller med en patient med skizofreni, så jo jeg tænker godt, den vil kunne give noget, men jeg tror også det vil blive et sejt træk at få den indført andre steder.

Sanne: Tænker du der er sådan noget - noget vi umiddelbart - nu har du ikke haft tid til at tænke forberede dig på det. Men hvad tænker du, er der noget vi måske vil kunne lave om i metoden, så den vil kunne matche eller tænker du vi er nød til at være tro i mod seminarmetoden

Øhh, Øhh, Jamen jeg tænker ikke der er noget som er statisk i den sammenhæng, hvis det giver mening at ændre noget, så synes jeg også man skal have lydighed over for det. Også at sige at det ikke giver mening, at gøre det sådan her, men måske allerede drage kunsten ind på fase 1 på en eller anden måde og så måske også have, det der nysgerrighed med, hvem er det de står overfor, hvad er det for et menneske, netop så det ikke bare blive en diagnose reparation (JA) og det er så en af mine kæphestene.

Sanne: Ja, Så fik vi også lige den med ha (griner).

Sanne: Så tænker jeg mig, at vi så prøver at hoppe til lidt andet da du igen i din tid blev introduceret til undringsbaseret model, tænker jeg har du drøfte den med kollegaer og hvad har deres standpunkt/synspunkt været i forhold til metoden?

Jamen nu har jeg jo en gruppe, som egentlig er ret åbne og så tænker jeg også det har noget at gøre med hvilken begejstring jeg kommer og sælger den med, for jeg havde den med tilbage til et teammøde og sagde: Nu skal i bare høre, det her har vi prøvet i Randers og det var simpelthen så spændende. Og tale om min egen skepsis, fordi jamen, så kunne de også høre, at jeg bare var helt vildt begejstret fra starten. Men havde også haft den skepsis i starten, som de også sad med og det var sådan, om jeg ikke lige kunne sende noget mere, så de lige kunne læse noget mere omkring det og har blandt andet gerne vil med. Men det har bare ikke kunne lade sig gøre de gange, vi har afviklet det, hun kunne nemlig godt se, at man godt kunne bruge elementer af den andre steder, så jo - de er egentlig øhh, Ja , øhh, det er forskelligt, for jeg har også nogle kollegaer der er mere regelrette, hvor den gruppe jeg har er mere; okay det prøver vi. Se hvad virker og det er ikke altid sikkert det der virker her, virker et andet sted,

Sanne: Nej for nu har jeg jo set "Fish bowl" også i aktion ved nogle af dine kollegaer og Her tænker jeg det kunne være spændene om i har diskuteret de 2 metoder/tilgange op mod hinanden?

Det var en der sagde, om det ikke minder om "Fish bowl" og NEJ (Tryk på nej) det gør det faktisk ikke, overhovedet ikke - det er noget helt andet. Og så snakker vi jo sådan frem og tilbage, hvor der var en der sagde, nå det lyder da også meget spændende, men der var også nogen hvor man tænkte argh, okay, det lyder godt nok lidt langhåret det der. Men det kan jeg også godt forstå, det tænkte jeg også selv da jeg læste omkring det, men jeg har jo også en stor rolle i af få solgt det. Så det bliver lækkert for dem at prøve ikke og det gør jeg i stor stil.

Sanne: Det gør du også rigtig godt (griner).

Sanne: Så tænker jeg i forhold til de kliniske vejleder i problemorienteret tilgange, der har de altid haft en stor rolle og været meget på. Det oplever jeg ikke i undringsbaseret og det synes jeg er så godt, men hvad tænker du omkring det, for du har jo egentlig en lidt større rolle som facilitator og tænker du det er sådan det skal være eller?

Jamen altså jeg tænker vi er med-facilitator alle sammen og nu de to jeg sidder tilbage med, er virkelig ved at komme rigtig godt efter det, med at stille spørgsmål, og det var været svært især for en af dem, i starten da vi var 3. Det her med at det ikke skulle køre ligesom det plejede var der en af dem, hvor jeg tænkte uhu hyyy det er ikke det vi skal nu (nej). Så den det var også lidt en udfordring at skulle sidde over for dem, som jeg jo har det her tætte samarbejde med, at jeg pludselig skulle til at gå i rette på den måde, og det synes jeg egentlig var lidt svært i starten, men omvendt havde jeg også vi bliver lige nød til at være tro mod modellen og se om det egentlig fungerer det her (ja) og og var med. Og det var på lige fra starten og det var også og vil rigtig gerne prøve det. Men det var måske lige lidt svære for hende lige, at omstille sig til, men jeg tænker tanken på sigt er, at alle sammen med-faciliterer hinanden, men jeg har også

været bevidst i starten om, at det var mig der skulle trække den. For det var mig og dig, der gerne vil have den indført og det var mig der havde prøvet det før også.

Sanne: Hvad tænker du der kunne ske hvis vi nu alle tre sad med som med facilitere?

Lang pause

■■■■: Jamen egentlig så ser jeg i den gruppe udelukkende som positiv fordi jeg tænker, vi supplere hinanden rigtig godt på forskellige måder, fordi vi har forskellige blik ind i det her. Men man kunne så også risikere, at det kun var os, der så kom til at sidde og blive for styrende ik og få for meget taletid.

Sanne: For det jeg vil sige var, at det jeg oplevede var rigtig godt og jeg tænke den bare kunne køre på skift hvem der skulle være facilitator på en eller anden måde. Det var super, at det var de studerende der tog opgave til sig, det var dem der kørte det, i var faktisk ikke ret meget på. Er det meningen?

■■■■ Der er vi også kommet mindre på vil jeg sige med tiden, for i starten var vi meget mere på eller jeg var især, fordi de skulle argh hvad er det her men de får et andet ejerskab, synes jeg når det er dem selv der kører.

Sanne: Jeg tænker igen vi lige hopper tilbage til dit forarbejde fordi nu så jeg jo her da du sad ved siden af mig, kunne jeg lurer lidt hvad du skrev og jeg tænkte du sad meget og satte det ind i temaer er det tænkte du... det skete undervejs da jeg så jer og jeg tænker er det et forarbejde noget af det man godt kunne sidde derhjemme, selvfølgelig vil der komme nogle nye ting når man sidder der.

■■■■: Jeg har gjort mig nogle overvejelser for hvad er det for nogle temaer og hvad er det for nogle fælles træk der er egentlig ved dem, selvom de igen var forskellige. Var der igen noget som gik, ved dem alle sammen, så der har jeg gjort mig nogle overvejelser. Og så kommer der jo noget på undervejs, hvad de byder ind med hver og især. Øhmm men netop også for at vise dem, selvom de står vidt forskellige steder og vidt forskellige situationer, så er der faktisk noget der er almen gyldigt alligevel i forhold til magt, i forhold til hvad var det nu vi snakkede om der.

Sanne: Der var noget med mestring de havde med.

■■■■: Ja mestring selvfølgelig vi havde også det her med ens egen rolle når man møders.

Sanne: Der var også noget om grænser (ja).

■■■■: Ja præcis.

Sanne: Det her med grænseløse.

■■■■: Ja og hvor er grænserne så og det gik jo igen i dem alle sammen, selvom det måske var svært for dem at se i starten, nårh ja det er jo egentlig rigtig nok, ligesom også får tydelig gjort det over for dem, jamen der er faktisk fælles træk her.

Sanne: Hvad vil der egentlig ske hvis vi ikke havde det jeg sad nemlig og spekulerede over det den dag der var faktisk så stor bredde i det der ikke var nogen fælles tæk i det hvad gør man så.

■■■■: Jamen det tror jeg bare på der vil være alligevel, i et eller andet omfang (pause) ja.

Sanne: Fordi nu her vores seminar grupper på 4 semester modul 8 der er vi jo samlet i rent psykiatri kan man sige. Men de andrestuderende, hvor vi køre det, der er de jo spredt der kan jo godt være nogen der er ude på et forsorgscenter eller nogen som kommer fra akut modtager, der kan være nogen fra sengeafsnit der kan være nogen ude fra os i primær, der er det jo mange forskellige sammensætninger og afdelinger.

■■■■: Jeg tror stadig godt du vil kunne finde nogle fælles træk, så selvfølgelig er der nogen, som ligger lidt mere til højre benet end andre. Men jeg tror stadig det, mødet med andre går igen i andre sammenhæng, så jeg tror ikke de kan være så forskellige, at vi ikke kan finde nogle fælles temaer vi kan drøfte videre.

Sanne: Men tænker du det er exceptionelt, at vi skal have fælles temaer eller må det godt være lidt forskelligt og så kan man stadig godt trække den?

■■■■: Jamen, øhh jo jeg tror også godt det må være lidt forskelligt, jeg tror også godt de kan have brug for, at der bliver samlet op i nogle overskrifter, netop også når de skal sætte teori på senere, hvorfor noget teori der byder ind til det her, så tror jeg det bliver nemmere for dem (ja) uhm.

Sanne: Så det allersidste spørgsmål det er sådan hvordan tænker du, vi kan omsætte den til klinisk forudsætningskrav (griner) uhm ha årgh nej Ja jeg syntes det er super godt med det vi – du må gerne være kritisk i forhold til det der ligger?

Lang tænke pause

■■■■: Jeg tror det kommer til at handle meget om, at tolke ind i den beskrivelse der ligger i kliniske forudsætningskrav øhmm og hvordan vi lige helt skal knæk det, har jeg ikke fundet ud af endnu. Men det bliver ikke en umulig opgave øhhh, hvis man har nogle gode samarbejdspartner og det tænker jeg vi har ikke - så tror jeg også, fordi vi ikke skal til at opfinde noget helt nyt igen, for der er masser nye ting der skal opfindes og findes på, så tænker jeg det skal tones og twistes lidt. Så tænker jeg godt vi kan få det til at gå ind under de krav der er i klinisk forudsætningskrav - tænker du ikke vi kan det - rammer den (griner).

Sanne: Når du har fundet ud af det så skriver du lige.

Louise: Nej , Det kan vi godt tænker jeg godt. Vi kan (ja) ja jeg er ked af jeg ikke kan give dig et helt konkret bud, det kan vi det er jeg helt sikker på faktisk også fordi det vil jeg faktisk gerne. Vi du ikke gerne øhmm griner.... Jeg vil have lov til at lege videre med det her og jeg synes det er interessant og jeg synes det bliver spændende og de får et bredere perspektiv ved det her. Det ved jeg ikke om de selv tænker.

Sanne: Det kan jeg godt fortælle dig for nu har jeg interview dem. De synes det var interessant, men også ang håret og de synes den var svære fordi de ligesom ikke var introduceret til den. Altså de skulle skrive en refleksion om noget, hvor de var ramt og berørt, det er den opgave der er stillet til dem og det synes de der var enormt svært, osse fordi som de siger, de er så vant til at skal komme med deres teori. De bliver dømt på deres teori dømt på hvordan de kan argumenter og det skulle de så ligge fra sig, men de har fået så meget med synes de og synes det var vildt spændende. og de fik meget med dig de kom med mange nye ting som jeg heller ikke lige havde set så det var rigtig godt og interessant. Der skal arbejdes meget mere i dybden med den (ja) og vi skal have den med. Selvfølgelig skal vi have den med over.

Sanne: Tusind tak for at jeg måtte interview dig

. Transskribering af interview Lektor Sine Herholdt-Lomholdt

Susanne: Jeg vil gerne byde velkommen til interview med Sine Herholdt fra Randers VIA, hun præsenterer også lige sig selv. (Ja)

Sine: Ja, hvad skal jeg sige, jeg hedder Sine, som sagt Herholdt og er lektor på sygeplejeuddannelsen og har været her i "uha" 9 år øh og derudover er jeg PHD studerende på Aalborg universitet øh og arbejder øh og har arbejde vældig, vældig længe med undring. Og undring både i pædagogisk sammenhæng og også i en professions sammenhæng - altså ude blandt sygeplejersker. Det er nok øh ja.

Susanne: Ja

Sine: Forskellige bud på undringssamtaler tror jeg

Susanne: Ja

Sine: Sådan kan man nok summere det op tror jeg, ja.

Susanne: Inden interviewet her, da har jeg talt med Sine om, at jeg vil bruge meget af det jeg nu interviewer om, som research, baggrundsmateriale til mit speciale omkring undringsbaserede tilgange. Jeg må citere med dit navn, hvis der kommer udsagn jeg gerne vil have med i specialet.

Sine: Ja

Susanne: Nå, men Sine, jeg vil gerne vide sådan lidt om, hvordan kom I til at kende den undre baserede tilgang og hvorfor begyndte I at arbejde med den?

Sine: Øh altså, Vi kom i kontakt med det, fordi jeg var i kontakt med det før jeg blev ansat i Via. Faktisk, øh jeg har læst pædagogik på Danmarks pædagogiske universitet – hed det den gang. Der stiftede jeg for første gang bekendtskab, med sådan måske på det tidspunkt, da tror jeg mere, at vi at kaldte det filosofisk vejledning i virkeligheden.

Filosofisk vejledning er i Danmark primært repræsenteret af Finn Thorbjørn Hansen, og ham havde jeg som underviser, den gang og jeg skrev speciale om filosofisk vejledning til sygeplejestuderende og var enorm optaget af det. Øh og så begynde jeg så bagefter, da jeg var færdig med min kandidatuddannelse, at undervise her på Via. Og Her synes jeg simpelthen, at der var et gabende hul i forhold til, at de studerende at de rigtig rigtig meget lærer teorier og metoder de lærer rigtigt meget som er knyttet til deres hoved og til sådan noget faglighed. Og det er jo super godt, det skal de. Men jeg synes at de blev efterladt rigtig meget, når det handlede om værdier og det at begynde måske selv at stå for noget. Altså stå på noget, have værdier som man tænkte var vigtigt i sin fagudøvelse. Jeg synes også de var efterladt meget. Jeg tror jeg skelner meget i gøre sygepleje og være sygeplejerske. Jeg synes de var meget efterladt rigtigt meget, i forhold til der handler om, hvordan er vi tilstede i vores fag, hvordan går men ind af en dør og hvordan taler man, hvor ligger men stemmelejet osv.

Og det det er ikke for der er noget der er rigtigt eller forkert der, men overvejelser omkring det. Det gav vi næsten aldrig plads til synes jeg. Altså samtaler om de. Det er ikke fordi de skal have en ny teori om, hvordan man går ind af en dør, det vil jo være forfærdelige (grin). Det er mere, at er manglede samtaler om nogle andre forhold i sygeplejen, som faktisk betyder tror jeg, rigtig rigtigt meget for patienterne i virkeligheden. Jeg tror det betyder rigtigt meget; hvordan man bliver mødt, hvordan man bliver sagt goddag til, hvordan sygeplejersken kommer ind af døren om morgenen. Ser hun fortravlet ud eller ser hun rolig ud. Og så synes jeg der var mange situationer, som de studerende står i, som rummer nogle kæmpe store også etiske dilemmaer. Og som kunne være bitte små situationen, men hvis man begynder at kigge på dem, rummer de nogle meget meget store værdisammenstød, og meget store spørgsmål i virkeligheden, om livet og døden. Dem synes jeg ikke, at vi ikke gav dem anledning til at tale om. Derfor gik jeg og fik den tanke om, at vi er med til lige nu, at uddybe kløften mellem teori og praksis. For i praksis er der nogle spørgsmål, der lever inden i de studerende hele tiden. Det er hvert fald min erfaring og i teorien røre vi ikke ved dem, altså i teorirummet”

Jeg er faktisk også i tvivl om hvor meget de rørte ved det i praksisrummet altså klinikken det er jeg faktisk også i tvivl om, da synes jeg også det der skolerumme var kommet ind så det blev meget så noget overhøring.

Jeg havde en studerende på et tidspunkt, efter vi havde startede de her undringssamtaler der sagde, at hun fordi vi var begyndt at snakke om livets store forhold og sådanne, så sagde hun på et tidspunkt. Og jeg synes det var så rammende, jeg troede ikke vi måtte snakke om sådan noget her, det plejede vi at gøre i skyllerummet, og vende det med hinanden, altså studerende i mellem, og så sagde hun, øhh øhh fordi jeg tænkte, at hvis det var noget jeg spurgte min vejleder om, ville hun sige: Prøv at gå hjem og find ud af det i en bog og kom og giv mig svar, og så ville de opleve at det var ødelagt for det har ikke noget svar, de vil bare gerne have en samtale partner.

Susanne: Nu siger du så, at I begyndte med de her undringssamtaler, det får mig så til at vende tilbage til hvornår startede I og hvordan startede I?

Sine: Orh det er et godt spørgsmål, hvornår startede vi? (griner)

Susanne: Det lyder rigtigt interessant, jo da (smiler)

Sine: ja jeg kan ikke helt huske hvornår vi startede, vi er nok startede i 2012- 2013 stykker uden at ligge hoved på blokken. Og vi startede med at kiggede på steder hvor det var relevant, hvor kunne det give mening. Og vi kunne finde rigtigt mange steder hvor det kunne give mening - rigtig mange steder ville det give mening, men der hvor vi ligesom gik i gang, det var på seminar på modul 6 hjemmesygepleje/primærsektoren og på modul 8 i psykiatrien. Der begyndt vi så at kræve noget andet af dem i forbindelse med deres seminar, vi begyndte at sige, at deres oplæg skulle være en fortælling om en situation der havde berørt dem, Så det var egentlig der vi startede. Vi startede så også på den måde, at vi var et team at undervisere som havde med modul 6 og 8 at gøre og vi arbejde så noget med hvordan er det så kan føre den her slags samtaler og vi lavede nogle skabeloner /hjælperedskaber til og selv til at komme i gang og så vi havde nogle møder med vores

kliniske vejleder selvfølgelig og de uddannelsesansvarlige relateret til disse områder for at høre hvad tænkte de om det og var det en ide. De var meget hug på ideen, det var de. De kunne jo bare have sagt nej det er vi ikke interesseret i.

Men jeg tror, og særligt den i primærsektoren vi var trætte så trætte af at snakke om håndhygiejne og det endte i sådan noget hver gang og det blev bare ikke ved med at være interessant tale om. Vi kunne side i et seminar hvor 2 studerende have håndhygiejne oppe, men vi kunne faktisk ikke tale om det i 2 timer, hvor det blev ved med at være interessant og relevant. Nej det kunne vi altså ikke. Så jeg tror, at vi alle sammen egentlig både de kliniske vejleder og os underviser teorirummet var optaget af, hvordan er det vi kan skabe nogle mere nærværende samtaler - altså. Ja og så gik vi bare i gang og prøvede og justerede og snakkede om det. Jeg tror også at vi som underviser og kliniske vejleder, vi har ligesom koblet det lidt, der har vi fundet vore egne små måder at gøre det på, så det er ikke som en model mere. Fundet nogle måder der er tilpasset, men altid med afsæt i en fortælling og altid med afsæt i hvad er det der på en eller anden måde berøres os i denne fortælling og hvad er det der på en eller anden måde er betydningsfuldt og hvad undre os i fortællingen. Vi har skelnet meget mellem den undren, som handler om stille nogle spørgsmål, man kan svare på og den undren der har en mere almene menneskelig spørgeretning som princippet kunne været en spørgsmål fra alle mennesker til alle tider og den slags spørgsmål vi går efter.

Sanne: Ja, men i har stadig kunstdimensionen og teoridelen med?

Sine: Ja, det har vi? Ja det har vi faktisk. (griner)

Sanne: Er i tro mod metoden i havde sat op fra starten? Eller bliver den brugt forskelligt?

Sine: Jeg tror den bliver brugt lidt forskelligt, det er mit indtryk. Og lige nu er vi der hvor den nye uddannelse er i gang, og alle dokumenter er ved at blive harmoniseret af VIA. Så lige nu ligger den død, altså det gør den. Der er ikke nogen lige nu der har med det at gøre. Om vi så senere kan tone det på en eller anden måde, det ved jeg ikke? Det vil komme til at kræve at VIA sammen med de kliniske samarbejdspartnere enten i regionen, kommunen eller alle steder, er enige om, at det her gør vi nogen steder i uddannelsen. Altså fordi man kan sige, at den der harmonisering gør også, at der er mange flere interessenter, så det gør det hele lidt vanskeligere.

Det er derfor dit projekt jo er relevant, fordi der kan man være med til at diskutere... Kunne det her egentlig godt være noget vi havde brug for? Nogen steder i uddannelsen, kan vi det tænke det ik?

Sanne: Også som vi talte om inden interviewet, for jeg tænker også, at det behøver jo ikke være sådan, at nu er det kun undringsbaseret tilgange vi har eller problemorienteret, jeg tænker det vil være rigtig spændende også at lære de studerende alle de her forskellige tilgange.

Sine: Ja, Og sondre lidt mellem øhh, hvad er der brug for nu, ik?

Sanne: Ja, og få det til at matche ind i de her kliniske forudsætningskrav til hvert semester.

Sine: Helt enig. Og jeg tænker at nogle af de kliniske forudsætningskrav sagtens kan rumme, at det er den måde man arbejder på. Man skal bare blive enige om at gøre det.

Sanne: Ja, og det er så det der er den store hurdel (10:19)

Sine: Men jo, vi arbejder egentlig også – du spurgte om det her med kunstdimensionen og – altså vi arbejder rigtig meget med de store fortællinger, tror jeg vi kalder det. Altså at nu har vi vores egen lille fortælling, som har rejst nogle almene spørgsmål, og så snakker vi først om det fra vores eget perspektiv, og så begynder vi at gå i dialog med de store fortællinger. Og der kan jeg meget genkende det vi snakkede om for lidt siden, altså hvad er så en stor fortælling? Der har vi med en gruppe studerende at gøre der som ikke, faktisk, nødvendigvis har et særlig stor repertoire af store fortællinger, de har ikke nødvendigvis læst ret mange eventyr eller læst ret mange gode bøger i virkeligheden... (Griner) De går heller ikke nødvendigvis på kunstmuseum - de fleste af dem hører musik, så der kan være noget nogle gange. Så vi har faktisk også diskuteret rigtig meget: Er de unge mødre en stor fortælling eller er det ikke en stor fortælling? For man kan sige hvis man sådan skal være, altså i hvert fald den tankegang Finn Thorbjørn Hansen har tro, så ville han tænke at den store fortælling, skal også være - altså den skal have rumklang – den skal have vist sig at have noget værdi i hvert fald i vores samfund.

Sanne: Der skal være noget dybde...

Sine: Ja, der skal være noget dybde. Og det kan man godt diskutere om der i tv-programmerne nogen gange. Samtidigt så er det bare nogen gange det muliges kunst. Jeg kunne godt ønske mig at vi nogen gange faktisk havde mulighed for at gå på kunstmuseum sammen, det arbejder jeg med i mit Ph.d. Projekt, altså at vi så faktisk tog dem med derhen. At vi så opsøgte de store fortællinger på en eller anden måde og lod det give rumklang. Men altså det har vi ikke haft tidsmæssige rammer til at gøre. Så det bliver da også nogle af de samme... altså, øhh... hvad hedder den nu? Der er en film der rigtig, rigtig tit kommer frem – den med ham der den handicappede. Ja, der er nogle bestemte store fortællinger som rigtig tit bliver trukket frem, og det er jo fint hvis det kan perspektivere noget.

Sanne: Har i oplevet forskelle på, nu sagde du det er hjemmeplejen i havde med, altså det gamle modul 6 og modul 8 hvor det er psykiatrien, har i oplevet nogle forskelligheder, hvordan det sådan har været og anvende den undringsbaseret tilgang?

Sine: Hmm... Det er faktisk et rigtig godt spørgsmål... Det tror jeg ikke jeg har tænkt så meget over? (Tænkepause)

Altså begge steder har de kliniske vejledere givet udtryk for, at det var meget meningsfuldt for dem... Ømm... I psykiatrien har de i særlig grad oplevet det meningsfuldt. Og jeg tror at det handler om, begge steder, alle steder, hvor sygeplejersken er henne i de mellem menneskelige relationer (13:07) Men psykiatrien er selvfølgelig et sted hvor man i en særlig grad arbejder gennem de mellem menneskelige relationer eller på en særlig måde. Måske har det haft... Der er i hvert fald, altså, jeg synes vores erfaringer har været... Altså de sørger over hvis vi taber det nu, altså det har været vigtigt for dem det her. Ømm... og jeg tror at de oplevede at - det er min fortolkning af hvad de oplevede, så det skal tages

med et gram salt. Men jeg tror de oplevede, og at de undervisere der var tilknyttet oplevede, at de virkelig kommer på indersiden af noget som er en kernepsykiatrisk sygeplejeske faglighed og da tror jeg at de oplever det på samme måde, utroligt meningsfuldt og perspektiverende og berigende egentlig i primærsektor og det får fat i nogle aspekter af en sygeplejeske kernefaglighed. Men det får bestemt ikke fat i det hele, det kan jeg heller ikke se, de gør i psykiatrien- Men altså jeg tror at erfaringen har været at det på en særlig måde rammer ind i noget som er vældigt, vældigt vigtigt når man arbejder i psykiatrien.

Jeg er lidt optaget af, hvad er det? Man kan sige at det her er nogle læringssamtaler mellem de studerende, nogle undervisere og nogle vejledere og sådan ik, men noget måde at samtale på er noget man faktisk kan bruge i forhold til den patientgruppe man har med at gøre, og der tror jeg faktisk man også oplever i psykiatrien at man kan omsætte... at tale om livets store spørgsmål når man er i en psykiatrisk afdeling det er virkelig, virkelig nærliggende, og det kan være rigtig svært – hvordan skal vi tale om det? Fordi vi måske også som sygeplejesker er vant til at vi skal have svar og vi skal løse, så det er med bare at være i en åben samtale med et menneske der er sygt. Det tror jeg måske egentlig har givet meget mening der, det kunne også give mening andre steder. Så jeg tror at der har været en oplevelse af, at det har været meningsfuldt, men i særlig grad meningsfuldt i psykiatrien.

Sanne: For at jeg spørger, det er selvfølgelig fordi nu er det jo også kun modul 8 jeg har arbejdet med og har prøvet det på. Så det er derfor jeg også lige har brug for, at vide lidt om det. Hos os har jeg oplevet det samme nemlig, de har været vældigt begejstret.

Sine: Men jeg vil så sige, at vi harogså, en del af eksperimentet var faktisk fordi vi havde nogle få modul 6 studerende som var på en børneafdeling, jeg kan ikke huske begrundelsen for hvorfor, det er også ligegyldigt. Men, det var faktisk lidt interessant fordi de oplevede det også utroligt meningsfuldt og deraf tænker jeg, at det knytter sig ikke nødvendigvis til børnespecialet, men egentligt til det at være sygeplejeske. De fik italesat nogle fagligheder, som eller så handler det for sådan nogle studerende om at finde ud af normalværdierne og det ene og det andet. Så der var nogle andre ting i spil, de snakkede om leg for eksempel. Hvad er leg og hvad betyder det at være en legende sygeplejeske og sådan noget, ik? Så de fik fat i noget, som de aldrig ellers ville få fat i.

Sanne: Det får mig så over i det her med netop de her læringsmuligheder og læringsudbytte der ligger på hvert modul og semester i de ny uddannelse, tænker du om man kan nå, altså med den undringsbaseret tilgang – kan vi så nå det her udbytte? Det her læringspotentiale der ligger, der er jo sat meget op at man skal tage klinisk lederskab og tage klinisk beslutninger, kan vi nå det med den undringsbaseret tilgang?

Sine: Altså, det er et rigtig godt spørgsmål du stiller fordi, altså sådan som jeg hører det – kan man nå det alene med en undringsbaseret tilgang.

- Nej det tror jeg ikke man kan... Men man kan nok godt nå et stykke, men jeg tror da aldrig at en tilgang kan løse alting, så jeg tror vi skal have mange tilgange. Men grunden til at det så også er et interessant spørgsmål er, at sådan som hele vores uddannelsesvæsen er bygget op, så tænker vi jo altid teori før praktik, vi skal vide noget

om, før vi går ud og gør, vi skal vide noget om, før vi går ud og er. Og den ville sådan en undringstilgang faktisk gerne vende på hovedet og sige – nej vi er i livet først og derfor rejser der sig nogle spørgsmål som vi så kan undre os så meget over at vi bliver nødt til at undersøge det. Og der synes jeg jo, at... Der kunne jeg godt se for mig, at man i langt højere grad kunne lave uddannelses tilrettelæggelse i det hele taget. Som baseres i hvad er det for nogle spørgsmål vi egentlig stiller os selv og hinanden, når vi står der ude i klinisk praksis.

Jeg ved at Aarhuskolen på et tidspunkt har haft et forsøg - af nød, fordi de fik et dobbeltoptag af et hold fordi de manglede sygeplejesker, det er noget tid siden, og så lavede de ligesom dobbelt optag og så blev de af nød, nødt til at sende nogle studerende hele tiden ud i praktik først og så få det teoretiske bagefter. Det gjorde de så på den måde at de studerende skulle gøre sig nogle iagttagelser. Så skulle de stille nogle spørgsmål, som de så skulle tage med tilbage til skolerummet – og så begynder man, at undervise derfra. Og det er jo enormt interessant, hvis man kunne begynde at tænke uddannelse måske i to veje. Det ved jeg, man har gjort, da jeg læste på DPU (Danmarks pædagogisk universitet) som nu hører til Aarhus universitet, der har man forsøgt på et tidspunkt, at tænke uddannelse i to spor. En hvor man tænker teori – identificere nogle ting som vi skal kunne i praksis, så der tænker vi teori først og så går vi ud i praksis og prøver det af. Prøver at være anerkendende fordi nu har jeg læst noget om anerkendelse og så et andet spor der samtidigt siger – jeg har nogle historier nogle oplevelser, nogle erfaringer fra min praksis, kunne jeg åbne "ballet" den vej fra? Og i et supplement er det vældigt godt, for det Aarhuskolen erfarede var at hvis man starter med at blive sendt ud i praktik så kan man også vide så lidt, at man ikke engang ved hvad man skal spørge om, så der er en eller anden dobbelt bevægelse der. Hvor vi måske nu i vores uddannelses tilrettelæggelse tænker lidt for meget teori først. Ømm... vi kan også gå helt galt i byen underviser det forkerte teori, der er slet ikke det er det, den praksis man står i, kalder på? Så en eller anden form for dobbeltbevægelse, synes jeg kunne være enormt interessant at arbejde meget mere med.

Sanne: Ja ja (begeistret) Helt enig, og jeg tænker at noget af det er faktisk også med i den nye uddannelse, blandt andet i 1. semester hvor de er ude på den der "snusepraktik", der har vi jo vent den en anelse på hovedet, hvor de netop ikke ved så forfærdelig meget om den praksis de kommer ud i. Men skal faktisk ud og lære at lave en dataindsamling og have det med tilbage til VIA og så skal der arbejdes med det teoretisk, så der er lidt af det. Så jeg tænker det er sådan noget der også kunne være spændende at følge.

Sine: Præcis, og man kan også tale om motivation – hvad er det der motiverer og for at læse og lære, er det dybes set at der er noget vi gerne vil blive klogere på, på en eller anden led.

Sanne: Hvad tænker du, at den her undringstilgang har givet jer ekstra?

Sine: Ja? Ømm... givet os som underviser, som studerende eller begge dele?

Sanne: Både sådan skolen, men måske også netop som studerende. Hvordan har det været at stå i det som teoretisk underviser?

Sine: Jeg tror, at jeg kan sige, at det som uddannelsessted ikke er alle der har været enige om at det her var en god ide, det er det ikke. Og jeg har også adskillige kollegaer der synes det er en vældig dårlig ide, og det er fint. Det skal de egentlig have lov til at kritisere.

Sanne: Hvad begrundes det med, ved du det?

Sine: Jamen, det er nok faren med, at det bliver for teoriløst, eller at de er bange for at det bliver til sådan noget tænkning, eller ikke tænkning på sådan en substans måde, men mere sådan noget "jeg synes-tænkning". Det bliver noget føleri - altså ikke den tænkning, som vi talte om tidligere, eller nærmere "synsning" at det bliver sådan for løst i forhold til at sygeplejeske også er noget meget håndfast og noget hvor man, altså øhh Der er jo også noget man skal vide og noget som slet ikke er til så stor undren, fordi blodet pumpes den ene vej og ikke den anden vej og det kan vi egentlig ikke undre os så længe over... (griner)

Sanne: Der er noget fakta... (griner)

Sine: Altså vi kan godt undre os over at det er som det er, men vi kan ikke lave om på det – det er som det er og så er der nogle andre forhold.

Så der findes bestemt også kritikere af det her, og det synes jeg er helt fint, det er rigtig godt, der er det.

Sanne: Helt sikkert. (nikker)

Sine: Jeg tror os der har været med i det, har oplevet det, som underviser (nu tager jeg underviserhatten på) vi har oplevet nogle forskellige ting. Vi har oplevet, jeg tror vi skelner mellem uddannelse og dannelse.

Vi har oplevet, at det har sådan en dannende betydning for de studerende, at de kommer i kontakt med sig selv med hvad de tænker er vigtigt, værdifuldt, værdigt i deres profession, det er også vældigt svært for dem. De er unge, men de møder bare nogle kæmpe store ting i deres praksis. Så møder de det i den her undringstilgang uden, at det bliver sådan noget psykologisering, hvor det bliver terapi, det er slet ikke det. Og så tror jeg vi har oplevet at vi rørte ved noget, som er meget betydningsfuldt i sygepleje, som vi rører meget lidt ved, jeg synes faktisk vi har talt med de studerende om hvad sygepleje er – altså hvad er det egentlig for noget?

Hvad er vigtigt?

Hvad er væsentligt?

Hvad er betydningsfuldt i sygeplejen?

Det er enormt givende, vi har jo skrevet et kapitel i forhold til vores innovationsprojekt om hvad studerende oplever, og nogle af dem.. noget af det der har gjort meget indtryk på os det er at de siger at de bare (bare det synes de er svært nok) referere hvad der står i en bog, og de oplever at nu skal de pludseligt tænke selv. Og det tænker jeg så er ret interessant når vi taler klinisk beslutningstagen for eksempel, klinisk lederskab – at nu skal

jeg faktisk stå selv på mine egne fødder og hvad tænker jeg... Også i forhold til deres repertoire

Sanne: Men også i forhold til det at blive klinisk, kritisk og reflektiv...

Sine: Præcis! I stedet for bare at downloade. Og det oplever vi jo, og vi oplever det også i eksamen situationer, så sidder de egentlig bare og repeterer noget. Det har aldrig rundet dem selv. Det har aldrig været inde omkring deres eget hoved. De har måske højst forstået hvad en anden siger, men de er ikke selv kommet i forhold til det.

Hvis de ikke har noget forhold til hvad kaos er for et psykiatrisk sygt menneske eller ikke er kommet i forhold til hvad det vil sige at have mistet et hvert fundament og se, at jeg skal dø, det bliver sådan noget udvendigt. Hvor jeg tænker at de gennem de her samtaler tager fat i noget der har berørt dem selv, og så på en faglig måde begynder at tale om det og selv skal mærke det. Det giver en helt anden.. ømm.

Et helt andet forhold, og der oplever vi faktisk at de har været – i de her undringsamtaler, og der har været noget der har betaget os meget – vi oplever at de har været enormt dygtige til lige pludseligt at se teoriernes anvendelighed og også deres utilstrækkelighed, så de er blevet meget mere kritiske overfor brugen af teori, fordi de kan se at på det her liv der kan Karin Martinsen da kun bidrage med lidt. Hun kan da ikke løse det hele, der er meget mere i det her. Så jeg synes de, altså de har fået en anden kritisk forholdelse til teorierne, som ikke er sådan akademisk kritik, men en kritik af hvordan er det her prøvet på livet selv.

En anden ting som vi har været meget betaget af og talt meget om er, at vi oplever at vi har lært de studerende at kende på en helt anden måde og de har lært os at kende på en helt anden måde. De får faktisk også lov til at se, hvad der er vigtigt for os, hvorfor blev vi sygeplejesker, hvad er det vi oplever som vigtigt, betydningsfuldt, hvad er det vi på en eller anden måde værner om (griner). Det kan man sige; kan man bruge det til noget? Ja, det tror jeg faktisk godt man kan, det giver i hvert fald en anden relation og den tror jeg måske, det kan jeg jo ikke sige, men jeg har en fornemmelse af, at den giver nogle andre forudsætninger for at lære noget.

Sanne: Og man har måske også et andet fundament at starte på.

Jeg har jo læst jeres, det materiale du sendte til mig, med jeres samarbejde i har været rigtig mange inde omkring. Der skriver i også om de her undringsværksteder, vil du prøve at fortælle lidt om dem?

Sine: Ja, det var jo sådan et innovationsperspektiv, at vi har lavet dem. – Og det er jo meget inspireret af Finn Thorbjørn Hansen og han var også med i det projekt. Det vi gjorde der var at vi byggede det egentlig meget op efter at vi tænkte... nu skal jeg lige tænke, hvad var det nu vi skrev om de der undringsværksteder...

Sanne: Det var til det her innovations- og entreprenørskab hvor i har haft nogle undringsværksteder og i nævner dem sådan flere gange, jeg kan ikke helt læse mig til...

Sine: Undringsværkstederne er dybes set, fuldstændigt, inspireret af den undringsbaseret tilgang, som du også er skolet af, hvor vi har startet med at de er kommet med en fortælling, nogen gange har vi så faktisk bedt dem om at komme med en fortælling om noget bestemt, om ældre.

Sanne: Vil det betyde at det her værksted er mere et samtalerum i har lavet...

Samtale i munden på hinanden

Sine: Så har vi blandet det nogen gange med sådan nogle kreative øvelser og æstetiske øvelser. Nogen gange har de skulle tegne eller forme noget, så vi har blandet det med nogle æstetiske elementer

Sanne: Ja

Sine: Vi havde en fra pædagoguddannelsen der har arbejdet meget med tegning omkring det. Så værkstedet var egentlig bygget op med en fortælling og nogle undringsspørgsmål og nogle dialoger omkring det også med de store fortællinger og vi droppede faktisk den der teoretisering, de brugte overhovedet ikke teorier. Og sådan tilbagevendende, hvis jeg på en eller anden måde skal tænke nyt herfra, hvad er det så det kalder på? Så det har været et forsøg på at sige, hvis vi skal nytænke vores faglighed, så må vi have fat i hvad er grundsubstansen i vores faglighed eller i nogle bestemte situationer. Jeg havde for eksempel nogle studerende der arbejdede med ensomhed, som lavede en vældig, vældig fin fortælling om at være alene og som begyndte at spørge sig selv om hvad er forskellen på at være alene og at være ensom? Og de arbejdede rigtig meget med det her ensomhedsbegreb og de brugte også nogle af de her mere store fortællinger og kunst til hvad er ensomhed. Og så fik de på en eller anden måde udvidet deres perspektiver, så hvad de før, altså den ide de havde til at lave noget nyt og innovativt, var jo i virkeligheden ikke den særlig interessante del, for det var jo bare, at lave nogle nye besøgs vens agtige et eller andet... Men, de kom ligesom ud på den anden side på en helt anden måde, hvor de begyndte at forstå ensomhed på en anden måde og det gav nogle helt andre måder, jeg kan ikke huske deres løsningsmodeller eller deres ideer, men det gav nogle forestillinger på en anden måde, og det var rigtigt interessant at se.

Men undringsværkstederne er egentlig den der undringstilgang, som vi har koblet med nogle elementer fra nogle innovationsmodeller i virkeligheden. Som vi har sagt der er et stort præ-jekt område som handler om, at man må lades med undren og man må også rammes eksistentielt, hvis man egentlig skal gå ud og forny verden. Og så er der er projekt, som faktisk er en mindre fase som handler om at omsætte sine tanker til ideer, som så kan blive til en virkelighed... Hmm, jeg ved ikke om det var svar på dit spørgsmål?

Sanne: Jo, det var mere sådan for at... Jeg tænker, har i gjort noget specielt, da i ligesom har kørt de her undringssamtaler? Har i haft noget didaktik inde omkring rummet – hvordan sidder man? For at jeg spørger, det er fordi, det jeg oplevede da vi kørte det igennem, der blev der ikke gjort noget særligt. Er der et eller andet man skal gøre ud af det? Eller kan man bare sidde i et rum?

Sine: Selvfølgelig kan man bare sidde i et rum, og det har vi faktisk også af praktiske grunde også tit gjort fordi vi har på et tidspunkt haft 120 studerende og 10 undervisere samtidigt, i gang med undringsværkstedet. Det foregik i en stor kantine altså, hvis det skal være helt optimalt, så skal man have et bibliotek eller sådan noget, et hyggeligt rum, og gerne lidt at spise og noget godt at drikke – ikke nødvendigvis alkohol (griner) – og nogle stearinlys og noget, fordi der er også noget med setting og der er noget med at det er en samtale som på en eller anden måde også kræver, at man tør lægge sig selv frem og det tror jeg der er nogle rum der er bedre til end andre... Og så at man ikke sidder for langt fra hinanden og sådan noget, vi har snakket meget om gruppestørrelser også i den sammenhæng, altså hvad er en god gruppestørrelse? Den kan meget nem blive for stor i hvert fald, så jeg er helt enig med dig i at der er noget – vi har ikke undersøgt det – men der er noget omkring rummet og hvordan det er at være i det rum, som har betydning for hvor godt det bliver, det er jeg helt enig med dig i.

Sanne: Hvad så med den her facilitator rolle, altså den der er på og fører den undringsbaseret tilgang igennem sådan, hvordan har i gjort det?

Sine: Altså det har vi øvet os meget i, også øvet os på hinanden faktisk. Ømm, det vi meget har tænkt er at facilitatoren på den ene side skal være med i samtalen, skal lægge sin egen undren, skal stille sin egen uvidenhed og sårbarhed til skue, for der opstår meget nem den her – sådan oplever vi det i hvert fald – der opstår meget nemt sådan noget med at de studerende ser på en som en underviser der ved bedst, og det gør man jo ikke, altså hvad håb er det ved jeg altså ikke bedre end de studerende gør. Så der er noget der, som er så stort at... Altså det har vi faktisk arbejdet noget med at snakke med de studerende om altid inden sådan en samtale, at lige nu der ved jeg ikke bedst, men det er svært nogen gange at ryste sig fri af, fordi man så samtidigt sidder i den rolle, at man så stadig skal facilitere samtalens videre gang, så man skal hele tiden have et blik for hvilket spørgsmål det vil være godt nu. Så man skal lave en styring, men man skal ikke styre det alligevel... Altså man må ikke styre indholdet hen mod noget bestemt sigte vel, men man skal alligevel styre at samtalen ikke ryger helt af sporet, for det kan den godt – det kan den nemlig sagtens. Så den der facilitatorrollen er en vældig vanskelig opgave, det er en stor opgave faktisk, og det har vi alle sammen oplevet, det er en kæmpe stor opgave det her. At tage det på sig, det synes jeg faktisk. Så der har været noget med en forventningsafstemning omkring... og så har der været noget med at vi har talt meget om forholdet mellem lytter og taler, altså hvor meget skal facilitatoren egentlig lytte til hvad er det der foregår i det her rum, og hvor meget skal facilitatoren selv byde ind? Og man kan også, og det er der også nogen der har gjort, at holde sig ude af samtalens indhold, men problemet er, at hvis man skal stille de gode spørgsmål så kommer man alligevel til at gå ind i samtalens indhold. Og så virker det måske faktisk bedst at man taler med på lige fod. Så du sætter fingeren på noget der er kompliceret, tænker jeg.

Sanne: Mit sidste sådan afrundende spørgsmål inden du skal videre til dit møde, det er sådan lidt omkring hvad for nogle tilgange brugte i før og hvad er forskellen?

Sine: Jeg tror vi bruge, altså i de her seminarer?

Sanne: Ja.

Sine: Der brugte vi meget problemorienterede tilgange, altså de skulle identificere sygeplejefagligt relevant problemområde og så skulle de reflektere over det med relevant teori. Jeg synes, altså der er en grundlæggende forskel på om man går ind i noget med en problemorientering, for det er jo rigtigt meget af sygeplejen som er problemer som skal løses og det er jo fint og det skal vi også tale om. Men i den undringsorienteret tilgang, der er vi optaget af noget andet, tænker jeg. Så det jeg synes det er, er at vi får fat i noget der er anderledes end problemløsningen, vi får fat i hvad det er for nogle problemer der træder frem imellem os som mennesker i sygeplejen og vi får fat i hvad det er for nogle store spørgsmål som rejser sig når man bliver syg... Og måske endda også skal dø. Og hvad er det for nogle store spørgsmål det rejser sig i os når vi møder den der er syg, der lider, eller skal dø. Så vi får fat i noget, som vi ikke får fat i med den problemorienterede tilgang synes jeg. Altså vi får fat i noget som måske mere skal ikke løses men forløses altså som skal få lov til at stå men også skal berøre os. Så det synes jeg er en stor forskel, og så synes jeg der er en stor forskel på den nænsomhed vi taler med. Når man i de problemløsningstilgange, så bliver det også meget hurtigt sådan en applikation af teori og det kan godt være lidt af et overgreb på en virkelighed nogen gange. Hvor jeg måske mere synes at vi danser rundt om hvad det egentlig er for en praksis vi står i. Og hvad er det for nogle teorier, som – jeg tror Finn Thorbjørn Hansen bruger det udtryk, det kan jeg godt lide – der gør os værdige, altså kan gøre sig selv værdige til overhovedet at blive trukket ind i den her praksis, for det er ikke alle teorier der er værdige til det i enhver situation. Så der er noget med om vi skal løse eller forløse, skal vi angribe praksis med nogle teorier eller skal vi egentlig forundres indefra, hvad er det egentlig for en virkelighed vi står i. Det synes jeg der er stor forskel på.

Sanne: Tusind tak, vil jeg sige.

Bilag 16 Transskription og Meningskondenseringskema

Til mig selv- skal slettes bagefter:

Undringsbaseret gul

Akvariemodellen Rød

Udbytte/læreproces Blå

Facilitator grøn

Transskribering: Fokusgruppe interview studerende modul 8 (4. Semester)

Velkommen til interview omkring refleksionsmetoder til Seminar. Jeg vil gerne hvis i præsenterer jer samt hvilket modul i går på i sygeplejeuddannelsen. (I får udleveret en samtykkeerklæring, som informeret om og som skal underskrives)

Studerendes navne er: [REDACTED]

Sanne: Hvordan forløb jeres seminar i sidste uge, hvor i blev præsenteret og introduceret for en ny refleksionsmåde. Hvordan blev i introduceret til denne metode?

[REDACTED]: Introduktion til selve modellen hmm hmm hmm. Tror ikke jeg blev introduceret som sådan. Ikke en model som sådan... Vi fik at vide at vi skulle inden seminaropgaven skrive en situation der berørte os uden teori.

[REDACTED]: Aldrig introducere men fik at vide, at det var en anden form for Seminar. Vi skulle skrive en situation der berørte os. Bare skrive fra hoften af. Helt uden teori overhovedet. Krads ned

[REDACTED]: Fortalt det bare skulle være en situation der havde rørt mig.

[REDACTED]: Jeg blev introduceret fra min vejleder om, at det var en ny form. Skrive et oplæg, må også fortælle andet når jeg kom. Jeg kunne tage en video med eller en sang. Det gjorde jeg så ikke (Alle griner) En oplevet situation, hvordan jeg havde oplevet det. Aldrig introduceret til, at det var den undringsbaserede model den hed. Først da jeg læste papiret...

[REDACTED]: (Ja ja) bekræfter hinanden

[REDACTED]: Det hjalp rigtig meget det dokument vi havde fra Randers af. Hvor der stod hvad vi skulle.

██████: Vejleder sagde. Helt glemme teorien. I stedet skrive hvad vi havde følt og sådan noget.

Sanne: Den dag til Seminar hvad tænkte i da?

██████: Åh Åh - langhåret

██████: Det her bliver eddermanne mærkeligt. Så skal jeg sidde og krænge min sjæl ud med følelser. Ting jeg normalt ikke lige snakker om til sådan noget. Det her skal mine medstuderende være en del af...

██████: Altså tænker du inden vi går i gang?

Sanne: Jeg tænker faktisk på selve dagen hvor i havde fremlagt for hinanden.

██████: Jeg syntes det der med Kunsten verden var noget mystisk noget. Men alligevel syntes jeg den giver mening i psykiatrien.

██████: Jeg fik ikke noget ud af det – relatere sig til nogle billeder, filmen "A beautyfull mind" hmm". Alt kan relateres hertil. Jeg tager det ikke med videre.

██████: Syntes det er en spændende måde at se på psykisk syge på. Nu havde du dit billede med af slangen. Det er jo en måde at se på dig i psykiatrien.

██████: Lige det billede er ikke mig (Griner)

██████: Nå mit billede – det var ikke min slange (Griner)

██████: Jamen det er jo en måde du ser dig selv på i psykiatrien. Du kan sætte nogle billeder på, hvordan du føler det. Det syntes jeg faktisk er en meget god måde.

██████: Alt kunne jo passe på psykiatri

██████: Det var en anderledes måde. Aldrig sådan været vant til det på den måde -haft lidt om det i pædagogik på modul 7. Vi havde billeder hvor vi skulle koble vore tværfagligheder på. Vi stod i en rundkreds og skulle fortælle en hel masse... Ellers har vi ikke arbejdet med det. Sjov og anderledes måde at gøre det på. Det virkede slet ikke eksamens agtig, som det gjorde på modul 4.

██████: Det var også noget af det, jeg godt kunne lide ved den her form. Det var ikke som på modul 4 - eksamensagtig. Min vejleder sad nærmest sådan lidt eksamensagtig og sagde, det er ikke godt nok det her. Det skal du godt nok have læst op på. Det her var så'n mere fri.

██████: Ja, da vi sad og snakkede lidt om film og sådan. Det var ligesom kommet lidt på afstand, da vi så skulle til at snakke sammen om teorierne. Det gav sådan ligesom et pusterum puh... og så var det også ligesom klar mind til noget teori.

██████: Ja, det kunne jeg godt lide

██████: Det var heller ikke som på modul 4, hvor det bare var total løsningsbaseret. Du skulle have lavet en masse hjemmefra til, hvordan og hvorledes du ville gøre det her på. Her var det mere frit og alle kunne byde ind, med refleksioner oplevelser vi havde med.

██████: Jeg syntes det synd at vi engang imellem ikke måtte nævne teori, da man kommer lidt væk fra det, man gerne ville sige og glemmer måske en teori, når så endelig vi kommer

dertil. Hvad var det egentlig for en teori, jeg lige ville sætte på her. Det kunne være rart, at have med videre til eksamen. Så det der med, at vi ikke måtte blande det – det var Klart Det må i bare ikke, er så lidt...

Sanne: Lad os blive lidt i det – jeg vil gerne have jer til at fortælle, lidt om de fire faser i var i gennem. Først hvor i fortæller om jeres oplevelse dernæst den filosofiske del, hvor i sådan skulle omforme jeres spørgsmål Hvis jeg nu var... Hvordan var det

■■■■: Det var svært, ikke at måtte have teori med. Det er jo det vi bliver banket ned i hovedet med hele tiden. Du skal have teori teori, teori med – teori er bare det vigtigste.

■■■■ Men det vi fremlagde, syntes jeg heller ikke, vi ville kunne sætte teori på med det samme, for at finde frem til nogle muligheder eller løsninger.

■■■■ Det her syntes jeg heller ikke, kunne have været et problemorienteret seminar – for der kan ikke kun findes en løsning. Det jeg fremlagde, ville vi have en løsning hver. På hvordan vi syntes det skulle være. Her syntes jeg det var, at man bare kunne sidde og ping-pong lidt med hinanden. Høre om de andre havde prøvet noget lignende. Hvordan de tacklede det. I stedet for at skulle sidde og sige, at Antonovsky siger at bla. bla. mestringsen er sådan...

■■■■: Jeg vil også sige ligesom ■■■■, at det kunne være rart vi måtte sige begreberne. Vi er jo så vant til at skulle sige autonomi i stedet for. Det ville have gjort det hele lidt mere flydende, hvis vi bare engang imellem måtte bruge teoribegreber uden at gå i dybden med dem. At man måtte sige lidt teori. Sige hvad mestrings og f.eks. autonomi er. Det syntes jeg i hvert fald jeg manglede lidt af.

■■■■ Ja rimeligt meget. Kunne have afleveret et stykke papir til os sådan lige kort, så kunne vi have haft skrevet ned, de teorier vi lige syntes der var kommet i spil – bare kort.

■■■■ Rundt omkring situationerne. Kradse teorien ned, så vi kunne få dem vendt og det der var relevant og nødvendigt.

■■■■ Det virkede også rigtig godt det med ikke computer.

■■■■ Ja det er var godt

Sanne: Vil i lige starte med at fortælle, hvad var det i gjorde med computeren?

■■■■ Vi startede med, at ■■■■ fortalte, at vi skulle prøve noget nyt denne gang. Vi skulle lukke vores computer og i stedet fortælle vores refleksion til hinanden. Det var godt og det gjorde vi så.

■■■■ Det var helt ok, når det ikke var problemorienteret seminar. For der skulle jeg have mit talepapir, hvor jeg havde alt anatomi, fysiologien og alt teorien med. Hvor det her er bare mere frit

■■■■ Sidder ikke og gemmer sig. Fortæller frit. Jeg Manglede ikke computeren. Teorien kom bare til en om det vi talte om. Hvis jeg har computeren åben drager den bare og man gemmer sig lidt bag den

■■■■ Vi fik også bedre øjenkontakt et bedre samspil

■■■■ Ja helt klart en bedre ping-pong, hvis der havde en skærm

■■■■ Jeg syntes det var svært. Når jeg havde fået at vide, at jeg skulle skrive et oplæg, så skulle jeg også bruge det. Der går min hjerne ligesom grrr grr... Kortsletter hvis jeg ikke har det foran mig. Så føler jeg, det bliver ligesom en eksamen. Husker jeg alle ting. Fint jeg fik lov at åbne det

■■■■ Det kan man jo også bare skrive. Tag dit oplæg med så du kan læse det op på papir.

■■■■ Øv dig lidt i, så du kan læse det højt

■■■■ Ja eller bare print det ud.

■■■■ Jeg sidder aldrig med en computer til eksamen, der har jeg printet ud. Talepapir krøller jeg sammen og ligger væk når brugt...

■■■■ Mit hovedet fungerer lidt mærkeligt...

■■■■ jah jah siger flere og smiler til hinanden

Sanne: Hvis i skal nævne noget læringsudbytte, hvad har denne metode så givet med jer?

■■■■ Altså jeg har tænkt mere på, hvordan ting påvirker mig. Det er ikke noget jeg sådan har tænkt over i dagligdagen. Jeg har vendt det med min daglige vejleder og kliniske vejleder. Det er ikke noget jeg ellers ville gå ind og tale med denne gruppe om. Hvordan jeg blev påvirket af en situation. Den var god til lige at stoppe op og tænke påvirker det mig egentlig mere, end jeg lige først troede eller mindre eller var det helt harmløst.

■■■■ Det syntes jeg var rigtig spændende, at det var modellen god til

■■■■ Jeg fik det ud af det, at det er vigtigt, at stole på sin mavefornemmelse, at have den med hele tiden øhh. Og det er okay, hvis der noget man ikke syntes der i orden, at man ligesom undre sig over noget.

Stilhed og tænkepause

Sanne: Ja tænkt i bare lidt mere det er okay

■■■■ Jeg har fået det med mig at orden NEJ er helt okay at sige, fordi man ikke har det godt med tingene. Man må også godt sige, at jeg har det ikke godt med tingene. Det er ikke sådan at man skal gemme sig. Det følte jeg jo med min situation hvor jeg ligesom bare bliver lukket af, med min refleksion og bare får at vide "Du skal lære at sætte grænser". Føler at man ikke må sætte ord på. Så det gør du næste gang, men jeg ved jo overhovedet ikke hvordan jeg gør og hvordan man skal til næste gang. Det syntes jeg Seminar hjalp rigtig godt til. Det kan jeg ikke det skal jeg ikke.

■■■■ Har i tænkt på generelt sådan i samtale træning, hvis i skal ud og tale med borgere, beboere har modellen kunne støtte til det eller patient på sygehuset?

■■■■ Det er i hvert fald vigtigt, at i stedet for at vi er sådan meget fakta orienteret, at vi lige husker det med; hvordan har du det og lige pludselig står ti sygeplejersker og læger omkring en i den akutte fase. Det er noget vi kan tage med, at vi tør snakke med dem, hvad de føler, de er jo i kriser

■■■■ Ja det er vigtigt, at ligge det faglige fra sig en gang imellem og huske det personlige om omsorgsfulde

■■■■ Helt sikker (der bliver nikke rundt om bordet)

Sanne: Andre ting den kunne give jer.

■■■■ Ikke det jeg har tænkt mest over, om den kunne hjælpe mig videre i samtalerne med patienterne... Umiddelbart tænker jeg ikke jeg har udviklet mig yderligere der.

■■■■ Det kan jo godt være, du tænker lige nu det ikke har gjort noget – men pludselig en dag står du måske i en situation, hvor du ubevidst kommer til at bruge det?

■■■■ Det kan godt være, men lige nu nej

Sanne: Kunstdimensionen kan i se noget formål med den eller tænker i bare som nogle af jer sagde det var langhåret?

■■■■ Jeg har da nogle film, jeg skal hjem og se, for at give et andet syn på psykiatri, for at få en større forståelse

■■■■ Ja "A beautiful mind" er god – den giver et andet syn et billede af psykiatri og hvad de ser og høre – hvad der foregår i deres hoved

■■■■: Ja jeg er glad for at der blev nævnt en masse film og med diagnose, så det kan ses og hvordan patienterne virkelig har det.

■■■■ Syntes bare det blev lidt for langtrukken, da vi kom ud i Matador og alt muligt andet... Til sidst blev der bare smidt ting på, for at der skulle være noget. Jeg vil sige, jeg også kunne sætte en psykiatrisk patient sammen med det mønster der er på vinduerne her. Det er det med at få det ind i sammenhængen. Det blev for langtrukken. Det var nok med 10 min.

■■■■ Det blev for nemt at sætte film og serie på.

■■■■ Jeg syntes faktisk også, det var lidt stigmatiserende, at man sådan sætter det på. Det er sådan psykiske syge er. Ved du hvordan en skizofen er, hvis du ser "A beautiful mind". Her tænker jeg, det er jo ikke sådan alle er med skizofreni alle er jo ikke ens.

■■■■ Jeg ved ikke om der er flere med i filmen med skizofreni eller det bare er en?

■■■■ Nej men den giver bare et godt billede af, hvordan det er. Ikke nødvendigvis hvordan alle har det, men mere et billede af hvordan det kan være.

■■■■ Sådan hvordan man er lidt konfus, hvordan man er i en psykose og giver et indblik i hvad der foregår i deres psykose.

■■■■ Jeg har svært ved når de siger, at de kan se nogle personer eller de kan høre nogle stemme. Kan du det? Eller er det noget du bilder dig ind sån....

■■■■ Det giver den et godt indblik i. Nu siger du det blev sån meget, at vi satte det på alle. På den anden side, giver det også et godt indblik i, at psykisk syge er overalt over det hele. Møder dem overalt og kan møde over alt. Der er jo mange former for at være psykisk syg og de er jo med i mange film

■■■■: Ja det er rigtigt.

Sanne: Hvordan var det så, da i skule til at anvende teorierne i den undringsbaserede metode?

■■■■■ Så havde jeg siddet og hørt at det var svært for nogle. For mig var det ikke svært. Det var kun det juridiske, jeg skulle bruge til min refleksion. Men jeg kunne høre, at for de andre var det svært.

■■■■■ Det at skulle grave frem hvad var det lige jeg tænke, da jeg fremlagde var meget vanskelig – et at huske det

■■■■■ Jeg syntes det rart, at det ikke kun var en selv der var på, men at alle måtte byde ind. Viser bare at tingene er forskellige, så kan det være en af de andre har set noget, som jeg slet ikke havde set i min situation, som jeg kunne bruge til eksamen.

■■■■■ a vi ser og husker alle noget forskelligt

Alle: ja ja og bekræfter hinanden ved at smile og nikke.

■■■■■ Så bliver det heller ikke, så meget det er kun Mig der er på, der sidder fire andre og det er mine medstuderende jeg skal bare kunne og vise dem noget.

■■■■■ Det var meget åbent

■■■■■ Jeg syntes det var lidt - var lidt kunstigt – nu er vi lige inde i samtale, men nu skal vi bare lige proppe teorierne på. Det syntes jeg virkede lidt Turn off – var ikke inde i den stime hvor man bare lige kunne slynge det ud. Jeg skulle grave lidt efter det

Sanne Nu må i gerne tænke tilbage på Modul 4, hvor i prøvede en anden model. Hvordan var det og i må også gerne sammenligne metoderne.

■■■■■ Nu forlanger du jo vi skal huske langt tilbage, griner

■■■■■ Jeg skulle skrive og beskrive en situation der havde undret mig. Lave en fyldestgørende præsentation af min pt.. Det var ikke nok at skrive en ældre dame – Nej jeg skulle hvad hedder hun, hvor gammel er hun, hvor bor hun, hvad fejlede hun og mere. Så sad jeg der med min medstuderende, som var på samme afdeling. Vi var kun os to, så det blev sådan meget, at så var det en af os der var på. Så skulle jeg fortælle min situation, hvad der var sket og hvordan jeg ville have gjort det anderledes i forhold til teori. Nu hvor jeg var gået hjem og havde læst. Vejleder og teoretisk underviser sad ved siden af, så var eller på, når jeg så ikke havde noget at sige, kiggede de over på medstudereren Har, har du noget at tilføjer neejjjj - ikke sådan rigtig. Så kiggede de tilbage på mig. Så var det hendes tur – så kunne jeg sidde og sige nejjj ikke sådan rigtig- Så det var meget på enehånd syntes jeg.

Helt vild Palle alene i verden. Ja overfor vejleder og underviser

■■■■■: Ja man var på, på en helt anden måde. Det var ene og så blev man kørt igennem

■■■■■ Ja det var sådan – så køre vi

■■■■■ Det var mere eksamen. Jeg skrev om mundhygiejne og der kom jeg teoretisk helt ind i, hvordan munden var sat sammen. Hvad mundhygiejne siger, man skal gøre via kliniske retningslinjer, Sundhedsstyrelsen har også lavet noget, så vi var vidt omkring – undersøgelser og hvad der gik galt i situationen og man kunne tage det med sig videre. Hvilke følgevirkninger – det var meget eksamens klinisk agtig. Og man føler bare de andre

sidder og stirre på en. Vejlederen fra skolen går så bare i gang, med alle sine spørgsmål og det var en hel eksamen.

Nå nu sidder du lige og siger mundhygiejne, hvad vil du så lige sætte på der og hvilken teoretiker siger noget (stemmen er lavet om og efterligner en lektor de har) Det havde jeg ikke lige forberedt mig på, at det var så voldsom her. Jeg havde forberedt mig på, at vi alle skulle snakke sammen om det her. Men NEJ – det var lige på og hårdt og flere mennesker det sad og kiggede på en.

Stop uret blev sat i gang – så bliver det da heller ikke mere eksamens agtig vel... Hvor lang tid har du tilbage. Den her gang var det jo mere. Nu siger du bare, det du har og så tager vi det derfra.

: Det var bare meget mere stille og roligt den her gang. Stiller spørgsmål og så tager vi bare derfra og hjælper hinanden.

Jeg havde det også som eksamen skulle læse op på alt anatomi, fysiologi skulle bare kunne alt. Jeg skulle også lige læse op på alt det de andre havde. Kunne også blive spurgt om noget af deres. Det var ikke det, at jeg skulle forberede eller... Da jeg gik fra modul 4 seminar tænkte jeg: Jeg skal eddermanne nå meget hvis jeg, jeg skal bestå.

(Her taler de meget i munden på hinanden og er berørte at hinandens udtalelser)

Ja jeg tænkte, jeg bliver aldrig sygeplejerske

Halv panik fuck, jeg skal have læst op på det hele nu. Jeg var slet ikke klar

Sanne: Hvordan er det vist i sammenligner. Nu når i så siger sådan her – gik i så hjem og læste op. Så i var klar til næste seminar/klinisk forudsætningskrav, som det kommer til at hedder fremadrettet?

Jeg havde ikke lyst til seminar igen. Jeg er glad for teori også at gå i dybden med teori. Jeg har også brugt det. Jeg har også brugt den viden, jeg fik om mundhygiejne til andre opgaver. Men ellers syntes jeg stadig, det var alt for meget at forlange, af sådan et lille seminar. Det kunne jeg forstå hvis det var eksamen.

Det var alt for meget på modul 4. Her tænker jeg det giver mening på modul 7 (bliver rettet af de andre) modul 8. På modul fire kunne jeg godt finde et resultat på det jeg selv havde. Men her på modul 8, er vi så forskellige og der findes ikke et rigtigt resultat. Så det tænker jeg, at jeg vil gerne gøre igen. Føler jeg havde tid og overskud til dette igen, sammen med alt det andet vi skal når vi er ude i praktikperioden.

På modul 4 var det panisk

Sanne: Fik i så ligesom teorierne forløst med den undringsbaserede metode. Fik i ligeså meget ud af det som der hvor i blev Høvlet igennem med teori jeres udsagn? (smiler)

Jamen eller var det rart at drøfte med hinanden.

Jeg kunne godt lid teori delen, hvor vi kunne sparre og drøfte med hinanden. Jeg er ikke så stor eksamenstilhænger og pludselig kan der gå en klap ned, så det var rart. Her var det rart, at det var løst. Der kommer teorier op på tavlen og vi kunne drøfte, det var ikke kommet frem med den anden. Der ville jeg gå i sort...

Der blev talt mange teorier også en del jeg ikke selv havde tænkt på

Øhh jeg sidder lige og ser om jeg kan huske, hvad der kom frem af teorier. Kan huske, at jeg havde det træls med Seminar. Jeg har gået på et andet hold og er derfor i psykiatri igen. Det var meget eksamensagtigt. Den her måde er bare meget rarere – men øh øh alligevel blev jeg små irriteret over, at vi ikke måtte bruge teori, hvor de passede ind, og vi hvor vi havde dem i hovedet.

Om jeg fik noget andet ud af det- Det andet seminar gik jeg hjem lidt i trods og tænkte. Du skal bare slet ikke bestemme, hvad jeg skal gå hjem og læse. Øh og hvad jeg kan og ikke kan. Med den her var det mere sådan øh nårh ja jeg skal måske lige have kigget lidt på den her, fordi det var der nogle der nævnte.

Sanne: I har lige kort været inde og nævne om i ser modellen "Undringsbaseret seminar" anvendelig andre steder eller er det kun psykiatri modulet?

Jeg syntes godt den kan bruges på de andre moduler, selv om der er en løsning, kan man da godt komme med alternativer, hvordan og hvorledes man ellers kunne have gjort det.

Også som vi snakkede om nogle nævnte det tidligere, at det er altid vigtigt, at have sig selv med i det. Og det er jo ikke kun i psykiatrien det gælder, så derfor kan man sagtens bruge det på en somatisk afd. Fordi vi højst sandsynlig altid vil stå i nogle situationer, der berøre os mere end andre, Derfor tænker jeg den kan bruges på andre tidspunkter end psykiatrien.

Det syntes jeg også helt sikker vi kan bruge den andre steder. Skolen fokuserer ikke ret meget på, hvordan vi har det. Her er det mere den problemfokuserede og det teoretiske, sådan er tingen nærmest. Hvor jeg engang imellem godt kunne mangle det der med "hvordan har vi det med det, vi laver" og det syntes jeg virkelig at den undringsbaserede form åbner op for, at vi kan se indad på os selv.

Og ikke kun hårdt fagligt

Sanne: Har i brugt det i andre sammenhænge end kun Seminar eller har det så bare været væk igen og så optaget af noget nyt?

Jeg har tænkt lidt mere på hvordan jeg har det. Hvordan jeg har det med tingene f.eks vendte jeg med Helle Vejleder i går. Vi har en bruger som truer personalet med, at han vil stikke personalet ned med en kniv og vil bombe forskellige steder. Ved ikke om jeg godt må fortælle det her.

Sanne: bliver herpå båndet og bliver slettet alle har tavshedspligt

:Hvem vil gå med ham til tandlæge uha tænkte jeg – ikke mig. Jeg skal ikke ud med en, der dagen i forvejen har været truende med kniv. Det vil jeg simpelthen ikke. Der har jeg da vendt den situation og forsøgt at sætte teori på. Mærke efter hvordan jeg har det med situationen. Ikke lige den kunstbaserede viden, men jeg tænkte da virkelig over om jeg kunne finde nogle alternativer måder, at klare sådanne situationer på. Også at tale med personalet

Det er ok at sige nej

■■■■ Det blev så en SSA elev der skulle gå med ham. Det lader ikke til at personalet tager det så alvorligt.

■■■■ Jeg tænker, at en der har slået ihjel før, kan godt gøre det igen. Han har også haft en behandlingsdom, for at banke en med en hammer og stikke en ned inde i byen. Han går og leder efter den person. Han går decideret og søger... Det gør, at jeg tager afstand fra ham. Jeg har det ikke godt med ham.

Sanne: Mærker i at jeres kliniske vejledere bruger metoden?

Pause og tænker

Alle: Ja ja kommer det fra flere

■■■■ Vores gør, vi tager en runde hver torsdag i studiegruppen. Vi tager en runde om hvad vi har oplevet og om det har noget med vores ugefokus at gøre. Spørger om der er noget der trykker, vi skal delt eller snakke om. Ellers ved vi, at vi kan sende en mail og hun kommer ud til os hver onsdag. Sig det, hvis der er noget.

■■■■: Nu er jeg samme sted som hende i hverdagen og hun siger også jeg skal endelig sige fra, hvis jeg kommer til at stå i noget jeg ikke er tryk ved. Det syntes jeg er at hun gør.

■■■■ Ja det er hun god til. Hvis du ikke har det godt med det ■■■■ skal du sige nej f.eks. med det jeg lige fortalte med borgeren og tandlægen.

■■■■ Hun er virkelig god til at være åben. På mit modul 4 var det mere sådan, ah forsøg nu lige at hanke op i dig selv og forsøg nu. I gang igen du.

Sanne: Allersidste spørgsmål hvis i skulle være kritiske med modellen. Det med den var for langhåret

■■■■ Det med teorien, hvor vi ikke måtte komme med det undervejs eller at vi lige kom til at sige en løsningsbaseret ting, Så bare lige krads ned, så kunne vi tage det op senere og vi kunne huske den.

■■■■ Det ville være en god ting. Jeg havde noget med om mestring og da vi nåede til teorien havde jeg glemt alt om det.

■■■■ Det ville være rart nok – jeg havde ikke tænkt over det hjemmefra. Jeg skriver det bare på computeren, men det går jo ikke når den er klasket sammen.

■■■■ Jeg tænker om det kunne være en ide, hvis man tager en af gangen ikke eksamensagtig men f.eks. at man tager ■■■■ og gør hende helt færdig. Man tager en situation og får proppet lidt af det æstetiske på og så tager vi også teorien, men at det hele er samlet. Så skal vi ikke til og tilbage og finde noget vi sad i for timer siden. Det kunne være en ide og godt

■■■■: Ja det bliver alligevel ping pong selvom det bliver en af gangen

■■■■ Underviseren skal ligge vægt på, at alle skal byde ind. Vi sidder samlet i en rundkreds nede for enden af bordet og de andre sidder lidt længere væk, så giver det ikke eksamen. Så bliver det ping pong mellem studerende i stedet for spørgsmål kun myntet på

mig. hmm Plus når du siger det der hvorfor kommer du så til at tænke på det moderlige og faderlige princip – det tænkte jeg slet ikke der og sådan...

■■■■ Det ville have givet bedre effekt. Først refleksion så det filosofiske, så teorien og derefter det kunstneriske, da det kunne sættes på det hele. Den er bare moset ind - tænker jeg.

■■■■ Vi skulle have klaret selve situationen først og så det lidt mere fluffy bagefter – ja det er altså lidt langhåret

Sanne: Har i nogle slutbemærkninger

■■■■: Ja, Lærer og undervisere i den ene ende og studerende i den anden ende

■■■■, Luk computeren

■■■■ Forberedt på at det ikke skal være på computer så man er forberedt

■■■■: Godt med ikke så mange spørgsmål fra vejleder og underviser ikke krydsforhør som på modul 4.

■■■■ Ja vi kunne køre det selv vores ping-pong, ellers vidste vi de var der underviser og vejleder

Sanne: Tusind tak for interview og så må i videre ud i praktikken.

Meningskondenseringsskema:

Udskrift af interviewsekvens	Meningskondensering	Katalogisering, analyse, fortolkning

Fagprofil: Klinisk vejleder for professionsbachelor sygeplejerske-uddannelsen Sundhed- og Omsorgsområderne

Stillingsbetegnelse	Sygeplejerske, Klinisk vejleder for professions bachelorer sygeplejestuderende
Ansættelsessted	Viborg kommune, Job og Velfærd, Sundheds- og Omsorgsområdet. Se mere på www.viborg.dk
Organisatorisk placering	Klinisk vejleder referer til nærmeste leder. Ved uddannelsesmæssige og pædagogiske spørgsmål refereres der til uddannelseskonsulent Susanne Aas, s2a@viborg.dk , Viborg kommune.
Løn og ansættelsesvilkår	Overenskomstansat. Lønæssig indplacering aftales konkret med relevant faglig organisation. Klinisk vejleder er ansat på minimum 30 timer pr. uge og har reduceret vagtdeltagelse. Der er tilknyttet et funktionstillæg til klinisk vejlederfunktionen.
Arbejdsopgaver	<p>Den kliniske vejleder skal varetage uddannelsesopgaven vedr. sygeplejestuderende i praktikken.</p> <p>Den kliniske vejleder skal i relation til kvalitetsudvikling af den kliniske undervisning generelt og i områderne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementere nye tiltag og ændringer i sygeplejerskeuddannelsen og videreformidle dette til afdelingens øvrige personale. • Videreudvikle uddannelsesrettelæggelsen og afdelingens studiemiljø • Udvikle læringsmiljøet i klinikken • Indgå i kvalitetssikring af den kliniske uddannelse • Evaluerer uddannelses kvaliteten i eget distrikt <p>Den kliniske vejleder skal i relation til de studerendes kliniske studieforløb i områderne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejde relevante overordnede skriftlige materialer som velkomst og introduktionsmateriale samt kliniske studieplaner • Tilrettelægge de studerendes kliniske undervisningsforløb efter gældende retningslinjer • Udvalge relevante læringsituationer ud fra de aktuelle muligheder • Planlægge og afvikle klinisk undervisning, vejledning, Klinisk forudsætningskrav, samt indstille den studerende til klinisk prøve og deltage i disse som eksaminator på enkelte semestre • Planlægge eget og kollegaers daglige følgeskab med studerende • Vejlede kollegaer i relation til den daglige vejledningsopgave • Vurdere de studerendes opnåede læringsudbytte

Ansvarsområde	Den kliniske vejleder har selvstændigt ansvar for varetagelsen af uddannelsesopgaven vedr. sygeplejestuderende og skal følge ny studieordning 2017 ²³ . Dette foregår i tæt samarbejde med Viborg kommunes uddannelseskonsulent på sygeplejeområdet.
Uddannelseskrav	Den kliniske vejleder er uddannet sygeplejerske og har som minimum klinisk vejleder modul på diplom niveau ²⁴ . Gerne 2 års erfaring.
Kompetencekrav	<p>Faglige kvalifikationer og kompetencer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er kompetent i klinisk sygepleje • Har omfattende viden om sygeplejeuddannelsens formål og indhold • Er sygeplejefaglig og pædagogisk velfunderet • Kan arbejde evidensbaseret og anvende forskningsresultater indenfor funktionsområderne • Kan arbejde udviklingsorienteret • Er motiveret for uddannelsesopgaven • Gode samarbejdsevner og samtidig kan lide at arbejde selvstændig • Kan samarbejde med Uddannelseskonsulenten i uddannelsesspørgsmål i tilrettelæggelsen og kvalitetsudviklingen af de kliniske undervisningsforløb og i relation til egen og øvrige vejleders kompetenceudvikling • Kan samarbejde med teoretiske undervisere i koordineringen og integrationen af den kliniske og teoretiske undervisning • Kan planlægge klinisk forudsætningskrav og interne kliniske prøver samt vurdere relevansen af uddannelsens læringsudbytte i forhold til professionen • Kan samarbejde med koordinator og leder om tilrettelæggelsen og organiseringen af klinik perioden for den studerende • Kan samarbejde med øvrige kollegaer og tværprofessionelle samarbejdspartnere om at løse uddannelsesopgaven • Kan samarbejde med øvrige kliniske vejledere i erfaringsudveksling og temadage • Kan samarbejde med praktikvejleder i social- og sundhedsassistentuddannelsen om fælles uddannelsesopgaver af pædagogisk og praktisk karakter <p>Organisatoriske, personlige og sociale kvalifikationer Der henvises til den generelle kompetenceprofil for sygeplejersker i Viborg kommune.</p>
Rammer og vilkår	Ressourcer der er tildelt den kliniske vejleder til tilrettelæggelsen og varetagelsen af klinisk undervisning er berammet med 6 timer pr.

²³ <http://www.via.dk/uddannelser/sundhed-og-omsorg/sygeplejerske/studieordninger-sygeplejerskeuddannelsen>

²⁴ <https://dsr.dk/job-og-karriere/kompetenceudvikling/bliv-klinisk-vejleder>

	<p>studerende pr. uge. Yderligere er der berammet med 2 timer til ajourføring af diverse introduktions og velkomst materiale 4 uger inden der modtages studerende.</p> <p>Ud over disse timer er det en vedvarende fælles opgave for de sundhedsfaglige medarbejdere i områderne, at bistå med vejledning af de studerende i dagligdagen.</p> <p>Det er væsentligt at den kliniske vejleders uddannelsesmæssige og pædagogiske hovedfunktion fastholdes, når der er studerende.</p> <p>Det vil betyde alt afhængig af hvor mange studerende og antallet af semestre på et givent tidspunkt, at den kliniske vejleder forholdsvis har mindre vagtbyrde og weekendvagter i perioder, hvor der er studerende.</p> <p>Graden af vagter aftales med leder for den kliniske vejleder.</p> <p>Til udvikling af funktionen beregnes yderligere ca. 30 timer pr. år fordelt på 14 timer til temadage og 16 timer til møder med VIA University sygeplejeuddannelsen og møder med Uddannelseskonsulenten. Der er krav om deltagelse til disse møder.</p> <p>Uddannelsesstedets fysiske rammer og organisering støtter de studerende i deres studieaktiviteter. Dette betyder at der er adgang til computer, internet, litteratur og et uforstyrret rum til refleksion.</p>
Udarbejdet og godkendt af	Sundhedschef [redacted] Omsorgschef [redacted] Uddannelseskonsulent Susanne Aas
Dato	Revideret september 2017